

GORENJSKI GLAS

Odprte strani

Pluralizma ne damo!

Od Dolomitske izjave do poizkusov strankarstva

Pluralizem v izrednih razmerah

Zoper enakost siromakov in demokracijo enega

V politiki in kjerkoli moramo biti najprej ljudje

strani 7-10

Temeljna banka Gorenjske

 Ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Volitve z napako

Kritiki sedanjega volilnega sistema, najstrenji so glasniki Zveze socialistične mladine Slovenije, imajo prav, da je način, kako bomo v Sloveniji volili in izvolili člana v predsedstvu države, samo minimalna uresničitev zahteve po splošnih, neposrednih in tajnih volitvah. Drugega aprila bomo sicer šli na volišča, izjavljali se bomo med dvema kandidatoma, in isto ime, ki bo dobito največ glasov, ponudili republiški skupščini in dokončno izvolitev. Logično bi bilo, in to so na primer v Črni gori še speljali, da bi bila 2. aprila izražena ljudska volja dokončna.

Da slovenski korak k neposrednim volitvam že tokrat ni bil speljan do konca, je več razlogov. Prvi je nedvomno posledica v Sloveniji nevrednega zakonjenega volontariščnega pojmovanja volitev in volilnega sistema, ki se izraža mnenjih, da je v ustavi in zakonih določen postopek perfekten in višek demokracije, da naj ima besedo o izvolitvi naših predstnikov v zveznih organih izključno republiška skupščina, da so zadostno opravičilo demokratičnosti temeljne, občinske in republiške kandidacijske konferenca in da je sploh ves postopek, še posebno pa neposredno glasovanje, predlag. Drugi razlog je posledica po-

pustljivosti pri spremnjanju zvezne ustaw, kjer nismo do konca vztrajali na neposrednih volitvah vodilnih ljudi države. V dopolnjeno slovensko ustawo naj se to enkrat za vselej jasno napiše, opredeli naj se svoboda političnega organiziranja in prepreči, da se bomo pred naslednjimi volitvami prihodnje leto spet posipali s pepelom, da smo pač nekaj zamudili.

Nekdo je dejal, da bodo tokratne volitve "socialistične volitve". Speljala jih bo socialistična zveza, zadnjo besedo pa bo rekla skupščina kot organ oblasti. SZDL naj se ukvarja s politiko, volitve pa naj bodo stvari državnih organov. To, kar počnemo sedaj, je podprtjanje SZDL in v njej združenih organizacij in zvez. Državne volitve naj gredo nazaj državi, SZDL pa je kvetljemu lahko pomočnik kandidatom pri volilni propagandi, v razmerah, ki veljajo sedaj. Izostriši pa bo končno treba tudi merila za evidentiranje, ta merila javno objaviti in pozvati ljudi k sodelovanju. Bodimo si na jasnen: ni vsak primeren za vsako funkcijo in ni dovolj pristati na kandidaturo samo zato, ker je pač nekdo tako predlagal, potem pa se kandidaturi odpovedati. Gre za izostreno in jasno razmerje med predlagatelji in predlaganimi.

J. Košnjek

Učenci sedmega razreda osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča si bodo nekaj denarja za izlet zasluzili sami. V sredo dopoldne so pobirali kamenje na KŽK-jevih njivah na Sorškem polju. — Foto: F. Perdan

Dobimo se na Lancovem

Kranj, 17. marca - Jutri, 18. marca, ob 19. uri se, kot smo že nekajkrat napovedali, dobimo na Novinarskem večeru v Domu na Lancovem. O marsičem, kar običajno lahko preberete v Gorenjskem glasu, se bomo tokrat novinarji pogovarjali na prireditvi, ki bo trajala dobre dve uri. Za uspehe, ki so jih v krajevni skupnosti Kamna Gorica in Lancovo z delom in prispevki dosegli lani oziroma v zadnjem obdobju, bomo podelili tudi priznanje Gorenjskega glasa. Seveda pa se ne bomo samo pogovarjali. Tudi prav veselo bo, saj nam bo igrал Blejski sekstet s pevko Martino, peli bodo pevci iz Krope, nastopili pa bodo tudi člani Kulturno prosvetnega društva. Čakajo pa vas tudi lepe nagrade.

Medeni tedni minevajo

Ljubljana, 15. marca - "Misljam, da so minili medeni tedni slovenske nove političnosti. Ljudje, ki spremljajo naša prizadevanja, so kritični in v stiski, kažešni so, terjajo dejanja. Politično delo in energijo moramo zdaj preusmeriti v resnično in korenito spremnjanje razmer. Kritika obstoječega ne zadovoljuje več, ljudi, nas vse, zadovoljuje le tisto, ki vodi k ustvarjanju lepšega in prijetnejša," je na

Prvi redni letni zbor Slovenske kmečke zveze je bil tudi javna tribuna o kmetijstvu in položaju kmeta. — Foto: F. Perdan

prvem občnem zboru Slovenske kmečke zveze v nekdajni zadružni dvorani Union v Ljubljani dejal Viktor Žakelj, podpredsednik republike konference SZDL. Misli velja le pritrdiriti, že zato, da ne bi ostali le pri političnosti, ljudje pa bi še naprej slabo živel.

Navdušenje, ki je spremljalo ustanovitev kmečke zveze maja lani, je pojenjalo in se umirilo do meje, ko se pred vodstvo in

članstvo postavljajo konkretne naloge. Če se izrazimo v kmečkem jeziku: oranje ledine se je že začelo, na prve mernike zrnja v kašči pa bo kajpak treba še malo počakati. Očitek, da kmečka zveza nima programa, ne velja. Njene kritike uradne kmetijske politike so nedvoumne, njeni cilji dokaj jasni, pot do njih pa vse prej kot lahka. Izkusnje desetmesečnega obstoja zveze namreč kažejo, da se njeni prizadevanja ustavlajo ob blokah političnega in gospodarskega sistema in da brez nekaterih sprememb sistema tudi ne bo boljše kmetijske politike in drugačnega, boljšega kmetovega položaja. Nujna so vtikanja v visoko politiko, v spremnjanju ustaw ter kmetijske zakonodaje (zakona o gozdovih in zadružah), v ustvarjanju kmetijske politike... Spori, neargumentirana vztrajanja na enem bregu, zabijanje klinov med stroki in kmečko zvezo ter zakljinjanja na ideologijo in politiko, kar tudi spremlja spremnjanje razmer, pa niso dobra in ne vodijo k temu, kar je Viktor Žakelj imenoval ustvarjanje lepšega in prijetnejšega.

C. Zaplotnik

Pobuda ni nova. Prvič je prišla iz ust Jožeta Smole ob lanskem Prešernovem dnevu.

Na seji so se seznanili s potekom in vsebinsko razprave o osnutku dopolnil v slovenski ustavi, ki naj bi jih sprejeli še pred počitnicami, razpravljali o splošnem glasovanju o kandidatu za člana državnega predsedstva iz Slovenije ter o pogledih, ali 2. aprila, na dan glasovanja, organizirati tudi politični referendum. Medobčinski svet je sprejel izhodišča za oblikovanje regijskega radijskega programa Gorenjske in menil, da je treba projekt uredničiti, vendar ob tem obdržati avtonomnost sedanjih lokalnih radijskih postaj, katerim se bo leta 1990 pridružila tudi kranjska. Dela se je treba lotiti profesionalno in strokovno, obenem pa racionalno. Manjkovalo nameč izračuni, koliko bi vse skupaj stalo. Znano je, da gorenjske lokalne radijske postaje životarijo, da so radijski delavci za zahtevno strokovno delo slabno plačani in zato pri tem ne kažejo imeti prevelikih appetitov. Za koordinatorja regijskega programa je bila zadolžena jeseniška postaja Triglav, ki ima najboljše kadrovskie in tehnične možnosti.

J. Košnjek

Jugoslavija z novo vlado

Beograd, 16. marca - Zvezna skupščina je včeraj (četrtek) na predlog Anteja Markovića in na osnovi soglasja zvezne konference SZDL izvolila nov zvezni izvršni svet s predsednikom Antejem Markovićem na čelu. Pred tem je zvezni zbor zmanjšal število zvezne vlade z 29 na 19, ukinil šest zveznih komitejev, okril okorelo paritetno sestavo in s tem na Markovićev predlog naredil prvi korak k racionalizaciji državne uprave.

Predsednik zveznega izvršnega sveta je Ante Marković, podpredsednika pa Aleksander Mitrović iz Srbije in Živko Pregl iz Slovenije, zvezni sekretarji pa so Veljko Kadrijević za ljudsko obrambo, Petar Gračanin za notranje zadeve, Branko Žekan za finance, Franc Horvat za ekonomski odnose s tujino, Nazmi Mustafa za trgovino, dr. Božidar Marendić za razvoj, Stevan Santo za energetiko in industrijo, Jože Slokar za promet in zveze, Stevo Mirjanič za kmetijstvo, Radoš Gačić za delo, zdravstvo, borčevska vprašanja in socialno politiko in dr. Vlado Kambovski za pravosodje in upravo. Štirje člani vlade bodo na osnovi paritetov. Za zdaj so znani trije: Dževad Mujezinović, Branimir Pajković in Nikola Goševski. Četrti član bo določen kasneje.

J. K.

Nova Glasova preja

V petek, 7. aprila, bomo pripravili novo Glasovo prejmo. Večernih urah se bomo v kranjskem hotelu Creina srečali z Markom Bulcem. Voditelj večera Viktor Žakelj bo imel glede na naravo sovornika tudi tokrat možnost širokega pogovora. Podrobne informacije sledijo.

Svetovno mladinsko prvenstvo v nordijskih disciplinah

Srebro za naše mladince

Kranj, 16. marca — Jugoslovanski smučarski skačalci se v letosni sezoni niso posebej izkazali. Ta včas pa so v sredo na dvaindvajsetem svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah v Vaanu na Norveškem popravili mladince. Na uvodni tekmi so osvojili srebrno ekipno kolajno. Svetovni prvaki so Avstrijeci, ki imajo v svojih vrstah lanskega svetovnega mladinskega prvaka Kuttina. Drugi so bili torej naši mladinci in tretji favorizirani Norvežani. Čestitke našim fantom, ki bodo kaj kmalu z dobrim delom in ospredju članske vrste.

Srebrno kolajno v Vaanu so za Jugoslavijo dosegli kar trije Gorenjci in en Ljubljancan. Odličje so si priskakali Marjan Kropat (Iskra Delta Triglav), Franci Petek (Partizan Žirovica), Primož Kopač (Alpina Žiri) in Goran Janus (Elektrotehnik Ilirija). Zvezni trener za mladince je Kranjčan Sandi Čižman, njegov tehnični pomočnik je prav tako Kranjčan Gabriel Gros, kot-zdravnik pa je z reprezentanco dr. Avgust Mencinger z Jesenic.

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Referendumski plusi in minusi

V ponedeljek se bo predsedstvo republike konference SZDL Slovenije odločalo, ali izkoristiti ljudsko glasovanje 2. aprila tudi za politični referendum, na katerem bi ljudi vprašali za sodbo o slovenski politiki (in politikih), za mnenje, če je pot slovenske politike v svoji hiši pravščina in če imamo tudi do možnega razvoja Jugoslavije za večino državljanov Slovenije sprejemljive in uresničljive poglede. Ce sem prav razumel razmišljanje podpredsednika republike konference SZDL Geza Bačiča na sredini seji medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, potem na možnem referendumu ljudi ne bi ponovno spraševali o podpori ali nеподпорi izjavu v Cankarjevem domu in slovenskim politikom, saj je množično izjavljanje zanjo zadosten dokaz za soglasje, ampak o nečem tretjem, o viziji Slovenije, o obrazu Jugoslavije prihodnosti, o vlogi narodov in narodnosti v njej, na primer.

Ce sodimo po odzivih na seji gorenjskega medobčinskega sveta SZDL, potem za takšen referendum ni bilo pretiranega navdušenja, čeprav o političnem referendumu govorimo v Sloveniji že skoraj eno leto in smo ga kanili speljati že ob sprejemjanju dopolnil k zvezni ustavi. Predvsem je referendumista oblika izjavljanja, kjer so potrebna kratka, jasna in vsebinska popolna vprašanja, na katere se odgovarja samo z "da" ali "ne". Vsaka drugačna vprašanja s podvprašanjem lahko postavijo stvari na glavo, jih obrnejo v svoje nasprotje in dajejo možnosti za manipuliranje, za katerega pri referendumu ne bi smelo biti prostora. Svoje naj pove stroka, usposobljena z javnomenjske raziskave, predvsem pa "socialistična baza" od občinskih konferenc SZDL navzdol. Na osnovi razprav na sredini seji sklepamo, da teh še nihče ni vprašal za mnenje, čeprav bodo imeli prav ti največ opravka z izpeljavo referendumu. Niso namreč redka opozorila, da je ljudi, na katerih voljo igramo, vedno bolj strah zaostrovanja v državi, vedno pogosteje sprašujejo, ali je zagotovljena tajnost, kdo je na primer podpisal izjavo za sožitje in zoper izredno stanje, in zadnji primer iz Tržiča, ko nekateri prav zaradi strahu pred drugačnim razpletom razmer v Jugoslaviji jemljejo nazaj izjave za pristop k novim zvezam in gibanjem.

Ceprav se sredina seja gorenjskega vrha SZDL do referendumu ni opredeljevala za da ali ne, pa je vsak, kdor je poslušal govorce, lahko ocenil, da jih je bilo več na strani neja. Razlogi: že dobra udeležba na volitvah bo dokaz, da ljudje soglašamo z slovensko politiko, na obtožbe iz drugih jugoslovenskih okolij je treba odgovarjati na drug način in ne sprejeti razprave na nizki ravni, o zaupanju v narodovo vodstvo pa naj se ljudje izjasnjajo, če bodo to sami zahtevali, ne pa, če to zahteva nekdo drug in bi s tem priznali poraz, o našem političnem in državnem vodstvu pa so dolžni razpravljati organi, ki so jih izvolili, predvsem pa naj stvari razčistijo politični vrhovi, ki so razdor zkuhali in vanj (žal) potegnili tudi ljudi.

Zato naj bo odločitev o referendumu razumska in modro politično ocenjena poteza, ne pa odločitev pod vplivom emocij in bojilne prakse, da je udarec treba vrmiti.

Protiustavno predsedstvo SFRJ

Da našemu zveznemu državnemu predsedstvu marsikaj od tega kar dela (bi moral delati) ni jasno, se lahko vedno znova prepričujemo na tako imenovanem kosovskem primeru. Ce izpostavimo trenutni molk Kosovarjev, ki je seveda hudo simptomatičen in že sam po sebi več kot zgovoren, so druga vsebinska značilnost kosovskih dogodkov famozni izredni ukrepi. Da takšna poteza, ki so jo povlekli naši najodgovornejši državniki, ne združi ustavne argumentacije, nam povsem jasno in nedvoumno govor Uradni list s 24. aprila 1987, kjer Ustavno sodišče Jugoslavije razlagata, da so izredni ukrepi v mirem času protiustavni, da so možni le med vojno, pa še to le, če so določeni z zakonom.

Ze povsem naivnemu državljanu bi potem takem morali biti jasni najmanj dve stvari - člani predsedstva Jugoslavije se (hote?) ne ravljajo ne po črki ne po duhu zvezne ustawe (da je ne pozna), seveda niti se smemo zamišljati, čudi pa tudi dosledni molk Ustavnega sodišča Jugoslavije, ki bi bilo na svoj način dolžno spomniti jugoslovansko javnost o tem, kam pravzaprav sodijo ukrepi izrednega stanja.

Cloveku pa se izhajači iz tega seveda sama po sebi odpirajo streljivo vprašanja. S kakšno (moralno) pravico se naprimer sploh lahko govori o spoštovanju zakonov, o pravnih državah in podobnem, ko pa tisti, ki nam vsakodnevno trosijo najvišje državniške modrosti sprejemajo stališča, ki s svojo realizacijo omogočajo skoraj uvedbo vojnega stanja.

Res bi bil že skrajni čas, da se (pred 16. majem!) postavi na dnevi red skupščine tudi odgovornost ljudi, ki prejemajo plače članov predsedstva SFRJ!

Vine Bešter

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loka in Tržič.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčič (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žilar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofje Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kromika, Radovljica), Darinka Šedje (razvedrično, Jesenice), Danica Dolenec (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Žlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorni (oblikovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. tromešče 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorni urednici 21-860 in 21-835, ekomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

PRED VOLITVAMI

Državljanji Slovenije se bomo 2. aprila odločali o našem članu državnega predsedstva

Na glasovnici bosta Marko Bulc in Janez Drnovšek

Ljubljana, 14. marca - 174 od skupno 186 članov republike kandidacijske konference se je v torki s tajnim glasovanjem odločilo, da se bomo prebivalci Slovenije z volilno pravico v nedeljo, 2. aprila, z neposrednim in tajnim izjavljanjem odločali med dvema kandidatoma: Markom Bulcem, ki je dobil na republiški kandidacijski konferenci 139 glasov, in Janezom Drnovškom, ki jih je dobil 119. Tretji kandidat Gojko Stanič je dobil 60 glasov (tudi več kot tretjino), vendar gresta po poslovniku v veliki finale le dva.

Republiška kandidacijska konference je pritrila enemu od delegatov, da morata finalista do konca meseca ponovno javnosti povedati svoj odnos do najbistvenejših vprašanj Slovenia in Jugoslavije, tudi do izrednega stanja, vloge vojaških sodišč in raznih mednarodnih konvencij, ki jih naša država ni podpisala in jih tudi ne spoštuje, pa do tega, da si nekateri v tej državi lastijo pravice, ki jih nimajo. Vendar pa mora 31. marca opolnoči zavladati predvolilni molk oziroma premirje in mora biti vsa aktivnost usmerjena k zagotavljanju čim številnejše udeležbe na volitvah. Drugega aprila morajo biti volišča odprta med 7. in 19. uro, kar je sicer pri volitvah že navada in kakršnoli skrajševanje časa odprtja volišč, razen če je udeležba že stodostotna, ne prihaja v poštev. Prvo aprilsko nedeljo se bomo odločali med dvema, ki sta doslej dobila največ zaupanja Slovencev, zmagovalce pa bo takoj, ko bo postal član predsedstva Jugoslavije, prevzel za eno leto krmilo kolektivnega šefa države.

Ceprav zmagovalci volitev 2. aprila še ne bo dokončno potrjeni član državnega predsedstva iz Slovenije in ga mora po ustavu izvoliti republiška skupščina, ne gre dometi, da bi se republiška skupščina odločila drugače, kot je bila volja ljudi. Zato volitve 2. aprila ne bodo volitve v pravem pomenu besede, ampak prvi korak k neposrednim, tajnim in splošnim volitvam, ki jih slovenska javnost vedno glasneje zahteva, naše pa bo vseeno odločujoče.

Na republiški kandidacijski konferenci je bila ponovno soglasno izrečena zahteva, da morajo postati neposredne tajne volitve edini način za izbor ljudi na najodgovornejše dolžnosti, da smo priložnost za neposredne volitve zamudili pri sprememjanju zvezne ustawe in moramo ta način izražanja ljudske volje zapisati v dopolnilu slovenskega ustava in da morajo biti pravila volilne igre znana preden se igra sploh začne.

Izvršni svet ocenil letošnji program

(Pre)ambiciozni cilji gradnje telefonije?

Škofja Loka, 16. marca - Na področju izgradnje telefonskega omrežja so Ločani skupaj z delavci PTT Kranj lani dosegli zavidične rezultate. Naj ponovimo le dva; v promet so vključili novo avtomatsko telefonsko centralo na Trati, medtem ko so telefoni na novo zazvonili kar v 1380 domovih. A bolj kot poročilo za nazaj je občinski izvršni svet na torkovi seji, ki so ji prisostvovali tudi člani odbora za izgradnjo telefonije pri izvršnem svetu in "poštarji" tehtal program dela za letos, ki je, milo rečeno, preambiciozen in se bo bržkone razpotegnil tudi v naslednje in morda še katero leto za njim.

Tega dejstva pravzaprav v odboru niti niso skrivali. Menili so, da bo še najmanj zadržkov z naložbami v telefonijo iz občinskega programa. Nekatere so že začeli. Tako je, na primer, že sklenjena pogodba za gradnjo kabelske kanalizacije do Kopališke ulice v Škofji Luki, kupljen je tudi že medkrajevni kabel od Gorenje vasi do Žirov do Sela, nakup nove centrale za Žiri (staro bila rabila za povečanje centrale v centru Škofje Loke), nakup in montaža več prenosnih sistemov za Poljansko dolino, preusmeritve za Bačne, Vinharje in Kremenek ter vključevanje novih telefonskih naročni-

narja in zato posebno skrb odbora za izgradnjo telefonije) sodi še polaganje kabla od Škofje Loke do Gorenje vasi in gradnje kabelske kanalizacije v Gorenji vasi z montažo nove centrale (staro bodo rabili v Poljanah), polaganje kabla od Gorenje vasi do Hotavelj in od Žirov do Sela, nakup nove centrale za Žiri (staro bila rabila za povečanje centrale v centru Škofje Loke), nakup in montaža več prenosnih sistemov za Poljansko dolino, preusmeritve za Bačne, Vinharje in Kremenek ter vključevanje novih telefonskih naročni-

kov v štirih loških krajevnih skupnostih: mesto, Kamnitnik, Stara Loka-Podlubnik, Trata.

Začetek ali nadaljevanje gradnje krajevne telefonije letos načrtujejo se v desetih škofjeških krajevnih skupnostih, med njimi tudi v Davči in Sorici, kjer bo kaže lahko speljan po drogovih, kar je bilo še do nedavnega strokovno pregrešno. Tudi akcije krajevnih skupnosti gredo prek občinskega odbora kot posrednika med njimi in PTT Kranj ter se sofinancirajo iz sredstev SLO.

Spričo obilice želja bo ta občin-

V nedeljo v Komendi

Sejem rabljenih kmetijskih strojev

Komenda, 16. marca - Aktiv mladih zadružnikov prireja v nedeljo, 19. marca, v Komendi prvi letoski sejem rabljenih kmetijskih strojev. Sejem se bo začel ob devetih dopoldne. C. Z.

Jutri v sadovnjaku Resje

Sadjarsko srečanje

Podvin, 16. marca - Sadjarsko društvo Slovenije in KŽK Gorenjske vabita jutri, v soboto, ob desetih dopoldne na sadjarsko srečanje v sadovnjaku Resje pri Podvinu. Priznani sadjarji in kmetijski strokovnjaki bodo prikazali sajenje, obrezovanje in škopljene sadnega drevja. C. Z.

Zasedanje kranjske skupščine

Kranj, marec - V sredo, 22. marca, se bodo sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine, na dnevnem redu je več odlok, ki jih bo v ruci vladarjev občin. Delegati bodo sprejemali zaključni račun o lanskem občinskem proračunu, spremembo odloka o komunalnih takšah, odlok o povprečni gradbeni ceni stanovanj in povprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč, merila za letosnjeno razdelitev proračuških sredstev krajevnim skupnostim, poročilo o lanskem poslovanju in letosnjem planu skladov stavbnih zemljišč. Sprejeli naj bi tudi program ukrepov za razreševanje kadrivskih spresednikov v kranjskih občinah ter se seznanili z ukrepi za uresničevanje družbenega plana v letosnjem letu. Na dnevnem redu pa je tudi paket poročil o delu izvršnega sveta in občinske uprave v lanskem letu ter o delu temeljnega sodišča, temeljnega javnega tožilstva in sodišča združenega dela v Kranju, poročilo kranjske družbenega pravobranilca samoupravljanja in javnega pravobranilstva Gorenjske ter poročilo o delu kranjske postaje milice v lanskem letu.

SRS ni kontrarevolucije in protiarmadnega razpoloženja. JLA mora postati organizem za izvajanje skupne obrambne politike Jugoslavije, oborožene sile pa morajo deliti usodo gospodarstva. Zagovarja sodobno prenovo neuvrščenega gibanja, ki se mora povezovati z raznimi ekonomskimi grupacijami in z razviti iskati skupni razvoj.

JANEZ DRNOVŠEK je rojen leta 1950 v Celju, je diplomirani ekonomist in doktor ekonomskih znanosti. Sedaj je delegat slovenske skupščine v zboru republike in pokrajini zvezne skupščine. Doslej je deloval na pomembnih gospodarskih dolžnostih predvsem

v Zasavju, velja za umirjenega človeka in si je tudi zato pridobil veliko simpatij ljudi. Moj program, pravi, je usmerjen predvsem ekonomsko. Spremljajo ga le tiste politične usmeritve, ki so nujne za realizacijo ekonomskega programa. Pri tem gre predvsem za izločanje politike iz gospodarskih zadev. Ljudje hočajo ekonomske učinke in boljši standard in so siti politiziranja brez učinkov. Drnovšek se zavzema za gospodarsko in politično konkurenco. Politika se mora ločiti od denarja, kar je bil vzrok za inflacijo. Kandidat zagovarja preboj v Evropo, vključitev v evropski svet in Eftu, pa dogovore z EGS. V petih letih naj bi postal dinar konvertibil. Državno predsedstvo mora doseči konsenz o gospodarskem in političnem razvoju države. Pri razhajanjih mora biti tolerantno vzdružje. O JLA in razmerah v Sloveniji bi se morali pogovarjati umirjeno in v več razuma. Pospolene kritike JLA so kontraproduktivne. Da je v Sloveniji kontrarevolucija, je neumnost. Funkcija JLA je obramba države in vojska ne more biti samostojen politični dejavnik. Jugoslavija mora v Evropo. Če ne bomo rešili notranjih težav, lidertvo v gibanju neuvrščenih ne bo dvignilo našega ugleda. Kandidaturo sem pa sprejel zaradi občutka odgovornosti do ljudi, ki so me predlagali. Moj program je zvest mojemu dosedjanju delovanju. Vesel sem, da je bil ljudem všeč in s tem so moje ambicije v volilnem postopku že izpolnjene, pravi dr. Janez Drnovšek. J. Košnjev

Kdo sta inž. Marko Bulc in dr. Janez Drnovšek

MARKO BULC, rojen 15. avgusta 1926 v Šmarjeških toplicah, je diplomirani inženir kemije in sedaj predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Bil je partizan od leta 1941, s 17 leti je bil komandant bataljona, služeval je v JLA, nato pa študiral in bil že udeležba že stodostotna, ne prihaja v poštev. Prvo aprilsko nedeljo se bomo odločali med dv

Prvi redni letni občni zbor Slovenske kmečke zveze

Oranje ledine se je začelo

Ljubljana, 15. marca - Prizadevanja in uspehe Slovenske kmečke zveze od ustanovitve 12. maja lani do zdaj bi lahko strnili v misel: oranje (kmetijske) ledine se je že začelo, seme, ki je padlo na plodna tla, je vzkliklo, v kašče pa bo treba pogledati čez nekaj let.

"Položaj kmeta je danes še slabši, kot je bil pred enim letom," je dejal predsednik Ivan Oman. "Sindikalistično delo zveze je dalo skromne rezultate, ker se je ustavilo ob blokah političnega in gospodarskega sistema. V tem sistemtu bo treba nekaj spremeniti in to je že tudi odgovor tistim, ki kmečki zvezi očitajo, da se preveč ukvarja s politiko in premalo z gospodarstvom. Tudi kmetijska politika je politika in zadeva ob še višjo politiko, zato je vodstvo zveze ocenilo, da se je treba vključiti tudi v prizadevanja za novo republiško ustavo, v delo socialistične zvez..." je dejal Oman in pozval jugoslovansko družbo, naj se neha preprijeti, naj preneha samo z deklaracijami in naj si že prizna, da vsi v Jugoslaviji ne mislimo enako. "Politične enostnosti pa se ne dosega s tanki, ampak s pogovori, gospodarska reforma se dosega z delom in z varčevanjem, ne pa z varčevanjem pri delavskih plačah in pri plačilu kmetijskih pridelkov," je dejal Oman in poudaril, da je izhod iz krize le v demokraciji, poštenju in dobrem delu.

Nacionalna kmetijska politika nima nič skupnega z nacionalizmom

Program Slovenske kmečke zveze za letos in za prihodnja leta je že natančnejši in določnejši od prvih zasnove in poudarja nujnost nacionalne kmetijske politike, prenove kmetijstva in uveljavitev družinske kmetije. Medtem ko se v državah Evropske gospodarske skupnosti število kmečkih gospodarstev zmanjšuje, povečuje pa se velikost kmetij, je pri nas proces obraten. V posestni sestavi stojimo za povprečjem Evrope za dve generaciji, z vsakim izgubljenim letom, ko se nič konkretnega ne zgodi, pa se razlika poveča še vsaj za dve dodatni leti. "Zahteva po nacionalni kmetijski politiki nima nič skupnega s kakim nacionalizmom ali celo šovinizmom, saj ni uperjena proti nobenemu drugemu narodu in Jugoslaviji ne kje drugje; je le izraz zavesti, da je nacionalni prostor, predvsem kmetijski, narodova dobrina prve vrste," pravijo v kmečki zvezi in poudarjajo, da je na federalni ravni mogoč le majhen del skupne politike, na primer, zunanjetrgovinski režim in morda še kaj, nikakor pa ni sprejemljivo administrativno ukrepanje in poseganje v zemeljsko in drugo kmetijsko zakonodajo.

Na občnem zboru so za predsednika kmečke zveze ponovno izvolili Ivana Omana, kmeta iz Zminca pri Škofji Loki.

Zadružno lastnino - kmetom!

Ker je temeljita prenova kmetijske politike mogoča le na izhodiščih nove (in ne dolnjene) ustave, kmečka zveza podpira predlog Sociološkega društva in Društva pisateljev, za katerega meni, da bi bil dobra podlaga za novo ustavo. Sedanja sicer pove-

Marjan Podobnik, podpredsednik Slovenske kmečke zveze, je zahteval odstop predsednika republiškega izvršnega sveta Dušana Šinigoja in kmetijskega ministra Milana Kneževiča, če v roku dveh mesecev ne bosta kaj storila za izboljšanje kmetijstva.

čuje zemljščki maksimum na trideset hektarov, vendar bo v primeru, če bo veljava dalj časa, povzročala neskladja in preprečava razvoj kmetij, ki naj bi pridevale kruna in krmna žita in redile prasiče z doma pridelano kromo.

Dopolnjena ustava priznava tudi zadružno lastnino, toda samo tisto, ki naj bi jo zadružniki začeli znova ustvarjati iz svojega ostanka dohodka. Kmečka zveza pa zahteva, da se kmetom in njihovim zadrugam najprej vrne premoženje, ki jim je bilo po vojni z zakonom o nacionalizaciji neupravljeno odvzeto. Ne gre samo za zadružne domove, ampak za velik del predelovalne industrije (mlekarne, klavnicne itd.). Ker je odvzeta in podružljena zadružna lastnina v sedanji ustavi tako zavarovana, da jo pravno formalno ni mogoče vrniti zadragam, v kmečki zvezi predlagajo, naj bi jim novi zakon o zadragah omogočil, da vsaj upravlja s svojim nekdanjim premoženjem.

Edo Jurca, predsednik žirovske podružnice, je dejal, da je v zakonu o gozdovih veliko nesmislov in da ga gozdna gospodarstva povrh vsega še ne spoštujejo. Kakšen je nered, pove tudi to, da je v Sloveniji najmanj pet različnih cen lesa.

Zakon, ki jemlje kmetom pravice in obveznosti

Veljavni zakon o gozdovih, sprejet pred štirimi leti, je po mnenju kmečke zveze najbolj tipičen primer, ki kaže odnos realnega socializma do kmetov. Kmetom sicer pušča, da so vsaj formalno lastniki gozdov in da imajo "prvo pravico" do dela in zasluga, sicer pa vse pravice in obveznosti prenaša na gozdna gospodarstva. Kmet mora celo za les in drva, ki jih potrebuje za svojo kmetijo, prosiši v gozdnem gospodarstvu, tja mora oddati tudi ves posekani les.

Republiška skupščina je predvsem zaradi prtiška kmečke zveze že sklenila, da je treba sedanj zakon spremeni. Razprava se je že začela, žal pa ne poteka preveč spodbudno, saj poskušajo nekateri zabiti klin med zvezo in gozdarsko stroko. Kmečka zveza predlaga, da bi ustanovili javno strokovno gozdarsko službo, ki bi bila razbremenjena podjetniških interesov in bi kot del javne uprave delovala za družbene in zasebne lastnike. Z družbenimi gozdovi naj gospodarju državna podjetja, zasebnikom pa je treba dati vso možnost, da se organizirajo v skladu z zakonom o zadragah.

C. Zaplotnik

Prvi redni občni zbor Slovenske kmečke zveze so pozdravili Viktor Žakelj (SZDL), Dimitrij Rupel (slovenska demokratska zveza), Janez Kopač (ZSMS) in Peter Kovačič (slovensko krščansko socialno gibanje).

Dimitrij Rupel, predsednik Slovenske demokratske zveze, je dejal, da je kmečka zveza dala zgled in da imata obe zvezi tudi zdaj nekaj skupnih log, predvsem pa skupne skrbi. Po Jugoslaviji letijo različne puščice in ene od njih zadevajo tudi naše zveze, češ da so protiustavne in protizakonite.

Dve možnosti agrarne reforme

V kmečki zvezi ugotavljajo, da ima slovensko kmetijstvo slabe možnosti za konkurenco z zahodnjevropskim, če se ne bo odločilo za agrarno reformo. Kako izvesti reformo, predlagajo dve možnosti: ali dati družbeni zemljišča v upravljanje zadrugam in v dolgoročni zakup (za 99 let) kmetom ali pa ustanoviti državno podjetje, ki bi prav tako po enotnih merilih oddajalo družbeno zemljo v dolgoročni najem.

Ivan Pučnik, kmet: "Vprašanje rehabilitacije kmetov odpiram zato, da bi slovenska politika poravnala politični in moralni dolg do kmetov in tudi zato, da bi opozorili, da ljudje krvic ne pozabljamo. Kmetje so v petdesetih letih, ko niso pristali na kolektivizacijo po sovjetskem vzoru in so se uprli kmetijskim obdelovalnim zadragam, izrazili isto, kot mi vsi izražamo danes - da bi bili gospodarji na svoji zemlji."

Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference SZDL: "Mislim, da so mimili medeni tedni slovenske nove političnosti. Ljudje, ki spremjamajo naša prizadevanja, so kritični in v stiski, kačni so, terjajo dejanja. Politično delo in energijo moramo zdaj preusmeriti v resnično in korenito spremicanje razmer. Kritika obstoječega ne zadovoljuje več, ljudi, nas vse, zadovoljuje le tisto, kar vodi v ustvarjanje lepšega in prijetnejšega."

Zemljščki problemi pa so tudi sicer med najbolj perečimi v našem kmetijstvu. Kmečko zvezo zahteva odpravo privilegijev družbenih posestev pri nakupu zemljišč (za ta namen dobivajo 90 odstotkov nepovratnih sredstev na priznano vrednost zemljišč), obnovno tistih arondacijskih postopkov (v šestdesetih letih), pri katerih so bile nekaterim kmetom storjene velike krivice, vrnitve nacionaliziranih zemljišč in gozdov agrarnih skupnosti nekdanjim lastnikom pa tudi takšno davčno politiko, ki bi preprečila špekulantsko ravnanje z zemljišči.

C. Zaplotnik

Telematika je lani dala za obresti dvakrat več kot za plače

Neznosno breme dolgov

Kranj, 14. marca - V Iskri Telematiki so v poročilu o lanskem poslovanju sami napisali, da je bilo zanje leto 1988 najtežje doslej, kar med drugim najbolj jasno ponazarja izguba, ki je presegla 61 milijard dinarjev. Poslovanje se kljub sanacijskim ukrepom ni bistveno izboljšalo, in Telematiki pa ocenjujejo, da se je izguba zaradi zamenjave poslovnega partnerja oziroma sistema S-12 z EWSD lani povečala za dobro 20 milijard dinarjev, zaradi odpisa terjatev do njihove turške tovarne ITT pa za dobro 18 milijard dinarjev. Glavnino izgube so pokrili z revalorizacijo (nekvalitetno), 10 milijard dinarjev nepokrite izgube pa naj bi pokrili v okviru sozda Iskra. Z letošnjim aprilom naj bi se Telematika reorganizirala v šest novih podjetij.

Sanacijski program je lani v Telematiki predvideval 35,48 milijard dinarjev izgube, zaključni račun za lansko leto pa je pokazal kar 61,19 milijarde dinarjev izgube. V Telematiki so seveda izkoristili "pomoč", ki jo nudi obračunski sistem in z revalorizacijo so pokrili 51,19 milijarde dinarjev izgube, torej pretežno del. Preostalih 10 milijard dinarjev izgube naj bi pokrili znotraj sozda Iskra s kvalitetnimi sredstvi.

Izguba večja tudi zaradi zamenjave poslovnega partnerja in poslovnega "poraza" v Turčiji

V lanski izgubi se seveda odraža nekvalitetno pokrita izguba v letu 1987, ko je znašala 17 milijard dinarjev. Večja, kot so načrtovali, pa je tudi zaradi zamenjave poslovnega partnerja - Siemens namesto Alcatela oziroma sistem EWSD namesto S-12 - saj tega v lanskem planu niso predvidevali. V Telematiki ocenjujejo, da je zaradi te zamenjave izguba večja za 20,4 milijarde dinarjev.

Veliko jih je stal tudi poslovni "poraz" v Turčiji, saj so zaradi odpisa terjatev do mešanega

podjetja ITT Istanbul izgubili 18,12 milijarde dinarjev. Neustrezen zavarovan iraški posel pa jim je izguba povečala za 2,27 milijarde dinarjev.

Na kratko torej lahko rečemo, da je bil zaradi nekvalitetno pokrite izgube že start v lansko leto slab, položaj Telematike pa so poslabšali nepredvideni poslovni dogodki.

Dodatno so se zadolžili

Likvidnostne težave so jih spremjale vse leto, praktično so se morali vsaki mesec sproti zadolževati, da so lahko odpadlečevali zapadle obresti. Samo za obresti so lani v Telematiki dali 87 milijard dinarjev, kar je dvakrat toliko, kot so znašali kosmati osebni dohodki vseh za poslovnih.

Povprečni osebni dohodek je lani znašal 590 tisoč dinarjev, kar je bilo 160 odstotkov kot leto poprej, kar pomeni, da so realno padli za 24 odstotkov. V Telematiki osebni dohodki ne dohajajo več rasti življenjskih stroškov, zaostajojo tudi za slovenskim povprečjem, zato je razumljivo, da skušajo zdaj nepokrito izgubo čimprej pokriti, da jih ne bi udarilo zakonsko določilo, po katerem izgubarji lahko izplačujejo le 90 odstotne lanske osebne dohodke, povečane za rast življenjskih stroškov.

Proizvodnjo jim je naposled uspelo povečati

Lani pa jim je uspelo ustaviti nekajletno padanje fizičnega obsega proizvodnje in sicer za 3 odstotke, čeprav so imeli zaradi otepanja z nelikvidnostjo nehnino težave z repromaterialom. Naredili so 340 tisoč tele-

fonskih aparatorov, kar je 37 odstotkov več kot leto poprej, telefonskih central pa za 329 tisoč priključkov, kar je 5 odstotkov več kot leto poprej, manj (za 11 odstotkov) pa so izdelali sekretarski garnituri.

Vendar pa plan ni bil uresničen, pri telefonskih aparatori predvsem zaradi težav pri oskrbi z repromaterialom in sestavni deli le 90 odstotno, pri telefonskih centralah pa 93 odstotno. Pri slednjih je izpadla proizvodnja sistema S-12 v vrednosti 15,7 milijarde dinarjev, deloma so jo nadomestili s proizvodnjo telefonskih central crossbar, ki jih izdelujejo na Blejski Dobravi, prodali pa so jih v Iran in Egipt.

Izvoz je bil manjši kot leto poprej, znašal je 41,9 milijona dollarjev, kar je 6 odstotkov manj kot leto poprej. Konvertibilni izvoz je znašal 22,5 milijona dollarjev in je bil večji za 39 odstotkov, klirinški izvoz pa je znašal 19,4 milijona dollarjev in je upadel za 32 odstotkov.

Sest samostojnih podjetij

Po zamenjavi poslovnega partnerja, Siemens namesto Alcatela, in spremenu nove sistemskih zakonodaje pripravljajo v Telematiki temeljito reorganizacijo, ki je pogoj za hitrejšo prenovo proizvodnih programov in nujne prilagoditve. Kakšna bo - ob takih visoki izgubi - še ni povsem jasno, pravijo, da naj bi po 1. aprili imeli šest novih podjetij.

M. Volčjak

Delovna obveznost

Poročila s Kosova so skupa in nasprotujoča, delovne obveznosti pa skorajda nihče ne komentira.

Pri komentiranju smo v nemajhni zadregi. Po eni strani je namreč jasno, da v sodobnem svetu s prisilo nihče ne opravi veliko, našteši bi lahko ničkoliko primerov in zgledov. Poleg tega so s "pomirivami", ki jih napravijo policaji in vojaki, dandanes kršene civilizacijske norme in mednarodna javnost jim ni naklonjena, ne le moralno, tudi denarno vse manj. Delovna obveznost ima torek dandanes v svetu vnaprejšnji negativni predznak.

Vendar zadrege ne poraja obsodba kakršnekoli prisile, temveč še ne povsem pozabljen jugoslovanski "pregovor": ne moremo me tako slabo plačati, kot lahko slabo delam. Temeljilo je na dolgoletnem soglasju delavcev in oblasti, ki je delavcem omogočalo ležerni delo, oblasti pa mir, napajala pa ga je seveda lahko le tuja akumulacija. Prav na Kosovu, najbolj zaostalem predelu Jugoslavije, je vsakodnevna delovna obveznost, ki jo prinaša industrijski način dela, bistveno manj vračenje v način življenja. Že doslej delovno navdušenje ni bilo pretirano veliko. V čaščenju protestantskih vrlin bi torej lahko zdaj rekli: naj vendar delajo.

Toda stvari na Kosovu niso tako preproste, že po osemnajstih dneh posebnih (izrednih) ukrepov, ki so uveljali tudi delovno obveznost, je prav ob slednjo že narisan velik vprašaj. Kosovo molči, razmere pa so tako zaostrene, da najbolj črnogledi obujajo spomin na delovno formulo "Arbeit macht frei", optimisti pa se strinjamjo z židovskim pisateljem Ozom, ki pravi: "Mislim, da se nacionalna vprašanja v bistvu ne rešujejo, marveč umirajo od izčrpavosti, od občutka, ali pa od spoznanja, da jih nima smisla nadaljevati. Ni bilo mnogo primerov, ko so take konflikte rešili z genialno formulo in so si sprte strani padle v objem..."

Danes se nam zdi nemogoče, da bi si na Kosovu sprti strani padli v objem. Torej je v najboljšem primeru rešitev še zelo, zelo daleč.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Hitri vlaki tudi pri nas

V Evropi pospešeno grade hitre vlake, zlasti v Franciji in v Zahodnih Nemčijah. Skupnost železnic Evropske skupnosti ter Švice in Avstrije je pred kratkim predstavila projekt gradnje sistema vlakov z veliko hitrostjo v zahodni in južni Evropi. Nas pri tem niso pozabili, v projekt je vključena tudi temeljna modernizacija jugoslovanske železniške magistrale, ki predvideva prilagoditev železnic na našem delku za vožnjo vlakov, ki dosegajo hitrost več kot 200 kilometrov na uro. Pri skupnosti evropskih železnic oč

KRATKE Z CORENJSKE

V programu imajo cesto s parkirnimi prostori - Lani so v krajevni skupnosti Planina pod Golico pri žičnici Španov vrh naredili okrog pet tisoč prostovoljnih delovnih ur pri urejanju smučišč. V krajevni skupnosti pa zdaj načrtujejo tudi še asfaltiranje zadnjih 800 metrov ceste v ureditev parkirnih prostorov pri žičnici (na sliki). Sicer pa imajo na spodnjem delu v načrtu tudi manjšo vlečnico. Če bi jim vse to uspelo, potem, pravijo, bi dobili res pravi zimski rekreacijski center za Jeseničane. Do konca tega srednjoročnega obdobja pa imajo v programu tudi ureditev pokopalnišča in izgradnjo mrliske vežice. Glede obojega se bodo skušali dogovoriti s Komunalno delovno organizacijo Kovinar. - A. Ž.

Praznik KS Vodovodni stolp

Kranj - Za praznik krajevne skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini, ki ga praznujejo vsako leto 21. marca, so letos pripravili številne prireditve. **Že jutri, 18. marca**, bo več prireditve. Najprej bo ob 8. uri izpred spomenika na Mali Rupi organiziran tradicionalni počen na Poveljske senožeti, ki ga organizirajo člani taborniške organizacije. Ob 9. uri bo športno društvo na strelišču vrtca Janina organiziralo tekmovanje z zračno puško za člane, mladine in pionirje iz Vodovodnega stolpa in Nove Gorice ter Zvezne gluhih. Na krajši Triglava pa bodo ženske in moške ekipe iz Vodovodnega stolpa, Nove Gorice in Zvezne gluhih tekmovali v kegljanju. **V pondeljek, 21. marca**, dopoldne bodo Športno društvo, osnovna šola Simona Jenka in vrtci pripravili pohod od spomenika do spomenika v krajevni skupnosti, popoldne ob 15. uri pa bo na strelišču vrtca Janina streljanje z zračno puško za ekipe ZZB NOV iz Vodovodnega stolpa, Kokrice, Britofa in Zlatega polja ter za ekipo ZRVS Vodovodni stolp in garnizone Stane Žagar. **Četrtek, 23. marca**, ob 18. uri bo krajevna konferenca SZDL v Domu JLA pripravila okroglo mizo: SZDL danes in politični pluralizem. Gost na pogovoru bo podpredsednik republiške konference SZDL Viktor Žakelj. **V petek, 24. marca**, pa bo ob 18. uri v Domu JLA osrednja proslava v počastitev krajevnega praznika. V programu bodo nastopili kvartet Karavanke, plesna skupina Helena in ansambel Doma JLA, ki bo skrbel za zabavo tudi na tovariskem srečanju. Slavnostni govorniki na proslavi, kjer bodo pododeli priznanja krajevne skupnosti in bronasta priznanja OF, bo sekretar sveta ZK Vodovodni stolp Lojze Rakovec. A. Ž.

S kolesom po Avstraliji

Kokrica pri Kranju - Turistično društvo Kokrica pripravlja jutri (sobota), 18. marca, v kulturnem domu na Kokrici spet tradicionalno čajanko, ko članice postrežejo obiskovalce s čajem in domaćim pecivom. Tokrat se bo čajanka začela ob 17. uri, na programu pa bo zanimivo predavanje Toma Križnarja z okrog 300 barvni diapozitivi z naslovom S kolesom po Avstraliji. Sobotna čajanka bo že peta v tej sezoni. Načrtujejo pa še eno. A. Ž.

Občni zbor TD Naklo

Naklo - V domu družbenopolitičnih organizacij v Naklem bo jutri, 18. marca, ob 18. uri občni zbor turističnega društva Naklo. Na njem bodo pregledali predvsem lansko delo, ko je društvo hkrati praznovalo tudi 25-letnico obstoja. Sicer pa so lani v društvu zabeležili kar 17 tisoč prenočitev gostov na 139 ležiščih pri 19 lastnikih turističnih sob. Naklo je danes za mnoge domače in tujne goste zanimiv kraj v neposredni bližini industrijskega Kranja. Že nekaj časa je med gosti v zasebnih sobah tudi precej delavev, ki opravljajo raznega gradbena dela v Kranju in v okolici. Po jutrišnjem občnem zboru bo tudi predavanje Anke Bernardove o Cvetju in turizmu.

Praznovanje v Gorjah

Gorje - Za prijetno praznovanje dneva žena so poskrbele tudi družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti Gorje v radovališki občini. Na prireditvi 4. marca so v Domu TVD Partizan nastopili učenci osnovne šole Bratov Žvan iz Gorj, oktet Lip Bled iz Zasipa in godba na pihala iz Gorj. Ob tej priložnosti pa so gorjanski godbeniki izročili spominsko darilo dosedanjemu kapelniku Dušanu Velkavrhu, ki se poslavila od godbe. (ja)

Poživitev kulture

Hrušica - V DPD Svoboda Ivan Krivec imajo že nekaj časa težave zaradi pomanjkanja kadrov. Zato danes velik dom z lepo dvoranou in s številnimi prostori sameva. V upravnem odboru društva so ocenili, da je društvo potrebitno temeljiti kadrovskim prenovam. Sklenili so, da bodo poiskali sposobne organizatorje, da bi pozivili dramsko dejavnost, in takšne, ki so večji različni del, da bi sami popravili tisto, kar lahko. Želijo, da bi dom spet postal središče kulture v krajevni skupnosti Hrušica. (rj)

Podpora slovenskemu vodstvu

Podnart - Na programske konferenci ZZB NOV Podnart minule sobote so ocenjevali delo v lanskem letu in se pogovorili o programu za letos. V krajevni organizaciji je danes še 77 članov in članic, poleg dela v lastni organizaciji pa imajo člani še 47 drugih družbenih funkcij oziroma naloga. Na konferenci so tudi odsodili neupravičene napade na Slovenijo in na slovensko vodstvo. Zavzeli so se za prizadevanja slovenskega vodstva za ohranitev samostnosti in za enotnost jugoslovenskih narodov. Odločno in ostro pa so zavrnili vse napade na mitingih in v sredstvih obveščanja, ki rušijo enotnost med republikami in pokrajinama ter spodbavajo temelje avnojske Jugoslavije. (cr)

Gasilci so dobri športniki

Kranj - V gasilskih društvenih na Gorenjskem danes niso le dobrin usposobljeni gasilci, marveč so med njimi tudi številni in dobri športniki. Zdaj, spomladis, se bodo spet začela gasilska športna in strokovna tekmovanja. Še posebno zavzeti so njihovi nastopi na tekmovanjih v tako imenovanem trodelnem napadu in pri polaganju cevi. Zaradi dobre usposobljenosti in večega dela pri tekmovanjih imajo pogosto tudi sodniki na takšnih tekmovanjih precej dela. (ip)

Gorenjski glas in Ljubljanska banka jutri zvečer na Lancovem

Šopek zanimivosti in veselja s čestitko

Kranj, 17. marca - Dobimo se torej jutri (sobota) v dvorani Doma na Lancovem. Čeprav smo včasih navajeni, da k začetku prištejemo še tistih 15 minut in kakšno čez, se tokrat ne mislimo držati tega pravila. Začeli bomo kar, recimo, ob 19. uri in škoda bi bilo, da bi bili zaradi zamujanja prikrajšani za delček zanimivega in veselega programa in lahko se zgodi, da tudi sedež Novinarske večer, z gosti, ki jih poznate (nekateri bolj, druge manj), bo namreč trajal kar dve, kaj lahko se zgodi, debeli uri. Zato bi vsake zamujanje pomenile krajoščno noč.

Pod pokroviteljstvom Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj, ki se bo tudi tokrat na Novinarskem večeru Gorenjskega glasa predstavila z gesлом Gorenje in banka-formula prihranka, se bomo novinarji, ki se navadno pod članke in prispevke v Gorenjskem glasu podpisujemo, tokrat pogovarjali kar v živo. Naši sogovorniki bodo vaši sokrajanji in gostje, ki so prav tako ali drugače prispevali, da bomo tokrat s prireditvijo v Domu na Lancovem.

Zadnjič smo obljudili, da bomo danes povedali, zakaj tokrat Novinarski večer ravno na Lancovem in zakaj bomo prav krajevna skupnosti Kamna Gorica in Lancovo podelili priznanje Gorenjskega glasa za dosežene uspehe. Lahko bi rekli, da je na Gorenjskem lani ni bilo krajevne skupnosti, kjer pri uresničevanju srednjoročnega v letnega programa, za katerega so se dogovorili na zbirah krajjanov, ne bi prav nič naredili. Zato tudi odločitev, kje v radovljški občini naj bo tokrat prireditve, ni bila ravno lahka. Ob uresničevanju načrtov, spretetih lani in v zadnjem obdobju, se s Kamnogoričani in prebivalci krajevne skupnosti Lancovo lahko postavijo v bok še v prenemateri krajevne skupnosti. Odločilo pa je pravzaprav dvoje, kar je po naši presoji, saj delo in življenje v krajevnih skupnostih na Gorenjskem že nekaj časa precej temeljito spremjamlo, v minulem letu pomnilo nekaj več in bi bilo lahko nasvet in zgled še komu.

Dobro leto je tega, ko so se v krajevni skupnosti Kamna Gorica pri sprejemjanju programa odločili, da razpišejo referendum o samoprispevku. Zanj se je potem tudi odločilo prek 80 odstotkov krajjanov. Morda bi lahko razmišljali celo, da takšen način zbiranja denarja za uresničitev dokaj zahtevnega programa ni niti najbolj primeren v tem trenutku, vendar se v Kamni Gorici zanj niso odločili zgolj zaradi denarja. Referendum je bil pravzaprav tudi razlog za čim tesnejšo povezanost ljudi v krajevni skupnosti.

V referendumski program smo zapisali, pravi predsednik skupščine Krajevne skupnosti Kamna Gorica Andrej Potočnik, »izgradnjo mrliskih vežic, nakup gasilskega avtomobila, obnova opornega zidu okrog pokopališča in stopnic in uredebitve krajevne ceste skozi Kamnogorico. Z dogovorom in sodelovanjem v krajevni skupnosti Lancovo, se je gradnja vežic začela. To pa poleg številnih delovnih ur ni bila edina programska naloga v minulem letu. Nič manjša niso bila prizadevanja glede urejanja okolja, potoka in na področju drugih dejavnosti.«

Andrej Potočnik, predsednik skupščine KS Kamna Gorica...

nov iz krajevne skupnosti Lancovo, se je gradnja vežic začela. To pa poleg številnih delovnih ur ni bila edina programska naloga v minulem letu. Nič manjša niso bila prizadevanja glede urejanja okolja, potoka in na področju drugih dejavnosti.«

Janez Kunčič, predsednik skupščine KS Lancovo...

Referendumsko enotnost oziroma odločitev pa se je potem potrdila tudi pri uresničevanju prevega dela programa in sicer pri izgradnji vežic. Gradbeni odbor si je zastavil nalogo, da morajo biti že prvo leto referendumskoga programa vežice pod streho,« pravi predsednik skupščine Krajevne skupnosti Janez Kunčič.

»Konec oktobra smo to obvezno s skupnimi naporji, nekaj tisoč delovnih uram in ob razumevanju ter izrednem sodelovanju krajjanov iz krajevne skupnosti Lancovo, uresničili. Tako je letos pred nami drugi cilj: vežice morajo biti do konca leta zgrajene! Prepričan sem, da bomo enotnost, ki smo jo prvič izkazali na odločjanju o samoprispevku, tudi tokrat potrdili z delom.«

Janez Cengle, predsednik sveta KS Kamna Gorica...

Za kranjskega rejca malih živali**Visoko republiško priznanje**

Kranj, 13. marca - Na letni skupščini Zveze gojiteljev malih pasemskih živali SR Slovenije minulo soboto v Sevnici je prejel priznanje tudi častni predsednik kranjskega društva Franc Mede. Nekdanjega tapetnika iz Križev pri Tržiču, sedaj 78-letnega upokojenca iz Kranja, so nagradili z zlato značko Antona Lehrnerja za dolgoletno delo pri gojtvitvi malih živali in prispevki k društvenemu razvoju.

Zrasel je v delavski družini, vendar je že od otroštva nosil v sebi naklonjenost do narave, zlasti do domačih živali. Ker je bil pri hiši prostora le za kakšno manjšo živalco, se je odločil za rejo kuncov in golobov. Tudi pozneje, ko se je izučil sedlarško tapetniškega poklica, je prezivil velik del svojega prostega časa ob tej ljubiteljski dejavnosti. Poklicno delo ga je privredlo za vzdrževalca trakov v kranjski Inteks, v Kranju pa se že v desetletju pred vojno pridružil tudi članom tedanjega društva rejcev malih živali. S širjenjem poznanstev v tem krogu si je večal nujno znanje za rejo pasemskih živali in si pridobil možnost sodelovanja na razstavah v Majdici.

»Po vojni sem dal skupaj s kranjskim rejcem Leonom Suhijem pobudo,« se spominja Franc Mede, »da bi v Kranju ponovno ustanovili društvo gojitev malih pasemskih živali. Zanimal smo uresničili; postal sem prvi predsednik društva in to dolžnost opravljal vrsto let. Pred leti so me imenovali za častnega predsednika društva, a to še ne pomeni, da nisem več aktivni član društva. Redno se udeležujem članskih sestankov, svoje izkušnje prelašam mlajšim, znanja željnim rejcem, sodelujem pa tudi na razstavah v Majdici.«

Težko bi se odločil, katero priznanje z razstav mu je najljubše, gotovo pa mu je v ponos šampionski naslov za goloba pismenosha z lanske in predlanske razstave v Kranju.

»Vrhunski uspehi so seveda redkost,« razlagata sogovornik in priznava: »Zato jih je vsak rejec vesel. Tudi meni veliko pomeni. V posebno čast pa mi je, da mi je slovenska zveza gojiteljev malih pasemskih živali podelila priznanje Antona Lehrnerja I. stopnje. To potrjuje, da moje delo ni bilo zastonj, da ga niso prezrli. Sicer pa tega ne počmem zaradi priznanj! Nekdo prezivil prosti čas v gostilni, jaz najdem razvedril ob svojih živalcah. Mislim, da gospodarsko plat te dejavnosti pri nas prebivalci premalo cenijo in izkoriscijo.«

Ob nedavni preselitvi v Kranj je Franc Mede zaupal svoje golobe v rejo sinu, vendar vsak teden odhaja na obiske v Križe. Ker ima v stanovanju le nekaj ptic, si je zunaj našel druge prijatelje. Mestna jata golobov že ve, da jih čaka prijazna roka s hrano pred hišo na dnu Jelenovega klanca.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Janez Kunčič, predsednik skupščine KS Lancovo...

Ze zaradi sodelovanja pri uresničitvi referendumskoga programa velja ocena, da so k priznaju pripomogli in so zato tudi upravičeni, da ga prav tako dobijo, tudi v krajevni skupnosti Lancovo. Ven dar pa so v krajevni skupnosti Lancovo lani izstopali še v nečem. Dom na Lancovem, ki so ga krajani gradili in zgradili pred približno 40 leti, so sklenili prenoviti na način, ki je pravzaprav precej nenavad. »Dom smo želeli ohraniti pred propadanjem,« pravi predsednik skupščine krajevne skupnosti Lancovo Janez Kunčič. »To pa nam je uspelo z odločitvijo, da del prostorov oddamo Špecerji Bled in smo tako dobili prenovljeno sodobno trgovino; celoten program pa smo uresničili s sodelovanjem Alpdoma in samoupravne stanovanjske skupnosti.«

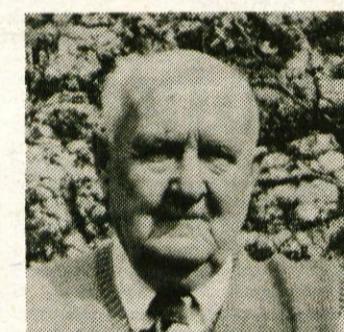

Vinko Fister, predsednik sveta KS Lancovo...

del cestnega programa, ki smo se ga lotili v krajevni skupnosti že 1985. leta. Sicer pa lahko rečem, da v naši krajevni skupnosti nikdar nismo imeli težav pri uresničevanju skupnih dogovorov. Za razliko tokrat od Kamnogoričanov, ki so se povezali z referendumskim samoprispevkom, smo mi takšne skupne cilje vedno uresničevali z enkratnimi prispevki (ali v nekaj obrokih) in z veliko prostovoljnega dela.«

To je tisto, kar je tudi odločilo, da se jutri večer dobimo v Domu na Lancovem. Program pa, kot smo že napovedali, bo Šopek zanimivosti in veselja s čestitko.

A. Žalar

Težko bi se odločil, katero priznanje z razstav mu je najljubše, gotovo pa mu je v ponos šampionski naslov za goloba pismenosha z lanske in predlanske razstave v Kranju.

Ob nedavni preselitvi v Kranj je Franc Mede zaupal svoje golobe v rejo sinu, vendar vsak teden odhaja na obiske v Križe. Ker ima v stanovanju le nekaj ptic, si je zunaj našel druge prijatelje. Mestna jata golobov že ve, da jih čaka prijazna roka s hrano pred hišo na dnu Jelenovega klanca.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Severna varianta za avtocesto**Čimprej postopek za spremembo plana**

Radovljica, 16. marca - Po precej dolgi, a tudi temeljiti razpravi v krajevni skupnosti Radovljica, kje naj bi potekala bodoča avtocesta (največ opredeljevanje in mnenj je bilo o severni oziroma južni varianti), so se v krajevni skupnosti, kot kaže, zdaj dokončno odločili. Po vseh ocenah in strokovnih presojah je skupščina krajevne skupnosti Radovljica na zadnji seji skupščine v ponedeljek sprejela odločitev za severno varianto poteka avtoceste. Se

Pouk glasbe ali nekaj več

NAJ SE SLIŠI DOBRA GLASBA

Kranj - Čeprav bi od glasbene šole pričakovali, da se drži večinoma svojega izobraževalnega dela na glasbenem področju, pa je za kraje izven velikih centrov in brez posebnih kulturnih institucij, kot so opera, filharmonija že skoraj obvezno, da je glasbena šola tudi navzven kulturna ustanova z razvejanim »nešolskim« programom.

Kranjčani se bodo morda še spomnili orkestra kranjske Glasbene šole, ki je obstajal pred desetletji, potem pa je za daljši čas utihnil. Zdaj kaže, da se na kranjski Glasbeni šoli tak orkester znova prebuja. Trenutno se še ni pokazal v javnosti, saj ga njegov dirigent in ravnatelj Glasbene šole Peter Škrjanec zdaj še pripravlja za prve nastope.

Letos jeseni namreč kranjska Glasbena šola praznuje 80-letnico. Ob takih priložnostih je prav, da pokažemo, kaj vse zmorno v glasbi. Po drugi strani pa se mi zdi, da mesto, kot je Kranj, vsekakor potrebuje tudi takšen komorni orkester. Na šoli sicer že obstaja harmonikarski orkester, ki pa se še premalo pojavi na javnih nastopih. Komorni orkester bo na red za takšne nastope v jeseni, ni pa tudi izključeno, da ne bi kasneje po potrebi prerašel v gorenjski orkester. Na glasbenih šolah se pogosto dogaja, da kakšnega instrumenta primanjkuje, zato bi bilo povsem normalno, da bi ga poiskali na drugih gorenjskih glasbenih šolah, s katerimi tudi sicer dobro sodelujemo.

Seveda se takoj, ko je govor o orkestru, pa čeprav gre za tako majhen sestav, kot je komorni zasedba, pojavi vprašanje, kje lahko nastopa. Baročnih prostrov v gorenjskih krajih se sicer ne manjka, morda jih je še najmanj prav v Kranju. Dvoranica Glasbene šole na Trubarjevem trgu je sicer bolj podobna šolskemu razredu kot glasbeni dvorani, koncertna dvorana Dežavskoga doma je že dlje časa prostor, za katerega se neprestano ugotavlja, da ni primerna

za glasbene nastope. Poleti bi sicer lahko take vrste glasba imenito zvenela tudi na urejenem dvorišču gradu Kieselstein. V tako imenovani glasbeni sezoni pa so za zdaj glasbeni nastopi tako učencev Glasbene šole kot domala ves glasbeni program z gostovanji tujih in domačih glasbenikov omemjeni na malo šolsko dvoranico; izjemoma tudi na župniško cerkev, še posebej, kadar gre za orgelske nastope.

»V tej sezoni smo poskušali kar največ naše dejavnosti predstaviti na najrazličnejših prireditvah. Za začetku marca so naši mladi glasbeniki nastopali na prireditvah, ki so jih nekatere delovne organizacije pripravile ob dnevu žena in moram reči, da so bili lepo sprejeti. Nastopali so na prireditvah dedka Mra-

za na Titovem trgu, za pusta smo pripravili glasbeni nastop v maskah v Zadružnem domu na Primskovem, za poletnje prireditve v gradu Kieselstein smo kranjskemu ZKO že ponudili nekaj nastopov, skratka šola se odpira tudi navzven.«

Seveda so mladi glasbeniki nastopili tudi ob 8. februarju in sicer kar s tremi glasbenimi programi hkrati na treh krajinah, vsakokrat za mlade poslušalce. Prav to pa se zdi Petru Škrjancu še posebej pomembno: prav na teh nastopih je bil namreč odziv na glasbo pri mladih izjem, kar vsekakor potrjuje, da je sposobnost dojemanja tudi te vrste glasbe pri mladih velika. Vendpa v Glasbeni šoli ne ostajajo le pri nastopih za mlade. Z nekaj nastopi za delovne organizacije

so, vsaj upajo tako, vzbudili zanimanje za mlade glasbenike, zato se nadejajo podobnega sodelovanja tudi v prihodnjem.

Glasbena šola pa seveda ni le šola, kjer mladi nabirajo glasbeno znanje; končno imajo na vseh glasbenih šolah vrsto imenitnih pedagogov, ki svoje glasbeno znanje pač premašo predstavljajo tudi na zunaj. V kranjski šoli je izjema sicer mezzosopravnistka Sabira Hajdarević, ki je doslej imela že velike odmevnih nastopov. Bilo bi pač škoda, če bi sposobnosti glasbenikov ostale za zidov glasbenih šol. Peter Škrjanec je pred kratkim svojim kolegom dal dober zgled, ko je Hajdarevićovo spremjal na njenem nastopu v gradu Kieselstein. Sicer pa Peter Škrjanec še vedno vodi orkester reške opere, kjer je do pred nekaj meseci tudi služboval. Reške glasbenike je že priprjal na gostovanje po Gorenjski, saj se bodo ljubitelj Mozarta spomnili Requiamo z reško opero na Bledu. Ni pa izključeno, da se ne bi reški glasbeniki še kdaj predstavili na Gorenjskem. Skratka - načrt za glasbeno popestritev kulturnega dogajanja v Kranju in tudi na Gorenjskem je veliko. Predvsem pa se na Glasbeni šoli zavedajo, da morajo svojo dejavnost najprej predstaviti, potem pa ugotovljati zanimanje in taranati nad neustreznimi prostori. Kajti kranjska glasbena šola se ubada s prostorsk stisko že pri svoji redni dejavnosti, saj vsako leto odkloni najmanj sto novih učencev, ustrezni prostori za nastopanje pa so seveda še dodataen problem, o katerem bi kazalo vsaj dolgoročno resno razmišljati.

Lea Mencinger

Kranjska pevska revija

PRAZNIK ZBOROVSKIE PESMI

Kranj - Pretekli petek in soboto je 15 pevskih skupin občine Kranj s svojimi zborovodji na dveh koncertih pokazalo širšo paleto svojih poustvarjalnih sposobnosti. Prireditev, ki smo jo na ZKÖ v zadnjih nekaj letih vsebinsko uspeli oblikovati v kvalitetno prireditvijo, je našla ugoden odziv tudi pri poslušalcih, ki so obakrat do kraja napolnili gimnazijsko dvorano. Del izvedenega programa s posebnim poudarkom na slovenski ljudski pesmi, je bil posvečen jubileju naših skladateljev: 190 letnici Blaža Potočnika, 160 letnici Benjamina Ipavec, 90 letnici Pavla Kernjaka in 80 letnici Radovana Gobca, ki se je tudi osebno odzval vabilu. Tokrat pa so v strokovno-svetovalni komisiji sodelovali: prof. Samo Vremšak, dr. Mirko Cuderman in prof. Matevž Fabijan, ki so svoja opažanja dopolnili v zelo uspelem pogovoru z zborovodji. Kanček tekmovalnega duha namreč daje prireditvi še dodaten impulz privlačnosti

Če se po zborovodji zbor pozna, potem na podobno te osebne izkaznice zagotovo vpliva (včasih kar odločilno) glasbena pismenost in tehnična usposobljenost pevcev, ki nikakor ne sledi vseslošnemu napredku in razvoju. Zato zborovodje opravljajo težko in vsestransko odgovorno strokovno delo, ki je lahko ustrezno nagrajeno le v moralnem smislu.

Veliko zborovodsko zavzetost je pokazal Jože Mohar, ki je vodil kar tri pevske sestave; najprej pomlajeni OKTET SAVA, s katerim je pokazal ali lanskoga prvega nastopa zlasti zvočni napredek, nato je vodil še novoustanovljene MOŠKI ZBOR SAVA, ki ga sestavljajo sami prekaljeni pevci z zelo lepimi glasovi, kar še posebej velja za bas. Nastopil pa je tudi z MOŠKIM ZBOROM TRIGLAV iz Dupelj, ki kljub težavam pri glasovnem pomladitvi, še vedno uspešno hrانjanja tradicijo najdalj deluječega zabora v občini, saj bo kmalu praznoval svojo 60 letnico. Nič manj zavzetlo pa se ni predstavil tudi Damjan Močnik; najprej z OKTETOM MLADIH iz Šenčurja, za katerega je izbral primeren program in ga tudi smiselnost

pretil. Z MEŠANIM ZBOROM ISKRE pa mu je uspel, kljub zborovi zvočni neuravnotežnosti, podati pravilne interpretacije dovolj zahtevnega programa. Breda Prašnikar se je predstavila kot novi zborovodje MEŠANEGA ZBORA SVOBODA iz Stražiča, ki ima že kar kronične težave z vodstvom. Kljub kratkemu času, je z dobrim zvočnim vtim predstavila neobičajen program pesmi. Sašo Gale je po dveletnem premoru NONETA JERSKO v nekaj mesecih uspel pripraviti pevke za nastop na reviji in izkazalo se so s perspektivno in lepo glasovno svežino. Marija Kos je z zborom VALENTIN KOKALJ iz Visokega ob njegovi 10 letnici uspelo dober in neizpet program pesmi, kljub nekaterim tehničnim težavam, poustvariti presenetljivo in muzikalno globoko doživeto, zlasti obe Kernjakovi pesmi. Marko Kavčič se je z OKTETOM PRIJATELJI iz Nakla na reviji predstavil drugič. Nekoliko lažji program pesmi so interpretirali dokaj smiselno. Tomaž Faganel je z APZ FRANCE PREŠEREN ob zaključku prvega koncerta ponovil del sporeda iz zelo uspelega koncerta pred

tednom. Janez Foršek je z OBRTNIŠKIM MOŠKIM ZBOROM predstavljal revijo zelo občutljiv program pesmi z nekoliko osebnim konceptom interpretacije. Zbor je pokazal veliko glasovno zmožnost. Franci Jerala, ki se v danih razmerah prizadeva za delovanje MOŠKEGA ZBORA KUD JOŽE PAPLER iz Besnice je uspel pripraviti mladi sestav za kar učinkovit nastop. Edo Ošabnik se je že drugič predstavil z zborom DRUŠTVA UPOKOJENCEV, ki se je številčno okrepljen izkazal z dolj učinkovito glasbeno svežino. Marinka in Slavko Mihelčič pa sta nam z NONETOM TOMO ZUPAN predstavila zelo lep program: tri krstne izvedbe Mihelčičevih priredb in krstno izvedbo Gobčeve pesmi; v celoti pa pesmi samih jubilantov. Nonet je zapel tako, kot smo pričakovali, občuteno in lepo. Revijo je zaključila Nada Kos z MEŠANIM ZBOROM KUD Primskovo. Dobro izbrane pesmi so predstavili na visoki poustvarjalni ravni z veliko mero glasovne ugašenosti.

Miha Plajbes

Novo razstavišče v Begunjah

GALERIJA AVSENIK

Begunje - Z razstavo akad. slikarja Maksima Gasparija so konec minulega tedna odprli galerijo Avsenik. Novo razstavišče ne bo namenjeno le likovnim razstavam, pač pa bodo v njem tudi predstavitve industrijskega oblikovanja, etnografske zanimivosti in druge.

Okoli petdeset slik in risb Maksima Gasparija, poeta slovenske zgodovine, folklora in slovenskega kmečkega izročila, je na razstavi razdeljeno v dve dela - zanimiv mladostni ciklus in v del s prikazom dokumentarnega ljudskega življenja do vračanja k ekspressionizmu. Razstavi slik Maksima Gasparija, ki bo odprta do 4. aprila, bodo sledile še druge razstave, na primer Janez Vidic, Janez Boljka, sicer pa bo za razstavni program skrbel dr. Ivan Sedej.

Galerija Avsenik je urejena na dvesto kvadratnih metrih v na novo preurejeni stavbi ob Avsenikovi domačiji. Ob likovnem razstavišču je tudi prostor s stalno zbirko orkeстра Avsenik z dokumenti o razvojni poti tega vsekarik izjemnega glasbenega sestava na slovenskem narodnozabavnem področju, zlatimi ploščami in drugimi priznanji ter podobnim gradivom iz 35-letnega glasbenega ustvarjanja. V pritličju je urejena tudi prodajalna spominkov, plošč in kaset.

Drago Papler

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikar Milan Batista. V kletnih prostorih iste hiše se predstavlja akad. slikarka Tanja Spenko. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slik koroškega slikarja Franz Bergerja. V Gorenjskem muzeju v Tavčarjevi 43 razstavlja akad. slikarka Vida Fakin.

V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili Filipičeve Božansko tragedijo - za red petek II, od I. do VII. vrste. Jutri, v soboto, bodo predstavo ponovili za red sobota II, od I. do VIII. vrste.

V Carniumu vrtijo danes, ob 18. uri video projekcijo Zajček dolgošček, ob 20. uri pa film z letosnjega Festa Dame in detektiv. Jutri, v soboto, ob 18. uri vrtijo video Kača in mavrica, ob 20. uri pa film z letosnjega Festa Broadcast news.

V restavracijskih prostorih stavbe Aerodroma Ljubljana na Brniku razstavlja oblikovalka Lena Šajn.

V nedeljo, 19. marca, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Podbrezjah dramska sekacija KUD Matija Valjavcev iz Predvora uprizorila Marinčevu komedijo Poročil se bom s svojo ženo.

Jutri, v soboto, ob 19.30 bo v domu v Adergasu Dramska skupina KUD Velesovo premierno uprizorila komedijo Neila Simona Hotel Plaza - Poročni dan. Igro bodo ponovili Še v nedeljo ob 19. uri. Predstavo so poleg režisera Silva Sirca pripravili Anica Selan, Franci Kern, Slavi Selan, Dominik Snedeck in Tomo Selan.

Jutri, v soboto, ob 17. uri pripravlja Turistično društvo Kokrica predavanje Toma Križnarja, ki bo ob diapozitivih predstavlja S kolesom okoli sveta. Predavanje bo v Kulturnem domu na Kokrici.

Jutri, v soboto, ob 19.30 bo v Kulturnem domu na Kokrici gostovala dramska skupina KUD Svoboda Predoslje s komedijo Petra Turinija Najbolj nori dan.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava Slovenske ljudske vezene. V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo slik akad. slikarke Jane Dolenc.

LESCE - Dramska skupina DPD Svoboda Boh. Bela nastopa danes, v petek, ob 19. uri z Machiavellijevom Mandragolo v prostorih osnovne šole F.S. Finžgarja v Lescah.

RADOVLJICA - V prostorih Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske v Radovljici, razstavlja svoje najnovejše tapiserije Šilva Horvat.

ŠKOFJA LOKA - Zbirke Loškega muzeja so odprte ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. V Groharjevi galeriji razstavlja Žarko Vrežec. V salunu pohištva v Alplesu Železniki razstavlja Maja Šubic.

V Sorici gostuje v nedeljo, 19. marca, ob 17. uri Gledališče Tone Čufar z Jesenic z Molierovim Sganarelom ali Namišljenim bolnikom.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je še do ponedeljka, 20. marca, odprta razstava slik Vinka Hlebša.

LJUBLJANA - V Moderni galeriji bo v nedeljo, 19. marca, ob 10. uri vodil po razstavi Franceta Pavloca kustos Loškega muzeja Andrej Pavlovec.

V nedeljo, 19. marca, ob 11. uri bo v Slovenski filharmoniji koncert iz cikla Mozart v izvedbi solistov, zboru APZ France Prešeren Kranj in ansambla Slovenicum pod vodstvom dirigenta Uroša Lajovic.

OSEM ŽENSK

Škofja Loka - Ob prazniku slovenske kulture je minuli mesec v Sovodnjah ob Soči gostoval Loški oder s Havelovo satiro Loški oder. To soboto, jutri, pa bo na Loškem odru, ob 19.30 Kulturno društvo iz Sovodenj vrnilo obisk in sicer z uprizoritvijo kriminalne komedije Roberta Thomasa Osem žensk, v režiji Emila Aberška.

TRŽIČ PLEŠE 89

Tržič - Zveza kulturnih organizacij prireja danes, v petek, ob 18. uri na osnovni šoli Kokrški odred v Križah prireditve, na kateri se bo predstavilo devet plesnih in folklornih skupin. Nastopili bodo: plesna skupina Arabesk (koreografinja Jolanda Meglič), plesna skupina Nataly (koreografinja Natalija Kadivnik, plesna skupina brez imena (koreografinja Nataša Sedmink), plesna skupina Miš - maš (koreografinja Alenka Dolenc - Križaj), plesna skupina Elektra (koreografinja Alenka Dolenc - Križaj); med folklorimi skupinami pa se bodo predstavile prva skupina Folklorne skupine Karavanke (koreografinja Ljuba Nadišar), druga skupina Folklorne skupine Karavanke (koreograf Bojan Knific), pionirska skupina Folklorne skupine Karavanke (koreograf Tatjana Plohl), pionirska skupina Folklorne skupine Karavanke na OŠ KO Križe (koreograf Marjan Vodnjov).

Predstavljamo vam

DRUGO ŽIVLJENJE

Rafael Zorman - Raff iz Predvora je verjetno za mnoge sokrajane čudak, ki živi v nekem svetu in piše pesmi.

Okviri slošno družbeno (ne)sprejemljivega so pri nas večinoma povsod še vedno dokaj široki in tako je kaj hitro moč slišati pridevke tipa čudak, posebež...

"Dvoje avtomobilske nesreče in klinične smrti sploh nisem pisal pesmi, nasprotno, celo sovražil sem jih. Leta 1985 pa sem se zelo hudo zaletel z avtom v drevo in ker na mojo veliko srečo ni bilo sodeleženih tem torej tako rekoč ubil samega sebe, svoj prvi jaz. Klinično sem umrl in bil v nezavestni dolga dva meseca. Po prebutovanju, tako rekoč vstajenju od mrtvih sem bil še pol leta invalid in potem počasi začel hoditi s pomo

Mladi zbiralci starega papirja

Želijo ohraniti svoj gozd

Jesenice, 14. marca - V osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah so že pred tremi desetletji začeli zbirati odpadni papir. Do danes so ga zbrali kar 1718 ton, trikrat so zmagali v tekmovanju slovenskih osnovnošolcev z zbranimi letnimi količinami papirja, a te dosežke gotovo pretehtata vorenjenost zavesti v mladih o nujnosti ohranjačne narave in varovanju gozda. Še pomembnejše je, da zbiranje prerašča šolske okvire, saj postaja prava družinska tradicija.

Nastanek te tradicije sega v leto 1959, ko je tedanj ravnatelj osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah Franc Žvan učence spodbudil k zbiranju odpadnih surovin. Že prvo leto so šolarji zbrali dobro šest ton papirja, nato pa je kup iz leta v letu naraščal. Privačil je pozornost otrok in jih spodbujal k še večjim dosežkom. V šolskem letu 1969/70, ko je šolo obiskovalo okrog 800 otrok, so zbrali že prek 84 ton papirja. Ta svojevrstni rekord pa so označili še s solidarnostno potozo; prisluščeni denar so namreč darovali za dom v Kumrovcu, za kar so jih nagradili z ekskurzijo ob odprtju doma.

Ob preselitvi v novo šolsko zgradbo na Plavžu se je vodstvo šole povezalo z delovno organizacijo Dinos, kot se spominja sedanji pomočnik ravnatelja **Valentin Sodja**, ki je prevzela zbiranje odpadnega papirja. Količine papirja so se tako povečale, da jih je bilo nemogoče spraviti pri šoli. Prejšnje šolsko leto, na primer, so zbrali že 129 ton papirja, samo lansko jesen pa so ga oddali 44 ton. V vseh letih, kar trajajo zbiralne akcije, so od šolarjev iz te šole od kupili prek 1700 ton starega papirja, zaradi česar je bilo treba poskati tudi nekaj manj dreves za predelavo v papirni industriji.

Uspešnost zbiralnih akcij je gotovo moč pripisati dejstvu, kar kaže naglaša ravnateljica **Mili Ilenič**, da so jo starci prebivalci Jesenice sprejeli za svojo. Neki oče je izjavil, da se ob zbiranju papirja spominja svoje mladosti in se mu zdi, da ponovno hodi v šolo. Tako čuti velika večina staršev, ki sodeluje s svojimi otroki tudi pri tem opravilu. Seveda se še vedno najde takšni, ki jih gledajo od strani z izgovorom, češ da niso smetarji.

K zbiranju papirja je učence dolgo spodbujalo tekmovanje med razredi v raznih koristnih dejavnostih, za katere so zmagovali nagradili s prostim dnem. To obliko kosanja med sabo so opustili, sodelujejo pa v slovenskem tekmovanju osnovnošolcev za zbiranje odpadnega papirja. S tremi osvojenimi prvimi mesti so učenci šoli prislužili lepe praktične nagrade, od Iskrinega orodja Klipklap do računalnikov. Rezultate so dvakrat razglasili med snemanjem televizijske oddaje Periskop v jeseniški šoli Tone Čufar, lani pa so učenci obiskali takšno prireditve v Ljubljani. Delni motiv za zbiranje papirja so tudi denarne nagrade za odkupljeni papir, ki so jih sprva nalagali v pionirski blagajni, sedaj pa jih Dinos sproti izplača vsakemu zbiralcu.

V šoli dajejo vsaki dejavnosti vzgojni poudarek, kar velja enako za zbiranje odpadnega papirja. Učence seznanjajo, koliko le-tó pomeni za ohranjanje zelenih narave v ozki dolini okrog njihovega železarskega mesta. Da se mladi zavedajo te nujnosti, dokazuje podatek, da se izmed 1250 šolarjev kar približno 80 odstotkov otrok udeležujejo akcij za zbiranje papirja, mnogi pa sodelujejo tudi pri pogozdanju in čiščenju nabrežju voda.

V vodstvu šole so nas seznanili, da zbiralna vnema upada z večanjem starosti učencev. Pogovor z zbiralcem od prvega do osmoga razreda nas je vseeno prepričal, da tudi zanje velja rek "Kar se Janez nekaj nauči, Janez zna". Obenem je osvetil, kaj si mislijo o ohranitvi narave.

Andrej Harej iz 1. razreda: »Zdi se mi grdo, če ležijo odpadki po gozdu. Zato sem tudi tam nabiral star papir. Zraven sem našel še pločevinu. Vse sem z vozičkom odpeljal v Dinos. Zbiral bom še naprej in si morda za privarčevanje denar kupil kocke za sestavljanje. V prostem času rad tudi berem, zlasti knjige o naravi. Mislim, da je krivično, ker naše tovarne tako onesnažujejo zrak in kvarijo naravo!«

Sergeja Jerman iz 5. razreda: »Od prvega razreda naprej zbiram papir in vsako leto ga dobim več. Sedaj se ga nabere čez 300 kilogramov, za kar sta zaslužna tudi oče in mama, ki pobereta neraben papir in karton v službi. Tega ne počnem zaradi denarja, saj papirja niti ne plačajo dosti. Bolj me pri tem vodijo spoznanja o koristnosti našega početja. O tem se učimo tudi v šoli pri pouku.«

Mladen Barać iz 5. razreda: »Papir vedno nabiram skupaj z bratom, največ doma in pri sorodnikih. Potem ga očka odpeljev kar s tovornjakom. Koliko sem ga nabral največ? Več kot 700 kilogramov je rekord iz drugega razreda, sicer pa ga je ponavadi med 400 in 500 kilogrami. Zato sem se lahko udeležil razglasitve rezultatov med snemanjem oddaje Periskop, kar mi je ostalo v najlepšem spominu.«

Katja Bakić iz 5. razreda: »Naša dolina je ozka in ima malo zelenja. Ker rada hodim na izlete v naravo, bi jo želela ohraniti lepo. Zato že od vstopa v šolo sodelujem pri zbiranju papirja, za kar me je navdušila starejša sestrična. Nekateri v razredu zberemo kar precej papirja; sama ga prispevam okrog 200 kilogramov; vendar ni prav, da so tudi taki, ki ga ne poiščejo prav nič.«

Uroš Rozman iz 7. Razreda: »Tudi jaz sem začel z zbiranjem papirja v prvem razredu. Doslej sem ga nabral največ 1280 kilogramov. Da mi je to uspelo, so pomagali starši in starejša sestra. Starega papirja leži veliko razmetanega naokrog, samo poiskati in pobrati ga je treba! Pri zbiranju papirja bom sodeloval še naprej, saj sem ponosen na uspehe naše šole pri tem. V našem razredu jih veliko sodeluje.«

Lea Mihaelić iz 8. razreda: »Zbiranje papirja me spremila od malih nog, iz vrtca naprej. Po pripovedih staršev vem, da so ljudje nekdaj imeli drugačen odnos do zbiralcev. Sedaj nam prenekateri očita prosjačenje ali celo zapre vrata pred nosom. Nam je včasih nerodno, a zato nič manj glasno ne ponavljamo želja o varovanju narave. Jaz živim ob gozdu, zato dobro vidim posledice onesnaževanja in uničevanja.«

Besedilo in slike: Stojan Saje

Dobravski kmetje bodo zaradi avtoceste ob najboljšo zemljo

Zemlje nismo kupili, zato je tudi prodali ne bomo

Blejska Dobrava, 16. marca - Kaj pravijo nekateri kmetje iz Blejske Dobrave o nameravani komasaciji kmetijskih zemljišč? »Na Blejski Dobravi se je vedno nekaj gradilo in stalno smo bili ob zemljo. Če bodo zemljo tako kosali, o kakšnem kmetijstvu kmalu sploh ne bomo mogli govoriti.«

Jesenjska občina je s strokovnimi službami, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, prvič naspolj pred velikim in pomembnim komasacijskim postopkom, saj bo na Blejski Dobravi zaradi bodoče avtoceste Hrušica - Vrba tako ali drugače prizadetih 87 občanov, ki imajo svojo zemljo ali gozdove na 145 hektarih površine. Še večje in pomembnejše delo pa jih čaka na žirovnikiem območju, kjer je kar okoli 200 lastnikov parcel.

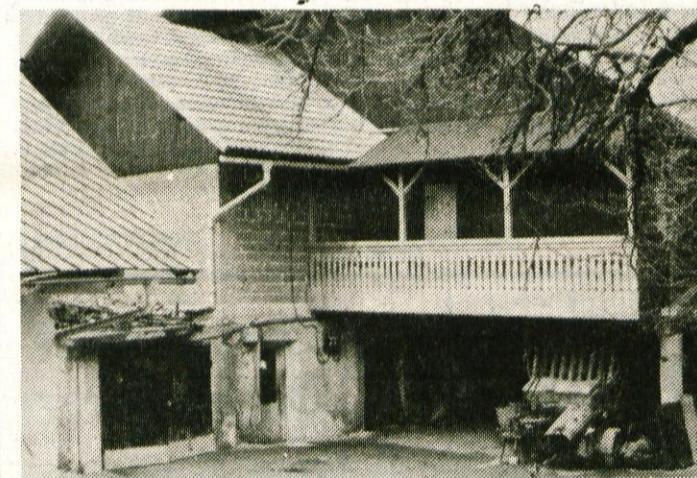
Razumljivo je, da gre v večini primerov le za majhne parcele, ki jih bodo lastniki - ali so jih nekateri tudi že - prodali. Veliko teže pa je pravim dobravskim kmetom, ki od kmetijstva živijo, saj se jim bo še ob tako skrbno načrtovanem komasacijskem postopku nujno dodelila slabša zemlja, čeprav v kompleksu in veliko manj razdrobljena kot danes. Kot pravi **Nataša Torkarjeva**, strokovna delavka za kmetijstvo na občini, so dobravski kmetje dobri tržni proizvajalci, saj oddajo za jeseniško občino pomembne količine mesa in mleka.

Odločba za uvedbo komasacijskega postopka med drugim predvideva, da bodo fmedli prednost pri združevanju lastnikov, ki so imeli že pred komasacijo v posesti večji del zemljišča; last-

niki, ki bodo dobili zemljišče pod bregom, teraso, bodo dobili tudi breg in terase v enaki širini kot pod bregom; prednost bodo imeli lastniki, ki živijo v vasi... Poleg komasacijskega postopka bodo na Blejski Dobravi opravili tudi obvezne hidro in agro meioracije.

Travnik smo urejali nekaj let

Med največjimi kmeti na Blejski Dobravi so Frčejevi, kjer je za **Marijo Stojanovo** že prevzel kmetijo sin z ženo. Marija Stojan pravi: »Na Blejski Dobravi se je vedno gradilo, pri nas smo dali kar precej zemlje že za gradnjo pokopališča na Blejski Dobravi. Vemo, da je avtocesta nujnost in da se je nemogoče kakorkoli upreti, boli te pa, ko se ozreš na travnik, ki smo ga kar nekaj let trdno obdelovali, da je danes tak, da ga je veselje pogledati. Poleg travnika bo šla še ena parcela na Lipcah. Naša zemlja prehranjuje 30 glav živine v hlevu, v najboljših mesecih smo oddali tudi že 6.000 litrov mleka na mesec. Na Dobravi je res dovolj zemlje, ki je neobdelana, a veliko slabša od sedanje, ki smo jo z odstranjevanjem skal, štorov, z nenehnim gnojenjem v nekaj letih tako »zrihal«, da se živila pase od 1. maja

Frčejevi na Blejski Dobravi so med največjimi dobravskimi kmeti, ki so pred leti zgradili imeniten hlev za 30 glav živine in danes oddajo 140 litrov mleka dnevno, poleti pa še več... Foto: D. Sedej

Trpinčenje otrok je očitno, a težko dokazljivo

Pretepeni otroci molčijo

Jesenice, 16. marca - Ob primeru pretepenje jeseniške dekllice so se zbrali vsi strokovnjaki in se dogovarjali, kaj bi storili, da bi otroku pomagali. Vedo za primere psihičnega in fizičnega mučenja, a ukrepajo skrajno previdno. Otroka se ne trpinči le v družini, lahko tudi

Na Centrih za socialno delo, še bolj pa vzgojitelji v vrtcih in pedagogi v šolah, dobro vedo, da ni niti tako malo otrok, ki prihajajo iz družinskih okolij psihično ali fizično trpinčen. Nedavni primer jeseniške dekllice, ki je prihajala v solo vsa pretepena, obravnavajo tako na jeseniškem Centru za socialno delo kot na javnem tožilstvu. O tem primeru v problematični trpinčenja otrok naspolj smo se posredovali s psihologinjo **Branko Stare - Ravn** in s socialno delavko **Darinko Medja** na jeseniškem Centru za socialno delo ter z ravnateljem šole Polde Stražišar **Antonom Dežmanom**.

»Razumeti morate: o konkretnem primeru trpinčenja dekllice ne bi radi kaj več povedali, pravijo, »kajti dilema ob trpinčenju otrok naspolj je večna in edina: kaj storiti, da ne bi otroku morda še bolj škodovali. Če bi povedali natančne podatke o otroku in mučitelju, bi se nasilje v prikriti obliki morda lahko še nadaljevalo. Ne gre namreč le za to, da opazimo otrokove modrice in podplutje doma po vsem telesu, od glave do nog in dokažejo trpinčenje z zdravniškim potrdilom ter povzročitelja sodno preganjamo. Nasilje se lahko

nadaljuje tudi s psihičnim trpinčenjem, o katerem otroci trdovratno molčijo, saj ga tako kot fizičnega ne znajo opredeliti. Mislimo, da je tako prav.«

Zal nekateri starši še vedno misljijo, da je pretepanje ali klofutanje, ki je v bistvu trpinčenje otroka, stil vzgoje. Družina je zaprt krog, vanjo težko prodremo, otroci pa sploh misljijo nekako tako: če me udari ali pretepa oče, je vse lepo in prav, če pa me udari sošolec, potem takoj priteče k učitelju. Na Stražišarjevi osnovni šoli vemo za tri primere trpinčenja, a vsi skupaj moramo skrbno pretehati, kako ukrepati. Zanimivo je, da so romski otroci v nasprotju z našo predstavo o splošni romski agresivnosti - razmeroma malo trpinčeni. Veliko hujše je zanemarjanje otrok pri slovenskih starših, tudi zaradi alkoholizma pri slovenskih materah. Primeri trpinčenja se večkrat razkrivajo predvsem pri razvezah staršev.

Ne smemo pa pozabiti, da gre lahko tudi za trpinčenje otrok v šoli. Otroci so v izjemnih stiskah, če so slabih ocenah nimač doma nobenega razumevanja. Naši šolski sistem pa je do skrajnosti krut: samo na Čufarjevi šoli je, denimo, ponavljajo razred

183 učencev, na Gorenjskem je kar 25 razredov ali 800 učencev ponavljajo razred! Svet tega pač ne pozna: v drugih državah otrok do 6. razreda tako sploh ne ocenjujejo, pri nas pa je učitelj, ki svojo avtoritetu gradi le na oceni, nesrečen, če mora opisno ocenjevati. Pred petnajstimi leti je bil v občini uspeh v šolah 98 odstoten, zdaj komaj 90 do 92 odstoten. Zaskrbljujoče je, da izredno veliko učencev ne bo končalo 7. razreda Čufarjeve šole.

Po več posvetih v Sloveniji in v občini smo se že dogovorili, da

vedemo sistem »case conference«, kar pomeni, da se bomo o vsakem sumu ali dokazanem primeru trpinčenja otrok sestali vse, ki moramo skrbeti za otroka, skupaj s tožilstvom. Zavedamo se, da je to vrh ledene gore, a spodbuja nas dejstvo, da je znamenju o mučenju otrok vedno več; da se ljudje torej zavedajo, da je treba mučenje otrok, ki ga opazijo v soseščini, preprečiti. Taktično, diplomatsko, s pravimi metodami in ob sodelovanju vseh, ki trpinčenemu otroku res lahko kar najbolje pomagamo.«

D. Sedej

HOTEL Transturist

HOTEL TRANSTURIST IN SLAVKO ZGONC vas vabita na naslednji predavanji:

VZGOJA IN OSKRBA OKENSKIH IN BALKONSKIH RASTLIN

v sredo, 22. marca, ob 17. uri.

VARSTVO SADNEGA DREVJA IN VRTNIN PRED BOLEZNIMI IN ŠKODLJIVCI

v nedeljo, 26. marca, ob 9. uri.

Predavanji bosta v hotelu TRANSTURIST in bosta spremljeni z DIAPOZITIVI ter odgovori na vaša vprašanja.

Rezervacije in informacije na tel. (064) 621-261

Vabljeni!

Anton Černe, najstarejši dobravski kmet

Kaj bo sploh še ostalo od kmetijstva?

Najstarejši dobravski kmet je Kovačev, 81-letni **Anton Černe**, ki je tudi prepustil kmetijo potomcem, ki dobro gospodarijo, saj imajo v hlevu 15 goved in devet molznic. »Kmetijo sem prevzel od staršev, od mame in kar pomnim, smo zaradi raznoraznih cestnih in drugih gradenj izgubili samo pri nas že najmanj 5 hektarov zemlje. Zdaj jo je bila še nova avtocesta, nam kar precepi, da v tisti godi na pobočjih Podmežakle. Zemlje seveda kot kmetije nikakor ne bomo prodali, za gozd pa ni zamenjavo. Most, ki ga bodo gradili, po grajenju izklučno po našem posestvu, tako da bomo vsega skupaj ob tri hektare. Ne morem ravno reči, da bi bili pri nas najbolj prizadeti, nekateri bodo še bolj. Na Blejski Dobravi zaradi avtoceste izgubljamo vsi kmetje, razen enega in le trije, ki imajo posest kot nekmetje, niso prizadeti. Če bodo obdelovalno zemljo še naprej tako kosali, kmalu o kmetijstvu ne bomo sploh mogli več govoriti.«

</div

RADO BORDON

Prenovljena Zveza

Ta Zveza bo pač vsem simpatična: SZDL naj kocklja bi bilà, ki v temeljih bo socialistična in torej prav nič problematična. Za vse lahko je karieristična: pod njo naj se razvija Kmečka zveza in tista, ki se kliče Demokratična, pa Socialdemokracija naj napreza se v njenem puhu, da nekoč prisla bi na površje, sama kdaj valila... In ko bo še Krščanska pristopila, bo Zveza raznih Zvez nadvse popolna: ni batit se, da naša družba bolna bi še pogresala »demokracije«... O, Kranjci, kmalu lepši čas zasije!

Prikupen znak

So zrisali si res prikupen znak: rdečo rozo, ki ima odtenke od barve žive pa do barve blede... Takó odtenek svoj našel bo vsak. Nič čudnega, če takšen znak zaprede v socialdemokracijo še Slovenke: kaj lepšega, kot da te nežna roza (brez trnja!) vnema in po prsih boža!

Odprte strani

Urednikova beseda

Šesto številko Odprtih strani smo odprli temam o pluralizmu. Odzvali so se nam dr. Rado Bordon z aforizmi, Jože Košnjek poroča z okroglo mizo o prenovi partije, sredico smo napolnili s prispevki Zorana Polica - drugi del njegovega zanimivega razmišljajnega bomo objavili čez teden dni na Odprtih straneh - dr. Dimitrija Rupla in Miha Nagliča, na zadnji pa je pogovor Cveta Zaplotnika s predsednikom kmečke zveze Slovenije Ivanom Omanom.

Sedma številka Odprtih strani bo izšla naslednji petek in jih odpiramo aktualnim dogodom. Vabimo k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

JOŽE KOŠNJEK

Zveza komunistov Slovenije objavila dokument o svoji prenovi, ki je po vsebini, načinu pisanja in pogledih povsem drugačen od dosedanjih partijskih dokumentov

Zoper enakost siromakov in demokracijo enega

Za bogatejše življenje, za socializem po meri človeka sta vodilni misli osnutka za razpravo o prenovi Zveze komunistov Slovenije. To ni nov program partije, do katerega bo moralno slejkoprej priti, najverjetneje že do jesenskega kongresa, ampak rezultat spoznanj, kaj Zveza komunistov ne sme več biti. Prenova je zastavljena kot slovo oblastniške partije, ki pa utegne pustiti tudi v sami organizaciji močne sledi, saj marsikdo ne bo mogel iz svoje kože, ne bo dojel nujnosti spremjanja sebe in organizacije. Iz organizacije bo še marsikdo odšel, mogoče pa bo kdo, ki soglaša s takim tipom politike, na novo prišel ali se vrnil.

V treh glavnih točkah strnjeno osnutek prenove Zveze komunistov Slovenije, objavljen v Komunistu 14. marca, je logično nadaljevanje prenovitvene ideje, izrecene na 10. kongresu Zveze komunistov Slovenije. Slovenska partija je bila pri prenovitvenih težnjah vodilna v Zvezi komunistov Jugoslavije, vse skupaj pa je pospelišla lanska konferenca, ki je zadolžila predsedstvo, da čim prej izdela dokument o prenovi. 17. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je stvar še pospešila in se odločila za prenovo na ravni federalne Zveze komunistov. V Zvezi komunistov Slovenije bi zaradi tega lahko odpovedali oblikovanju svojih pogledov na svojo prenovo in prenovo ZKJ, vendar so z delom nadaljevali zaradi treh razlogov: precej dela je bilo že opravljenega, sklep konference je treba sploštovati, ZKS pa je dolžna dati svoj prispevki k prenovi ZKJ.

Slovenski pogled na partijsko prenovo bo do junija v razpravi v organizaciji, pa tudi zunanjim ocenjevalcem in kritikom ne bo odvzeta pravica do besede. Osnutek prenove je kratek, kar ni navada pri partijskih in sploh naših političnih dokumentih, opuščene so stare formulacije, uporabljen je moderniški jezik, obrnjeni je naprej in ne nazaj.

Se je slovenska partija prenaglila

Ni vprašanje ugodnih razmer ali ne, naglice ali ne, hrabrosti za ta korak, ampak razumevanja procesov, ki so se začeli. Nekaj podobnega se je dogajalo tudi pri

odprtje za sodelovanje in temelji na znanju ter novi politični kulturi. Ne ponujamo nebes, ampak možnosti za boljši socialism, komentira osnutek prenove vodja delovne skupine in član predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Slavko Soršak. V dokumentu gradimo na samoupravljanju, federativni Jugoslaviji, na SZDL, na enotnosti in različnosti, na ekonomskih in civilizacijskih vprašanjih, na svobodi, pluralizmu, dostojanstvu človeka, civilni družbi, pravni državi, novi kvaliteti življenja. Slovenski pogled na prenovo Zveze komunistov je hkratno nadaljevanje in prelom dosedanja politike ZKS in ZKJ. Nadaljevanje je v tistem, kar je bilo storjeno progresivnega, prelom pa pri zmotah, napakah in neuspehih organizacije. Osnutek prenove ni odgovor slovenski mladinski organizaciji na program demokracije, niti ne odgovor na program raznih zvez.

Stičišča in razlike z drugimi zvezami

Zveza komunistov ne želi postati druga socialistična zveza, ampak želi biti s svojo aktivnostjo prevladujoča v SZDL. So točke, kjer je bil v Sloveniji dosežen konzenz Zveze komunistov in ostalih zvez ter gibanj, predvsem glede vloge Slovenije, njene enakopravnosti in drugih vprašanj. Vendar je med ZK in ostalimi nekaj bistvenih razlik. Zveza komunistov se zavzema za samoupravljanje, ki ga ne oži le na določene participacije, ampak ga jemlje celostno, zagovarja čezstrankarsko demokracijo, v katero se lahko enakopravno vključujejo tudi občasne ali ad hoc grupacije, in je za Jugoslavijo na socialističnih osnovah, ne pa za pogodbeno zvezo, kjer se lahko vsak hip premislimo, kaj je vsebina te pogodbe.

Naša zasnova prenove je, upoštevajoč trenutne razmere v Jugoslaviji, mogoče za koga res prenagljena ali nerealna. Naš dokument je zoper enakost siromakov in demokracijo enega, razmišlja soavtor osnutka Borut Pahor. Smo proti temu in to je v tem trenutku treba glasno reči, smo pa za tisto razvojno opcijo, ki postavlja v središče vse oblike svobode in odgovornosti. To sta zame bistvena elementa. Naša razmišljanja prihajajo prav čas, zaradi razprav o pluralizmu in zaradi raznih razprav na jugoslovanski politični sceni.

Praksa delovanja Zveze komunistov Slovenije se že nagiba k takemu ravnanju. Prvi rezultati

so prenova SZDL, zbor v Cankarjevem domu, prenova sindikata, ki se, sicer obotavljivo, vendar začenja, razmišljajo o novi ustavi, pa končno delavka v sevnški Jutranjki, članica občinskega partijskega komiteja, ki je vodila štrajk, ker novo vodstvo ni spoštovalo osnovnih pravil samoupravljanja. Potrebno pa je sistematično učenje brez "šnelkurzov", samoorganiziranje in usposabljanje za javno nastopanje, za demokratičen dialog, pravi Sonja Lokar.

Zanimiv je odnos med slovenskim in zveznim osnutkom prenove Zveze komunistov. Po besedah članov naše delovne skupine, od katerih Slavko Soršak

je

Drugachen pogled na ideologijo

Osnutek prenove Zveze komunistov bistveno drugače pojmuje ideologijo, ki je v programu iz leta 1958 marksizem in leninizem. Vendar so danes veliki svetovni nazori v krizi in so razpadli na posamezne elemente. To velja tudi za marksizem, za tako imenovane emancipacijske ideologije. Zato ni mogoče reči, da je samo ena prava, druge pa služijo meščanski desničici. ZKS je zoper sektašenje, ampak za širitev teoretične osnove Zveze komunistov. Ideologije so vedno bolj pluralistične, razen tega pa se politika vedno bolj dezideologizira. Manj je tako imenovanih celovitih pogledov in vedno več spuščanj na raven praktičnega reševanja problemov. Volilni boji so vedno manj ideološki in vedno bolj temelječi na konkretnih razvojnih problemih.

Za socializem in bogatejše življenje

Naš odgovor na nove izzive, na krizo socialistične ideje in prakse ter na okamnelost akcije je prenova zveze komunistov, piše v uvodu osnutek prenove, nato pa so naštete ključne misli o tem, kako in kaj spremenjamo v zvezi komunistov, ker hočemo soustvarjati družbo bogatega socializma.

Osnutek obsegajo tri glavne točke. V prvi se osnutek sprašuje, kje smo in odgovarja, da v svetu, ki se povezuje in pri koncu ene vsakršne večne resnice, v času uveljavljanja političnega pluralizma, osvobajanje zasebnosti in javnosti obveznih pogledov na svet ter politike skupnega življenja z bogastvom razlik namesto politike brezkonfliktne družbe. Živimo v krizi in revščini, v strahu in upanju, vse to pa zahteva uspešno in demokratično politiko.

V drugi točki terja zasnova prenove intelektualno, ekonomsko in politično svobodo, demokracijo, avtonomijo civilne družbe in pravne države, samoupravljanje in avtonomnost posameznika, politični pluralizem, svobodo političnega združevanja, svobodne, neposredne in tajne volitve ter ustavno odpravo monopola zveze komunistov in njene sprege z državo. Cilj je ekonomsko učinkovit socializem, Jugoslavija na temeljih suverenosti narodov, enakopravnosti in federalizma, Jugoslavija kot del Evrope in dobro družbo doma.

Tretja točka odgovarja na vprašanje, kako to doseči. Odgovori so: najprej mora ZK postati demokratična, ustvarjalna, racionalna, odgovorna, uspešna in prožna. Vsak član ima pravico imeti prav, vsako delo je izpostavljeno javni presoji, dialog naj bo kulturn, kadrovski politika pa odprt. Organiziranost naj bo umna in prožna, prišel je čas slovesa od marksističnega fundamentalizma, usposabljanje in izobraževanje mora biti drugačno, prav tako pa tudi metode dela. Drugačna naj bo SZDL, osnutek pa je končan s pozivom, da podpirajmo vse, ki tako že delajo.

Brez vnaprejšnje delitve na naprednjake in nazadnjake

Zanimiv je nov pogled osnuteka prenove Zveze komunistov Slovenije na tako imenovano razrednost organizacije oziroma socialno bazo. Zveza komunistov Slovenije ostaja še naprej delavska stranka, vendar pa ne more vnaprej napovedati, kateri socialni sloji bodo jeno politiko podpirali. Danes v družbi ni več ljudi, ki bi bili vnaprej napredni ali nazadnjaški. Zveza komunistov je odprta za vse, ki se ogrevajo za njen program, za tak tip politike. To velja tudi za tiste, ki se z Zvezo komunistov le deloma strinjajo, pripravljeno pa so sodelovati le pri posameznih točkah. Zveza komunistov Slovenije vpeljajo novo obliko organiziranja: razen teritorialnega in delovnega še interesnega. Tako ostaja Zveza komunistov še naprej zveza delavcev in zveza vseh tistih, ki so pripravljeni sodelovati. Sicer pa pozabljamo, da ZK že od 8. kongresa dalje, ko si je nadela to ime, ni več izključna stranka delavcev.

Demagoška pa je teza, po sodbi sestavljalcev osnuteka prenove, da boste komunistov odpirali vrata boljšim od sebe. Prava je teza, da bomo poskušali biti najboljši, kar je mogoče možno.

derne politične organizacije, sodbo o tem pa bomo prepričali dialogu v SZDL in neposrednim volitvam, pravi Sonja Lokar.

Slovo navijaškemu članstvu

Prepričani smo, meni Milan Balazic, da bodo za naš projekt prenove nekateri dejali, da je preveč radikalni, drugi pa da je premalo. Bistvo vsega pa je, da prenova ne bo prenesla več čakanja na ukaze v vrha. Reakcije bodo tudi v Jugoslaviji, vendar mi odpiramo probleme in ne čakamo. Bodo pa tudi ljudje, ki bodo ta papir sprejeli kot gotovo dejstvo in bodo tudi s tem naredili precej škode. Z živim telekom, posameznikom ali skupino, se ne sme eksperimentirati.

Dokument torej spreminja menitalitet oblastniške partije in lom svetniško zavest v smislu: dajte nam navodila, da bomo vedeni, kako ravnati. Ogrožen bo oportunizem članov, ki misljijo, da bodo tekmo namesto njih dobili voditelji, oni pa se bodo navajaško obnašali kot na nogometu. Bodo pa tudi ljudje, ki potem delovali zoper prenovo, ki je tudi iziv za samospremenjanje. Marsikdo ne bo mogel iz svoje kože, marsikdo bo odšel, marsikdo pa bo tudi prišel.

JOŽE KOŠNJEK

DIMITRIJ RUPEL

Pluralizem v izrednih razmerah

(Odlomek iz knjige »Slovenski intelektualci od vojaške do civilne družbe«, ki spomladi izide pri Mladinski knjigi)

Zadnje čase se vse pogosteje in vse odločneje postavlja vprašanje, ali je komunistična partija res vodila Osvobodilno fronto v skladu s svojimi specifičnimi interesni in zadolžitvami; ali je v svoji revolucionarni taktiki in strategiji res zapostavljala sicer uradno priznani pluralizem, »nacionalne« in kulturne interese, in si pretežno prizadevala za uspešen izid »razrednega boja«?

Ob tem je na mestu neka posebna pripomba. Med nami, navsezadnje tudi med izobraženci, so ljudje, ki raziskovanje dokumentov, ki zadevajo OF, preprosto razlagajo za prizadevanje, ki hoče razrednotiti vlogo Osvobodilne fronte v zgodovini slovenskega naroda. Pri tem sem v resnični zadregi, saj po eni strani verjamem, da je marsikaterim političnim krogom (predvsem zunaj Slovenije) do tega, da bi zmanjšali pomen slovenske OF, NOB in partizanskega boja; da bi lahko dokazovali slovensko nebolegnost in odvisnost od tuje pomoci ipd. Po drugi strani mi je nadve neprjetno izjavljati, da vendarle spoštujem slovensko zgodovino, OF, NOB itn. Takšne izjave so pri nas namreč v domeni političnih karieristov in oportunistov, hincavcev, prestrašenih ljudi itn. Torej bom rekel, da se moje razpravljanje godi zunaj vprašanja o državljanjski lojalnosti, ki mi je ne treba dokazovati, saj je že dokazana, ali pa nikoli ne more biti dokazana. Vsekakor jemljem zvajanje resne razpravje na raven izjavljanja o državljanjski lojalnosti kot neodupravljen civilni in kulturni prekrek, ki bolj kot o čem drugem govori o mentalitetu tiste, ki to zvajanje izvaja. Gre za prestraševalno manevriranje tiste sorte, ki smo se ga slovenski intelektualci v povojnem času že dobro naučili, tudi od »slavnih« in »odličnih« članov političnega vodstva, pa naj so nekoč bili pri OF ali kje druge.

Vrsti dokumentom opozarja na vezo med OF in »Društvenim prijateljem SZ« in na povezanost slovenskih komunistov, torej dela OF, s Kominterno. O tem se lahko prepričamo v Vidmarjevih, Kidričevih in Kardeljevih tekstih.¹ S tem v zvezi je ključnega pomena tudi knjiga Toneta Fajfarja *Odl-*

Vse nas je navdajala še ena misel: Sovjetska zveza. Prepričani smo bili, da ni daleč dan, ko bo tudi ona stopila na bojno priporočitev. Misel na Sovjetsko zvezzo je slehnerga od nas opogumila, da smo kljub brezupnim perspektivam z zaupanjem zrlji v prihodnost. Verjeli smo, da je edina sila na svetu, ki lahko napravi konec fašizmu in reši človeštvo, prav Sovjetska zveza.

O teh rečeh je tekel pogovor, ki ga skušam po spominu obnoviti. Soglasno smo sklenili, da se ustanovali proti imperialistična fronta. Vanjo stopijo kot skupine Komunistična partija, krščanski socialisti, Sokoli in kulturni delavci. Pritegniti je treba tudi vse druge skupine, ki so sodelovali v Društvu prijateljev Sovjetske zvezde, obenem pa začeli širiti organizacijo med vsemi posvetnimi Slovenci v mestu, po tovarnah in na poddelžju. Začasna eksekutiva je

bila zaupana Kidriču, Rusu in meni.

Na isti (26.) in naslednji strani Fajfarjeve knjige najdemo daljšo opombo pod črto, kjer beremo:

Naziv »Protiimperialistična fronta«, kakor se je v začetku imenovala OF, je bil pogoven v takratnem odnosu jugoslovenskih komunistov do Sovjetske zveze, ki je nastopala proti imperialistični vojni naplomb, bil pa je še v veljavi pakt o nenašadanju z Nemčijo. Sovjetska zveza in Kominternata takrat iz oportunističnih razlogov, da bi »cmidje odložili spopad z nacistično Nemčijo, nista posebno poudarjali svojega protifašističnega stališča. Slovenski in jugoslovenski komunisti pa so bili l. 1941 v nasprotju s Stalnom prepričani, da bo tako ali drugače prav kmalu prišlo do spopada med Nemčijo in Sovjetsko zvezo...

Naša »protiimperialistična fronta« je bila od vsega začetka ustanovljena za boj proti fašizmu in nacizmu, ki nas je življenjsko ogrožal. Zato smo tuji njeniime prav kmalu spreminili v OF, kar je programsko jasno in predvsem akcijsko ustrezalo vsebinu in namenom novega slovenskega gibanja.

Kot sam pripoveduje v svojih dnevniških zapiskih iz leta 1975², je imel Kocbek spričo »Antiimperialistične fronte« leta 1941 in v kasnejši OF nekaterje »pomislice«, v povojni politiki pa – zaradi svojih pojmovanj slovenske revolucije – precejšnje težave. Marsikdo je skušal po letu 1952 storiti vse, da bi Kocbekova splošna izbrisala iz seznama ustanoviteljev in voditeljev OF. Pred nekaj leti smo videli filmski portret Edvarda Kocbeka, ki je bil narejen tudi s pomočjo arhivskih filmskih posnetkov. Na teh posnetkih, ki prikazujejo II. zasedanje AVNOJ-a, je bil Kocbekov obraz ročno spraskan s filma, da so po ekranu migotale na mestu, kjer se je sicer izvirno nahajal, vse mogoče čačke in praske.

Fajfar o Kocbekovi vključitvi v OF pravi, da »se je po začetnem izmikanju na naše prigovaranje in po sestanku s Kidričem vključil v Fronto in bil takoj pritegnjen v njen izvršni odbor« (*Odlöchtev*, str. 33). Sicer pa iz Fajfarjeve zvezme tudio, da se je »tiste« dni (okrog 22. junija) vrnil Edvard Kardelj, in: »Kmalu po njegovem prihodu je bil sklican prvi, tedaj še nepopolni plenum Osvobodilne fronte.«

Glavno poročilo je imel Edvard Kardelj, ki je obrazložil predvsem pomen vstopa Sovjetske zvezze v vojno. Predlagal je spremembu imena osvobodilnega gibanja v Osvobodilnega fronte v Protimperialistična fronta. (Dokumenti I, str. 43)

Temeljne točke OF se pojavijo še kasneje. V opombi k njihovi objavi v omenjenih Dokumentih (str. 255) beremo:

Tu moram na kratko omeniti problem t.i. »temeljnih točk OF«. Vidmar pravi, da je na ustavnem sestanku Kidrič »predlagal (...) v načelu vse, kar je bilo kasneje formulirano kot program Osvobodilne fronte« (*Srečanje z zgodovino*, str. 17). Fajfar pa pravi, da je Kidrič »analiziral položaj«. V Dokumentih ljudske revolucije v Sloveniji (knjiga I) najdemo Gesla našega osvobodilnega boja, ki so bila objavljena v Slovenskem poročevalcu, leta III, št. 1, dne 6. januarja 1942 in Osvobodilna fronta, leta II, št. 1, v začetku januarja 1942. Prvi sedem temeljnih točk so sprejeti na IV. zasedanju Vrhovnega plenuma OF 1. novembra 1941. Preostali točki sta bili sprejeti na seji dne 21. decembra 1941.

»Neizprosna oborožena akcija« se torej pojavi še novembra 1941, v prvem temeljnem točki. Temeljne točke govorijo o »povezanoščini slovenskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda na temelju pravice silehernega naroda do samoodločbe«, o »dosledni ljudski demokraciji« in o »narodni vojski na slovenskem ozemlju«.

Osvobodilno fronto v prvih dveh letih obstoja oz. do Dolomitske izjave je kljub vsem pomislimo mogočem razumeti kot sodelovanje različnih političnih strank oz. skupin pri skupnem projektu, to se pravi, v boju zoper okupatorja in v konceptualizaciji nove družbe. To sodelovanje so v nekem skrajno neprimernem trenutku med vojno »preinterpretirali« kot pristajanje na politični monopol oz. »vodilno vlogo« partije. Od »starje«, predvsem polnopolne OF je postal predvsem Kocbek. Nemara se je predolgo prepričal čarju tovarišje, toda navsezadnje je postal samostojen in tak eden redkih političnih intelektualcev. Kot takšnega ga po vsej verjetnosti enijo slovenski izobraženci, predvsem tisti, ki so zunaj današnjih cerkv, in kot takšen je po vsej verjetnosti ostala na poglavitveni zanimivosti slovenske revolucije.

Dokumenti revolucije in Kocbekovo priznanje dokazujejo, da kakšni avtentični in utopični, pa tudi zmotni in naivni prepričanji so se slovenski intelektualci vključevali v OF; kar pomeni, da takšni dokumenti oz. priznanje med drugim zdavimo zmotne in naivnosti.

Jedro Osvobodilne fronte je bilo sestavljeno iz političnih skupin oz. strankarskih frakcij, kot so KP, krščanski socialisti, Sokoli in kulturni delavci. (V svoji »taktični« faz, kot je imenuje Kardelj, je pritegnila še nekatere druge skupine, med katerimi je bila tudi Nogodetova *Pravda*). Trenutki med temi skupinami niso bila splošno znana in vidna, pač pa o njih sklepamo iz Kidričeve diskusije (julija 1942) na Rogu:

Da je uspehe hitlerjevske demagogije med slovenskimi ljudskimi množicami zakrivila protljudska politika nekaterih oblastnikov in da so ti uspehi le prehodnega značaja, da pa ne vidiški množično gibanje za osvoboditev in zdržitev zasujnjenega in razkosanega slovenskega naroda.

Da se bodo nosilci protljudske politike v predaprilski Jugoslaviji razkrili tudi v osvobodilnemu boju kot protinarodni in protljudske elementi.

Da sta usoda in bodočnost slovenskega naroda kar najtežje povezane z usodo in bodočnost velikega ruskega naroda ter use Sovjetske zvezde.

Da je treba priti takoj z zbiranjem slovenskih množic na temelju borbe za osvoboditev in zdržitev slovenskega naroda. (Dokumenti I, str. 43)

Temeljne točke OF se pojavijo še kasneje. V opombi k njihovi objavi v omenjenih Dokumentih (str. 255) beremo:

Prva tendenca (krščanskih so-

cialistov) je omahljivost glede odločnega nastopa proti beli gardi, druga tendenca pa je, kljub temu da so se odpovedali tendenci po snovanju lastne stranke, težnje po njej. Danes pravimo, da jim ne bi smeli, če bi jo hoteli osnovati, in ne bi mogli tega prepovedati, čeprav bi jih skušali odvrniti, ker to je ni etapa diktature proletariata, z edino stranko KP, temveč je to etapa narodnoosvobodilne borbe, ki se povezuje z etapo demokratične revolucije. Kljub temu pa bi snovanje povzročilo mnogo problemov in težav pri demokratizaciji... Bile bi težke posledice za enotnost naše vojske, in svoji končni fazi bi jih najuso vrglo v pozicije Kerenskega. Doživel bi njegovo usodo in mi bi jih moralni uničiti.

Iz teh Kidričevih besed nujno sledi napoved neke bolj konkretno akcije v zvezi s partnerji v OF. Do te akcije je prišlo 1. marca 1943, v t.i. Dolomitski izjavi. V zvezi s tem naj omenim predvsem dva podatka: da se je v OF na vodilno in monopolno mesto postavila KP, in da na listini ni podpisa predstavnika kulturnih delavcev, in da torej tudi oni niso bili (več) enakopravni partnerji v »koaliciji«.

Dolomitska izjava je slovensko revolucionarno vodstvo tako po besedah kot po ravnanju približala sovjetskemu modelu. Kar zadeva kulturo in intelektualce, so važne naslednje formulacije (v DI):

Slovenska kultura je s svojim sodelovanjem manifestirala, da se hoče ob strani najdoslednejšega slovenskega nacionalnega in državnega razreda – delavskega razreda Slovenije – boriti za osvoboditev in zdržitev slovenskega naroda ter za srečno bodočnost delovnega ljudstva Slovenije...

... za slovensko nacionalno bodočnost (je) pravilna samo pot, ki jo je prehodil veliki ruski narod...

Druge izmed ustanovnih skupin OF ne organizirajo samostojnih strank ali političnih organizacij. (Njihova nacionalna, politična in socialna stremljenja) so glede vseh temeljnih vprašanj istovetna s stremljenji KPS-a...

Slovenska (v OF delujoča in na prednja) kultura torej vnaprej pristaja na to, da se »bori ob strani«. Tako je v jugoslovansko možno kvečejmo neka en v razlikah, neka (sporaži) soglasna, skoraj enota c tev za skupnost, za sožitje kam navkljub. Za pluralizacijo, ... za slovensko nacionalno bodočnost (je) pravilna samo pot, ki jo je prehodil veliki ruski narod...

... za slovensko nacionalno bodočnost (je) pravilna samo pot, ki temelji na strpnosti in spoštovanju, ne na slogi in ljubezni. S

desetletji jugoslovenske z

vine priča, kako je vsega vseskozi primanjkovalo.

krat pa je prihajalo do nasi ukinjanja razlik in do vzvljanja »enotnosti« po mečnežega.

Bratstvo in enotnost – ju-

vanski »Ex pluribus unum

»Iz mnoštva eno«. V slogi je

Tako nekako bi lahko po geslu, ki so si ga v svoj gr sate ZDA. Tvorci jugoslov države so gotovo imeli pr

mi nekaj podobnega, ko se

gledo s »bratstvom in eti

st. Sledenje ni šele titovsk

kor se pogosto meni, res

da ga je Tito doslej najbolj sledno udejanil.

»Oživljava idejo o bližnjih zvezi južnoskih narodov, bratsko zdr

v skupnem boju za san

nost.« (3)

J. Strossmayer, eden v

ljitev jugoslovanstva, je

ril še o bratski slogi, Nov

so leta 1870 že pisale o

bratskega edinstva.

Glas slavije je leta 1914 raz

bratstvo in edinstvo za

to vse.

za srečo, kakršna je

a, za vsako ceno obdržati in

etci se s popolnim zedinje-

Delovali so kot komiki. V

ii je namreč možno zliti po-

različne elemente v ene,

spojine dobrih lastnosti.

im je sicer potrebna upora-

sil in drugih budih snovi,

je do izgovaranja in eksplor-

rezultat je dober. Preizku-

šljemski postopke na živih

in njihovih asocijacijah

nekaj nasilnega in grozilj-

ja

ko je bilo, še posebno za-

dločno napovedi dosledne-

moupravljanja v vseh obli-

ruženega življenja, pred-

pa v gospodarstvu, nujno

obračunati z vsem, kar je

nilo odstop od temeljne

ritve, predvsem pa odpraviti

eupravičeno mrtvilo in ka-

š

MIHA NAGLIC

*Odpote strani***Pluraliz ne damo!**

Otnostjo in pluralizmom

komunisti in kristjani nikakor ne smemo prikrivati državni našimi tezami. Komunistične in krščanske teze so tako mogoče narediti neke sinkretistične koncepcije, najbi se reklo, umikati se pred resnično dramou, ki oba postavi drugega proti drugemu v pošteni in jasni konštituтивni duhovne koncepcije s silo ali z vijačo zatrepi, tarsčanske koncepcije z ukrepi zvijače in nasilja. Zato je v Evropi in na svetu pluralistično sodelovanje obeh narodov na revolucionarni

Edvard Kocbek, 5. 3. 1945

mu. A bolji je najgori pluralizam od najboljeg staljinizma.

Tanja Torbarina, 7. 3. 1984

Sloga, »ljubezen med bratoma«, je pel že Ovid (1). Kje enotnost! Tudi v Jugoslubnem in sloge med bratoma. Še več: bolj ko se ramo, bolj nam tisti, ki so nam, grozijo z »enotnostjo«, nismo več enotni niti kaj nam enotnost pomeni. sploh pomeni?

V neprizadetem jeziku oz. »lastnost, značilnost enotnosti na je tisti, ki je »sl za več stvari, za kako celot. Kaj je potem takem skupi goslovenskim narodom in slavij? Kri, jezik, kultura, skri razred...? Karkoli že v mo za (pri)mero, zmeri kaže več različnosti kot esti. Tako je v jugoslovoma možna kvečjemu neka eni v razlikah, neka (spo)razu soglasna, skoraj enotna ctev za skupnost, za sožitje kam navkljub. Za pluralizem. (So)ustvarjanje t skupnosti pa je zahtevno i govorno početje, ki temelj strnosti in spoštovanju, ne na slogi in ljubezni. S desetletij jugoslovenske zvine priča, kako je vsega vseskozi primanjkovalo. Krat pa je prihajalo do nasi ukinjanja razlik in do vzvijanja »enotnosti po mečnjega.

Bratstvo in enotnost — jugoslovenski »Ex pluribus unum

Iz mnoštva eno. V slogi ji Tako nekako bi lahko prgeslo, ki so si ga v svoj grtale ZDA. Tvorci jugoslov države so gotovo imeli prmi nekaj podobnega, ko si kali geslo o »bratstvu in enosti«. Slednje niše titovsk kor se pogosto meni, res da ga je Tito doslej najbolj sledno udejanjal. »Ozivlja idejo o bližnji zvezni južnoskih narodov, bratsko zdru in skupnem boju za samost.« (3)

J. J. Strossmayer, eden ujetljivej jugoslovanstva, je ril še o bratski slogi, Nov. so leta 1870 že pisale o bratskem edinstvu. Glas slavje je leta 1914 razbratstvo in edinstvo za

Ikretizma do homogenizacije

vinar Plutarh poroča, ka se sicer vedno spri Kreča užili v boju proti skupnvorazisku in ta pojave pojte z besedo sinkretizem. Prej za (začasno) združitev težko ali kar nezdružljivev najmanj enotno od številoznih oblik združevanja, tajo vse do zedinjenja, zlomogenizacije...

ojem gre tudi v primeru jugoslovenskih zedinjenj kaksen sinkretizem. Naši so se združili, da bi bili ejsi v skupnem boju za enost. Ko pa so ta cilj dosegovili, da imajo skupmanj, kot so misili. »Slovene se je sprevergel v moriteri politiki so hoteli tolost v nesreči, kakršna je a, za vsako ceno ohraniti in ečiti še s popolnim zedinjem. Delovali so kot kemiki. V ji je namreč možno zliti različne elemente in nove, spojine dobre lastnosti. m. je sicer potrebna uporablin in drugih hudi snovi, ja do izgrevanje in eksplorrezultat je dober. Preizkuemiske postopke na živih in nihovih asociacijah nekaj nasilnega in grozljivih skupnih posameznikov, ki so zapustili svojo domovino in se naselili v ameriških prostranstvih je bilo mogoče ustvariti novo, homogeno ameriško nacijo. Točneje rečeno: iz potomcev tistih, ki so se ločili od svojega narodnega telesa. Zlivati cele narode in enega pa je nevarno početje brez pravega smisla. Čemu tedaži na nasilna jugoslavizacija?

Pametni ljudje so že uvidevi, da se fasado »enotnosti« dogaja predvsem boj za oblast. Nekateri jo pa hčete za vsako ceno obdržati in še utrditi, četudi je očitno, da je njihov čas minil. Sredstev ne izbirajo. »Diferencirajo« in zapirajo. »Hapsenje je najbolji put za jačanje bratstva in jedinstva... Daklem ima da ga čekamo doma da nam pokuca na vrata. I da kažemo: Slobodno.« (4)

Dolomitska izjava — »enotnost« na slovenski način

V začetku tega sinkretističnega spisa navedene Kocbekove besede si je avtor zapisal v svoj partizanski dnevnici (5), v dneh po podpisu Dolomitske izjave — slovenskega zgleda za ukinjanje mnoštva razlik v »enotnosti«. Ko hočemo doumeti daljnosežnost njegovih misli, ne bo odveč, če najprej pojasmim, kaj je mislil z besedami »sinkretistične koncepcije in »na revolucionarnih pozicijah«. Sinkretizem pomeni

»zdrževanje, spajanje različnih nasprotujocih si nazorov, religij ali njihovih elementov v skladno celoto« (6). Pod besedo »revolucionarja« pa si je Kocbek predstavljal nekaj drugega kot njegovi komunistični tovariši. Slednjim je pomenila prevrat v celotni družbeni strukturi, Kocbeku predvsem moralno prenovu. »Njegova revolucionarnost je bila v bistvu moralni odpor zoper zatohlost in postanost z navideznim pobožjaštvom odetega klerikalizma, z vso njegovo zlaganostjo in brezizhodnostjo vred. Bolela sta ga njegova pritlikavost in sprava z vsemi režimi, samo da bi pustili nedotaknjeno njegovo pokroviteljstvo nad pohevnim ljudstvom in njegove privilegije. Izhoda ni videl druge kot v revolucionarnem dejanju.« (7) Kje je izhod danes, ko se zdi, da je usoda brezizhodnosti in zlaganosti doletela tudi še obstoječi režim? Mogoče bi lahko Kocbekove besede za današnjo rabo priredili takole: Zdrav realizem nam govori, da si na katolike in pravoslavne razdeljeni kristjani, komunisti in muslimani nikakor ne moremo prikrivati dramatičnih duhovnih nasprotij med našimi tezami. Naši pogledi na svet so tako različni in zgodovinski poglobljeni, tako izvirni in samobitni, da jih ni mogoče združiti v neko enotno in skladno celoto. To so sicer že poskušali, tudi na silo, pa ni šlo. Kralj Aleksander I. Zedinitelj nas je hotel zediniti v »jugoslovenskem stvru«, ki pa se je izkazalo le za prikrito izpeljavo velikosrbstva. Cisto drugače sta se stvari lotila Tito in njegova Partija. Zdela se je že, da je drugi poskus jugoslovenske integracije po formulirju bratstva in enotnosti na proletarski razredni osnovi uspel. Nekej let po avtorjevi smrti pa ugotavljamo, da razpada na vso mnoštvo prvotnih sestavin: nacionalnih, kulturnih, političnih... »Enotnost delavskega razreda znotraj posameznih narodov in med narodi« (V. Vlahović) ni tolikšna, da bi lahko presegla razlike med njimi. Tako smo si danes spet skoraj tako različni, kot smo bili na pragu združitve pred 70 leti. Ponovni unitaristični poskusi nasilnega in primitivnega velikosrbstva, ki nastopa s stalinistično komandantsko partijo in populističnim mitingovanjem, so zgrešili čas in so več naprej obsojeni na neuspeh. Prinašajo nam samo še večjo nesrečo.

V jugoslovenskem prostoru so bivajoči kulturni svetovi — srednjeevropski, vzhodneevropski in islamski — so si tako različni, da jih tudi komunismus, doslej najbolj univerzalna ideologija, ni mogel poenotiti. Komunisti so poskušali preseči vso to raznolikost v sinkretistični koncepciji socialističnega samoupravljanja, ki pa se v praksi ni obnesla. Kardelj, njen sestavljalec, je jasno zapisal, da socialistično samoupravljanje »ne presene univerzitativne in ne ustvarja nekakšnih novih državnih nacij, ampak daje svobodo obstoječim narodom« (8), hrkrati pa je vztrajal pri boljševiškem načelu demokratičnega centralizma. To dvoje je pa očitno ne gre skupaj — ali

eno ali drugo. Zdaj je naš sinkretistični zakon pred ločitvijo. Spreminja se v resnično drama, ki pa se ne odvija v pošteni in jasnem konfrontaciji, temveč na silo in z zvijačo. To ne obeta nič dobrega. Zato je edini izhod iz bližajoče se tragedije v Jugoslaviji pluralistično sodelovanje različnih narodov, politik in kulturnih demokratičnih pozicijah.

Dolomitska izjava v očeh Milana Dijilasa

Dijilas in spomin na vojno leta opisuje tudi svoj obisk v Sloveniji septembra 1943. leta. Orije posebnosti slovenskega partizanista in portretira tovariša iz najzjega vodstva OF: Kardelja, Kidiča, Vidmarja, Rusa in Kocbeka. Hitro je opazil, da so bile vse glavne odločitve v rokah prihodnih dveh, ki sta druge tri konsultirala le v manj pomembnih zadevah, čeprav so s podpisom Dolomitske izjave že pripoznali »zgodovinsko vlogo« Partije. To sta počela iz prijateljstva in zradi formalnega spoštovanja demokracije, saj je bilo prvenstvo Partije znotraj OF dejstvo. Kardelj mi je tedaj zaupal, da sta imela s Kidičem še ne dolgo pred tem dolge in mučne razprave z Vidmarjem in s Kocbekom, da bi ju prepirčala v vodilno vlogo Partije v OF.

Ni mi šlo v račun, zakaj so se moralni naši zavezniki v antifašističnem gibanju celo v besedah odpovedati svoji neodvisnosti in sem vprašal Kardelja: »Ste jih res moralni toljkan zamoriti?« Kardelj mi je razložil, da se je položaj znotraj OF spremenil: Partija je bila tista, ki je imela v rokah vojsko in lokalne oblasti; iz tega je sledilo, da mora OF izgubiti svoj koalicijski značaj, pričemer naj bi ostala široka in združujoča organizacija.

Menil sem, da bi koalicijski značaj sčasoma sam po sebi izginil že zato, ker se ob Partiji ne bi mogla obdržati nobena druga organizacija. Toda v Sloveniji se je položaj razvil, da se je položaj znotraj OF spremenil: Partija je bila tista, ki je imela v rokah vojsko in lokalne oblasti; iz tega je sledilo, da mora OF izgubiti svoj koalicijski značaj, pričemer naj bi ostala široka in združujoča organizacija.

Sam upam, da bo tokratni sposoprijem boljševiško-monističnega v pluralističnega socializma po meri človekove odločitve v rokah ljudstva. Je pa velika razlika med ljudstvom, ki se dogaja na ulici in v vpije po nasilni kinutivu vsega, kar je drugačno od njega in med človeško skupnostjo, ki se biva prenaša sožitje in bogastvo razlik. Mitingi »bratstva in enotnosti« so samo še ena od zapozneltih pojavnih oblik preživetega stalinističnega načela demokratičnega centralizma.

Zdaj je važno kljubovati in vztrajati. »Takšno odločno ravnanje bo še odkrito možnost za preusmeritev energije na vprašanja, ki so dejansko bistvena in so zdaj kar nekak potisnjena v ozadje (kdo je zadnje dni še govoril o Markovičevi vladbi?) vprašanja tehničnega razvoja,«

jalo je bazo vstaje in olajševalo prehode, daje pa v bistvu ni šlo — razen v primeru Slovenije, pa še tam le v začetku. Vendar tudi te skupine niso nikoli imeli takega vpliva kot Partija, še zlasti ne v organizacijskem in bojem smislu. Tak je bil, kolikor se spominjam, položaj v OF. Zdi se mi, da je imel Tito prav, ko je 30 let kasneje izjavil: »Nekaj podobnega smo imeli v Sloveniji. To je bila torej državljanska vojna. Toda med vojno o tem nismo hoteli govoriti, ker bi nam to ne koristilo.« (9)

Od Dolomitske izjave do mitingov

IZ Dijilasovega pričevanja ni povsem razvidno, na kaj je meril Tito z navedeno izjavo, vendar bi glede na čas in kraj njene objave (Vjesnik, Zagreb, 24. 5. 1972) lahko sodili, da je tedanje »meščanske«, »desnoliberalne« in nacionalistične odklonne primjerjali z nekaterimi medvojnim dogajanjem v slovenski OF. Gre seveda za učinkovanje ene in iste boljševiške misijenske paradigm, tega vzorca nestrengega načina mišljenja, ki ne trpi drugačnost in razlik. Isto je »enotni duh, model mišljenja in delovanja, ki je ukinil razlike znotraj slovenske OF, ki je obračunal s pravočasnim poskusom reforme socializma v začetku sedemdesetih let in ki hoče danes v »dogajanju ljudstva« poenotiti vso Jugoslavijo na najmanjši skupini imenovalec materialnega in duhovnega uboštva.

Priča smo popadli demokratičnega pluralizma in demokratičnega monizma. V vsaki demokraciji gre pač tako ali drugače za vladilo ljudstvo. Je pa velika razlika med ljudstvom, ki se dogaja na ulici in v vpije po nasilni kinutivu vsega, kar je drugačno od njega in med človeško skupnostjo, ki se biva prenaša sožitje in bogastvo razlik. Mitingi »bratstva in enotnosti« so samo še ena od zapozneltih pojavnih oblik preživetega stalinističnega centralizma.

Sam upam, da bo tokratni sposoprijem boljševiško-monističnega v pluralističnega socializma po meri človekove odločitve v rokah ljudstva. Je pa velika razlika med ljudstvom, ki se dogaja na ulici in v vpije po nasilni kinutivu vsega, kar je drugačno od njega in med človeško skupnostjo, ki se biva prenaša sožitje in bogastvo razlik. Mitingi »bratstva in enotnosti« so samo še ena od zapozneltih pojavnih oblik preživetega stalinističnega centralizma.

Zdaj je važno kljubovati in vztrajati. »Takšno odločno ravnanje bo še odkrito možnost za preusmeritev energije na vprašanja, ki so dejansko bistvena in so zdaj kar nekak potisnjena v ozadje (kdo je zadnje dni še govoril o Markovičevi vladbi?) vprašanja tehničnega razvoja,«

... Najhujšje je bilo dejstvo, da se je partija pri tem opravil poslužila izjave, s katero naj bi obe priznali partijski dejansko in formalno prioritet v OF. S tem atomom se je OF spremnila iz spontanega ljudstva gibanja v enotni politično delovanje. V njem je poslej načrtno mogla delovati le partija...

... Najhujšje je bilo dejstvo, da se je partija pri tem opravil poslužila izjave, s katero naj bi obe priznali partijski dejansko in formalno prioritet v OF. S tem atomom se je OF spremnila iz spontanega ljudstva gibanja v enotni politično delovanje. V njem je poslej načrtno mogla delovati le partija...

... Bil sem prepričan, da partija s svojo človeško nezrelim in stalinistično vzgojenim kadrom ni sposobna dobiti neposreden moralni stik z množicami in da nema vse spraviti v položaj, kamor je ni blj smeli slediti...

Podpisal sem jo. Najprej zato, da bi preprečil sovražnosti med skupinami ter razdor v lastni skupini, predvsem pa zato, da bi onemogočil psihično in fizično

ekonomski in politične vključitve v Evropo, in predvsem vpršanje priprav na tisto pravo »izredno stanje«, ki nam vsem grozi v naslednjih letih: ekološko izredno stanje.« (10) Bomo ne ločljivo »enotnost« našega norega družbenega početja z naravnim okoljem, v katerem živimo, ohranili z mitingi?

Namesto sklepa: upanje

Slovenski sociolog, akademik dr. Zdravko Mlinar je nedavno razvil zelo posrečeno »splošno paradigma sociološkega pojavitve in razvoja družbenega razvoja« (11). Ta je v navidez protislovnem procesu hkratnega povezovanja in osamosvajanja, globalizacije in individualizacije. Ves svet se vse bolj povezuje, integrira, pri čemer pa tisti, ki jih ta proces zajema, ne izgubljuje svoje individualnosti, temveč jo celo krepijo. »Poenotenje« se torek v svetu ne dogaja več kot homogenizacija, kot ukinjanje razlik, temveč kot njihovo sožitje. Edinov v takem tipu enotnosti vidim tudi perspektivo jugoslovenske skupnosti. Danes je ta usodno razdeljena. Severozahodna polovica države se vse bolj zavzema za tržno gospodarstvo, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu, pri partijski državi in jugoslovenske skupnosti. Danes je ta osamovsavanja, globalizacija, človekove pravice, politični pluralizem, pravno državo, federalizem, za povezovanje z Evropo... Jugovzhodni del pa vztraja pri enakosti želodev in misijenja, pri populizmu in političnem monizmu,

IVAN OMAN, KMET IZ ZMINCA IN PREDSEDNIK SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE

V politiki in kjerki moramo biti najprej ljudje

"V demokratični družbi je nekaj normalnega, da se ljudje različnih političnih nazorov med sabo razumno pogovarjajo in da pametno nastopajo. To je tudi odgovor vsem, ki še vedno strašijo, da bi v primeru organiziranja političnih strank prišlo do strankarskih bojev in do anarhije. Moje načelo je tako: v politiki in kjerki moramo biti najprej ljudje, nato pripadniki istega naroda in šele potem lahko pridejo na vrsto strankarske razprtje... Na nedavnem zborovanju v Cankarjevem domu smo pripadniki različnih zvez in političnih grupacij dokazali, da znamo skupno nastopati in da strankarstvo ali kakršnekoli politične razlike še ne pomenijo sovraštva," je v pogovoru za Gorenjski glas med drugim dejal Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze.

Ob zadnjih dogodkih v državi pa tu je že prej smo lahko v Srbiji in njenem miloševičevskem zaledju slišali tudi za izrazito negativna stališča do političnega pluralizma v Sloveniji. Vas kaj skrbi za usodo kmečke zveze in za to, da bi se prvi "cvetovi demokracije" obleteli še prej, predebi se uspeli razrasti?

"Jaz še zmeraj mislim, da se to ne bo zgodilo, čeprav ni izključeno tudi to, da bo prišla kaka huda burja in vse skupaj posmodila. Toda to ne bo rešitev, to bo problem le za nekaj časa zamorilo, kasneje pa bo izbruhnil na dan se v veliko hujši obliki. Primer Poljske to dovolj nazorno kaže. S tem, ko so prepovedali Solidarnost in uvedli izredno stanje, niso ničesar storili; zdaj, po sedmih, osmih letih jim opozicija postavlja pogoje za pogovor. To samo potrjuje, da se silo ne da ničesar rešiti in da je treba pustiti demokratični razvoj družbe in tudi nasprotja in spore reševati po taki poti."

Neuradno je slišati, da je v Jugoslaviji že nastajal scenarij, kako naj bi v Sloveniji razbili "kmečko stranko". Ste morda seznanjeni z njim?

"Nam ni nihče ničesar rekel, verjamem pa, da bi bila kmečka zveza na udaru med prvimi, ker ima najbrž med vsemi zvezami največji ugled v družbi. Najdlje obstaja (od lanskega maja), ima veliko število članov (okrog dvajset tisoč) in je razpredena po vsej republike (približno sto podružnic). Najbolje je organizirana v severovzhodni Sloveniji, na Goriškem in Tolminskem, južno od Ljubljane in tudi drugod. Le nekaj občin je, kjer ni še niti ene podružnice."

Na Gorenjskem so poleg regijskega odbora le tri (Žiri, Naklo in Poljanska dolina), zato se zastavlja vprašanje: ali Gorenjci oklevamo in čakamo, kako se bo novina prijela, ali pa kmetijski problemi na Gorenjskem niso tako pereči kot drugod?

"Problemi so resda nekaj manjši predvsem v delu od Ljubljane do Kranja, vendar je zanimivo to, da so se v Naklem, kjer tudi ni revščina, hitro in dobro organizirali. V ostalem delu Gorenjske je bržkone slabše organizirana zgodil zato, ker ni tako prizadetih aktivistov, kot so druge."

V SZDL se radi pohvalijo, da so odprli "prostor" kmečki in drugim zvezam, meni pa se zdi, da ste se dobesedno vsilih - tudi s tem, da je javna tribuna Ali mora kmet res le ubogati neprisakovano prerasla v ustavnovni zbor.

"Od vsega začetka je bilo čutiti nekak odpor in poskus zavlačevanja. Kasneje je odpor prenehala, zavlačevanja nismo dovolili, tako da zdaj ne morem reči, da bi bilo v SZDL kakršno nasprotnanje. Prišli smo celo tako dače, da me redno vabijo na seje predsedstva republike konference. Imam občutek, da so mnenja, ki jih izrečem, razmeroma dobro sprejeta."

Zborovanje v Cankarjevem domu je bilo v dobršnem delu države ocenjeno kot manifestacijo protisrbskega razpoloženja v Sloveniji. Ste tudi v dobivali očitki z drugega konca Jugoslavije?

"Kot mi je znano, so kritiki zborovanja pri meni napravili izje-

mo, češ da sem bil edini govornik, ki ni bil za obsoditi. Naj bo tako ali drugače, vedno poskušam biti objektiven in tudi za Kosovo mislim, da se ne godi krivica le Albancem, pač pa najbrž tudi Srbom. V svojem govoru sem zato poudaril, da je za kosovske probleme rešitev edino, da se Srbi in Albanci spoznajo za normalno skupno življenje. Prepričan sem, da je to mogoče doseči le s pogovrom, ne pa z vojaško prisilo in z aretacijami. S silo bodo problem le zatolki in zamorili, kmalu pa bo izbruhnil na dan. Morda takoj, po tem, ko se bodo s Kosova odpeljali tanki, morda čez pet let, morda še čez deset..."

V glavah prenekaterih jugoslovenskih oblastnikov je Kosovo zapisano kot problem številka ena in Slovenija kot problem številka dve. Je kaj bojazni, da bi oblast uporabila "trdovo variantu socializma po meri ljudi" tudi za Kučanovo zaledje?

"Ob vsej gonji proti demokraciji, ki se uveljavlja v Sloveniji, bi lahko pričakoval tudi kaj takega, vendar pa mislim, da za to ni nobenega pravega razloga. V Sloveniji ni neredov in nasilja, pri nas se normalno dela in pri nas tudi nikomur nič nočemo. Slovenci tudi ne izganjamamo Srbov ali koga drugega... Če bi kdo poskušal reševati naše razmere z vojsko, bi se to dalo razumeti le kot okupacijo."

Na zborovanju v Cankarjevem domu "za sožitje na Kosovu in proti izrednim razmeram" ste v isti vrsti sedeli predstavniki uradne in alternativne politike - če nekaj poenostavim: medsebojni nasprotniki, ki pa ste si bili v skupnem sporocilu Jugoslavije dokaj blizu ali skoraj enotni. Kako si to razlagate?

"V demokratični družbi je nekaj normalnega, da se ljudje različnih političnih nazorov med sabo razumno pogovarjajo in da tudi pametno nastopajo. To je tudi odgovor tistim, ki še vedno strašijo, da bi v primeru organiziranja političnih strank prišlo do strankarskih bojev in do anarhije. Moje načelo je tako: v politiki in kjerki moramo biti najprej ljudje, nato pripadniki istega naroda in šele potem lahko pridejo na vrsto strankarske razprtje... Na nedavnem zborovanju v Cankarjevem domu smo ustanovili kmečko zvezo, smo mislili, da bomo lahko delovali le na sindikalističnem področju, vendar vidimo, da to ni mogoče in, da se moramo spuščati tudi v visoko politiko - predvsem zato, ker so radikalne spremembe v kmetijski politiki močno odvisne od sprememb v političnem sistemu ali vsaj v kmetijski "nadstavbi", ki je dobesedno nemogoča. Vse obvladujejo razni sisi, najmanj pa kmetijski minister, ki bi moral biti najbolj pristojen za kmetijsko politiko. Zdaj je tako: mi hočimo k ministru, on pa ničesar ne more narediti, ker je brez denarja in brez pooblastil. V takšnih okoliščinah tudi ne moremo

konkurenca, so postale korektivna, na katerega mora stranka na oblasti računati."

Vi gorovite o zvezah kot o korektivu (priporočka za izboljšanje politike vladajoče stranke), na drugem koncu Jugoslavije pa o kontrarevoluciji in o notranjih sovražnikih. Ste v kmečki zvezi kdaj imeli občutek, da ste to, kar vam očitajo?

"Takšnih izrekov ne priznavam in lahko govorim le o politični konkurenčnosti, ne pa o notranjih sovražnikih. Sicer pa: mi ne rabimo niti revolucije niti kontrarevolucije, ampak normalni demokratični razvoj družbe. Najmanj pa je primerno, da nam očitajo kontrarevolucijo tisti, ki so že tudi sami spoznali, da je treba popraviti nekatere načela socialistične revolucije. Je mar kontrarevolucija že to, da alternativne zvezne ne priznavamo Upravičenost političnega monizma? Mislim, da nihče ne more vsiliti oblasti ljudstvu, ampak da ima ljudstvo pravico, da si izbere tako oblast, kakršno hoče. Če se ljudstvo na volitvah odloči za oblast komunistične stranke, bomo vsi to oblast priznavali za zakonito."

Ali ima kmečka zveza ambicije, da bi postala stranka, ali pa bo zadržala položaj, kakršnega ima, denimo, v Švicari?

"Ker ne moremo pričakovati, da bi poenotili različna politična naziranja kmetov, nimamo želje, da bi se organizirali kot stranka. To pa še ne pomeni, da se ne bi hoteli potegovati za mesta v delegatski skupščini - še posebej, če bi spoznali, da druge politične organizacije slabo zastopajo naše interese. Naš vzor je švicarska kmečka zveza, ki je medstrankarska oziroma nadstrankarska organizacija."

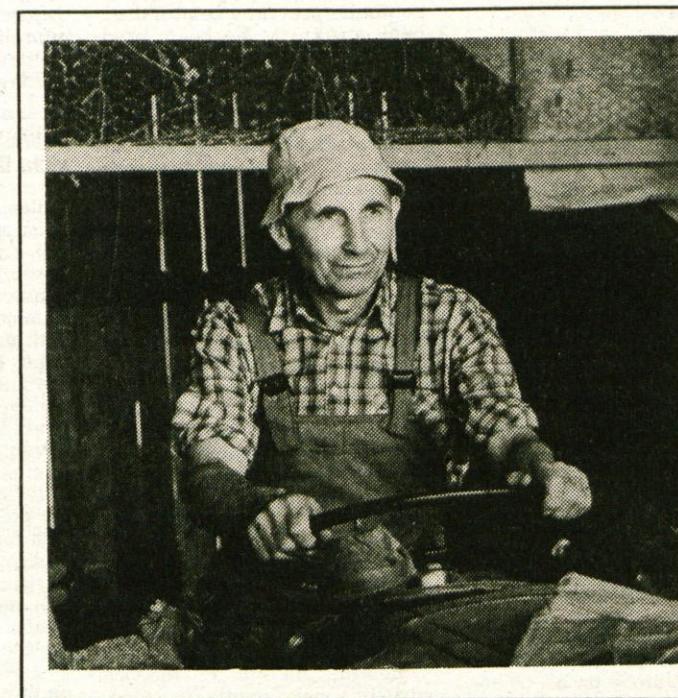
Se lahko v kmečko zvezo včlanijo tudi komunisti? To sprašujem zaradi tega, ker imata zveza komunistov in Slovenska kmečka zveza vendarle nekaj različna stališča do nadaljnega razvoja kmetijstva?

"Mi ne prepovedujemo svojim članom, da bi bili v zvezi komunistov, je pa med nami neka velika razlika, za katero pa upam, da bo kmalu odpravljena. Kmečka zveza vidi najprimernejšo obliko gospodarjenja v družinski kmetiji, v programu ZK pa je temeljno državno posestvo, kmet pa le kot dopolnilo ali njegov kooperant. Ker so znanstveni dokazi, da je takšna kmetijska politika zgredna, pričakujem, da jo bo partija kmalu opustila in popravila."

Kako si razlagate dejstvo, da kmetje nikoli v povojni zgodovini niso posebno zaupali komunistični partijski oziroma zvezi komunistov? To med drugim potrjuje tudi to, da je v ZK zelo malo kmetov.

"Ker je bila politika do kmetov vsekoti protikmečka, bi bilo prav čudno, če bi kmetje drli v partijo. To je en razlog, drugi pa je ta, da je precej kmetov krščanskega svetovnega nazora, za katerega pa vemo, da ni nič narobe, če se državljanji različnih nazarov organizirajo različno in da potem po potrebi nastopijo enotno. Mislim, da tudi ni nobene nuje, da se novoustanovljene zvezze postavijo v ostro fronto zoper vladajočo partijo. Že samo s tem, da obstajajo kot politična

Kritike, ki letijo na kmečko zvezo, so različne. Nekateri ji očitajo, da se preveč ukvarja s političnim pluralizmom in premalo z vsakdanjo kmetijsko (cenovno) politiko.

čes da so naše volitve politični karneval, cirkus, brezmejno poigravanie z ljudmi...

"Čeprav je veliko zahtev po spremembah na tem področju, pa zdaj v glavnem še vse poteka po starem. Nekaj desetih ljudi na kandidacijskih konferencah odloča o kandidatih namesto poldrugega milijona ljudi. Ne zahtevamo samo neposrednih volitev, temveč tudi možnost svobodnega kandidiranja. Pravico do kandidiranja ne bi smela imeti samo kandidacijska konferenca SZDL, ampak tudi druge politične skupine ali vsaj z zakonom določene "ad hoc" skupine, ki bi določile svojega kandidata, o katerem bi tako kot o drugih glasovali na neposrednih volitvah. Zdaj se dogaja, da so vsi kandidati predstavniki ene in iste politične skupine. In dokler bo tako, kljub velikemu številu evidentiranih v kandidiranih ne moremo govoriti, da so volitve demokratične."

Kmečka zveza se je skupaj z ostalimi zvezami in združenji vključila v zbor za ustavo, ki naj bi pomagal uradni slovenski politiki pri dopolnitvi sedanje in pri pripravi povsem nove republike ustave. Kakšno ustavo potrebujemo?

"Za sedanjo ustavo, ki naj bi jo dopolnili, menimo, da bi bilo treba s posebnim amandmajem črati iz nje temeljna načela, natančneje opredeliti pravico občanov do političnega organiziranja, razčistiti vlogo družbenopolitičnega zabora (ali naj se spremeni v splošni zbor, za katerega bi volili poslance z neposrednimi volitvami, ali pa ga pustiti v sedanji obliki in vsem političnim skupinam omogočiti, da bi postavljale svoje kandidate, jih neposredno volile in si potem volilnemu izidu primerno razdelile mesta v zboru). Odprtost očita, ali se vam ne zdi, da so še ideološke zavore in da se pri nas gospodarsko močnega in politično vplivnega kmeta se vedno bojimo?

"Tisti časi, ko se je gledalo na premožnega kmeta kot na sovražnika socialistične, so minili. Zanimivo je predvsem to: če ima kmet dober dohodek, poskrbi tudi za standard, vendar pa večino zasluga vlagava v proizvodnjo, v razvoj..."

Lani

ste o problemih slovenskega kmetijstva govorili delegatom republike skupščine. Nisem bil na seji, vendar se je že po odzivu dalo sklepati, da vam niso najbolj prisluhnili. Kako si to razlagate?

"Že na ustanovnem zboru nakeljske podružnice kmečke zvezne sem rekel, da bomo že prihodnje leto spet volili poslance in ne delegate. Odklanjam fleksibilni mandat, ker vem, da tudi poslanec potrebuje nekaj časa, da se vpelje v funkcijo, še posebej potem lahko normalno politično dela v parlamentu. Zamenljivi delegat namreč v vseh štirih letih ne more opraviti pravniškega staža, ki ga mora vsak javni funkcionar opraviti

"Mi ne rabimo revolucije niti kontrarevolucije, ampak normalni demokratični razvoj družbe. Najmanj pa je primerno, da nam kontrarevolucijo očitajo tisti, ki so že tudi sami spoznali, da je treba popraviti nekatere načela socialistične revolucije."

Ker je pri nas še vedno razkol med delavstvom in kmetstvom, se mi zavrstite vprašanje, ali so lahko vredne zvezze, v kateri prevladuje delavstvo, zavezniki kmečke zvez?

"Drug drugega moramo razumeti in ta razkol odpraviti. Naši interesi si namreč niso nasprotujejo, ampak se medsebojno dopolnjujejo in prepletajo. Kmet ne more brez delavca in delavec ne brez kmeta. Kmetu mora biti jasno, da je tudi zanj dobro, kadar ima delavec visok standard. Delavcu pa mora biti jasno predvsem to, da je družbi potreben premožen kmet - tak, ki bo s tem, ko bo investiral in se razvil, pospeševal tudi prodajo industrijskega blaga in posredno

mogoviti o demokraciji niti ne o političnem pluralizmu. Vojška pa po mojem mnenju in mnenju vseh demokratično mislečih ljudi v politiki nima kaj iskati, je lahko le državni aparat za obrambo države."

In kako bi v novi ustavi opredelili kmetijstvo in pristojnosti republike? To vprašanje je aktualno zlasti v kmetijski cenovni politiki, ki se deloma še kroji na zvezni ravni in ne upošteva različne razvitetosti kmetijstva niti ne različne kupne moč prebivalstva.

"Ustava naj bo tudi v tistem delu, kjer bo govora o kmetijstvu, kratka, nedvoumna in ne preveč pikolovsko natančna. V ustavi je treba predvsem zagotoviti kmetijstvu pravico do lastnine in do ustanavljanja zadrug, spremeniti 30-hektarsko zemljiško omejitev in določiti, da je kmetijstvo pod državno zaščito. Kot laik, ki se ne spozna na ustavno pravo, mislim, da bi bilo to dovolj."

C. Zaplotnik

TV SPORED

PETEK

17. marca

- 10.00 Video strani
10.10 Tednik
11.00 Slovenci v zamejstvu
11.30 J. Hubač: Študentska balada, češkoslovaška nadaljevanja
12.30 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Tednik, ponovitev
17.35 Slovenci v zamejstvu
18.15 Propagandna oddaja, Video strani, Spored za otroke in mlade
18.35 Safari, češkoslovaška nadaljevanja
19.05 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naše akcije
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Podvodna odkritja, angleška dokumentarna serija
20.35 Propagandna oddaja
21.00 Detektiva iz Miamija, ameriška nanizanka
21.50 TV dnevnik 3
22.00 Ciklus filmov Johna Hustona - Mož, ki je hotel biti kralj, ameriški film
00.05 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Iz koncertnih dvoran: Slovaški komorni orkester
22.00 Skupščinska kronika, oddaja TV Beograd
22.20 En avtor, en film, oddaja TV Beograd
22.30 Satelitski programi - poskusni prenos

TV Zagreb I. program

- 8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.35 A. Brvar - I. Pediček: Zimska romanca, kratki igralni film
9.05 Periskop: Smeh
10.00 Omizje bele murve
10.30 Harrachov: Svetovni pokal v smučarskih poletih, prenos
14.30 Video strani
16.00 Video strani
16.10 Kronika srečanij gledališč Alpe Jadran
16.26 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 ZBIS: L. Suhadolčan: Piko dinozaver
17.00 Trnuljičica, nemški mladiški film
18.25 Zdaj pa so slovensko, izobraževalna serija
18.50 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 N. Katkov: Kri in orhideje, ameriška nadaljevanja
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Kriz križ
22.45 TV dnevnik 3
22.15 Vse za luy, ameriški film
0.35 Video strani

SOBOTA 18. marca:

- 22.00 Oddaja iz kulture
23.00 Nočni program
0.00 Poročila

SOBOTA 18. marca:

- 8.00 Video strani
8.10 Otroška matineja: Radovedni Taček: Taček in smrek
8.25 Lonček, kuhanj: Majonezne omake
8.35 A. Brvar - I. Pediček: Zimska romanca, kratki igralni film
9.05 Periskop: Smeh
10.00 Omizje bele murve
10.30 Harrachov: Svetovni pokal v smučarskih poletih, prenos
14.30 Video strani
16.00 Video strani
16.10 Kronika srečanij gledališč Alpe Jadran
16.26 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 ZBIS: L. Suhadolčan: Piko dinozaver
17.00 Trnuljičica, nemški mladiški film
18.25 Zdaj pa so slovensko, izobraževalna serija
18.50 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 N. Katkov: Kri in orhideje, ameriška nadaljevanja
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Kriz križ
22.45 TV dnevnik 3
22.15 Vse za luy, ameriški film
0.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 12.55 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd
13.25 Predstava za otroke
14.25 Pariz: SP v umetnostrem dresanju - ženske prostro, prenos
17.30 Maribor: Jugoslovanski pokal v košarki - polfinale - Partizan : Cibona, prenos
19.00 DP v plavjanju, reportaža
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandni program
20.00 Zamejci v Cankarjevem domu: Modrina in prod., prenos
21.30 Maribor: Jugoslovanski pokal v košarki - Smelt Olimpija : Jugoplastika, prenos
23.00 Ars aeterna: Mozaiki in freske Rimskega cesarstva
23.30 Športna sobota
23.50 Satelitski program - poskusni prenos

- I. program TV Zagreb**
8.45 Poročila
8.50 TV koledar
9.00 Izobraževalni program
10.30 Prezrli ste - poglejte
14.30 Mladi Sherlock Holmes, angleški mladiški film
16.00 Kritična točka
16.45 TV dnevnik 1
17.00 Narodna glasba
17.30 Gruntovčani, ponovitev TV nadaljevanje
18.30 Švenk, dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.15 V vročici noči, ameriški film
22.05 TV dnevnik 3
23.35 Nočni program
0.25 Poročila

NEDELJA 19. marca:

- 9.20 Video strani; Otroška matineja
9.30 Živ živ
10.20 Safari, češkoslovaška nadaljevanja
10.50 N. Katkov: Kri in orhideje, ponovitev ameriške nadaljevanje
11.30 Domači ansambl: Ansambel Toneta Kmetca
12.00 Kmetijska oddaja TV Zagreb
13.00 Apartma, ameriški film
15.00 Prehod, francoski film
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Zamejci v Cankarjevem domu: Modrina in prod., posnetek
18.15 EP, video strani
18.20 Opera »Presto« Prodana nevesta, Saloma, Figarova svatba
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Maribor: Finale jugoslovenskega pokala v košarki, vključevanje v prenos
21.30 Podarim - dobim: Žrebanje
21.45 Zdravo
23.10 Video strani

- 21.45 Era zdravja, poljudnoznanstveni film
22.25 Reportaža z nogometne tekme Dinamo : Partizan
22.50 Športni pregled
23.40 TV Galerija
TV Zagreb I. program
9.20 Poročila
9.30 Otroška matineja
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Po brezkončnosti sveta: Azija, izobraževalna oddaja
12.30 Družinski magazin, izobraževalna oddaja
13.00 Hišica v preriji, ameriška mladiška nadaljevanja
13.50 Nedeljski popoldne
17.05 Ogledala, ameriški film
18.45 Risanka serija
19.10 Igre na srečo
19.30 TV dnevnik
20.00 I. Bresan: Nebeške ptice, TV nadaljevanja
21.15 Metulj, ameriški film
23.40 TV dnevnik
0.00 Nočni program
0.25 Poročila

PONEDELJEK 20. marca:

- 10.00 Video strani
10.10 Utrip
10.25 Zrcalo tedna
10.40 TV mernik
10.55 Da ne bi bolelo: Posvetovalnica za starše
11.25 Oči kritike
11.55 Boter II., ameriški film
15.10 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 Utrip
17.00 Zrcalo tedna
17.15 TV mernik
17.30 Oči kritike
18.00 Podarim - dobim: Žrebanje, ponovitev
18.20 Video strani, spred za otroke in mlade
18.35 Sozvezje bele murve, oddaja TV Beograd
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Podarim - dobim: Žilnik: Stara mašina, TV film
21.30 Propagandna oddaja
21.40 Osmi dan
22.15 TV dnevnik 3
22.25 A. Smargelia: Istrska svatba, opera
0.00 Video strani

- II. program TV Ljubljana**
10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA in igralni film
13.00 Športno popoldne
19.00 Da ne bi bolelo: Posvetovalnica za starše
19.30 TV dnevnik
19.55 Zrcalo tedna
20.00 Maribor: Finale jugoslovenskega pokala v košarki, vključevanje v prenos
21.30 Podarim - dobim: Žrebanje
21.45 Zdravo
23.10 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA in igralni film
13.00 Športno popoldne
19.00 Da ne bi bolelo: Posvetovalnica za starše
19.30 TV dnevnik
19.55 Zrcalo tedna
20.00 Maribor: Finale jugoslovenskega pokala v košarki, vključevanje v prenos
21.30 Podarim - dobim: Žrebanje
21.45 Zdravo
23.10 Video strani

- 22.00 Mali koncert
22.10 Dokumentarni večer
23.40 Šahovski komentar
TV Zagreb I. program
8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Otroci, pojte z nami, oddaja za otroke
8.45 Sedmi veter, oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.35 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Znanost in mi, oddaja o znanosti
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Žrebanje lota
20.05 Preganec, ameriški film
21.40 TV dnevnik 3
22.00 V velikem planu, kontaktini magazin
23.35 Poročila

- II. program TV Ljubljana**
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Ekranizacija Kosovske bitke, dokumentarni film
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Milan Jesih: Nasmehi, TV drama
21.05 Vivo vivace, oddaja resne glasbe
21.50 TV dnevnik 3
22.10 Nočni program
0.10 Poročila

- III. program TV Ljubljana**
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Znanost in mi, oddaja o znanosti
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Žrebanje lota
20.05 Preganec, ameriški film
21.40 TV dnevnik 3
22.00 V velikem planu, kontaktini magazin
23.35 Poročila

- IV. program TV Ljubljana**
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Ekranizacija Kosovske bitke, dokumentarni film
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Milan Jesih: Nasmehi, TV drama
21.05 Vivo vivace, oddaja resne glasbe
21.50 TV dnevnik 3
22.10 Nočni program
0.10 Poročila

- V. program TV Ljubljana**
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Znanost in mi, oddaja o znanosti
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Žrebanje lota
20.05 Preganec, ameriški film
21.40 TV dnevnik 3
22.00 V velikem planu, kontaktini magazin
23.35 Poročila

- VI. program TV Ljubljana**
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
12.45 Prezrli ste - poglejte
15.10 Poročila
15.15 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
17.35 Mali svet, oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Ekranizacija Kosovske bitke, dokumentarni film
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Milan Jesih: Nasmehi, TV drama
21.05 Vivo vivace, oddaja resne glasbe
21.50 TV dnevnik 3
22.10 Nočni program
0.10 Poročila

- CETRTEK 23. marca:**
10.00 Video strani
10.10 TV mozaik
10.50 Osmi dan
11.30 Svet na zaslonu
12.10 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 TV mozaik
17.25 Svet na zaslonu
18.05 Video strani
18.25 Dokumentarni program
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Žrebanje lota
20.05 Preganec, ameriški film
21.40 TV dnevnik 3
22.05 Nočni program
0.50 Poročila

- SREDA 22. marca:**
10.00 Video strani
10.10 TV mozaik
10.50 Osmi dan
11.30 Svet na zaslonu
12.10 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 TV mozaik
17.25 Svet na zaslonu
18.05 Video strani
18.25 Številke in črke, kviz
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 Žrebanje lota
20.05 Preganec, ameriški film
21.40 TV dnevnik 3
22.05 Nočni program
0.00 Poročila

- TOREK 21. marca:**
10.00 Video strani
10.10 TV mozaik
10.50 Osmi dan
11.30 Svet na zaslonu
12.10 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.45 TV mozaik, šolska TV, ponovitev
17.25 Video strani, Spored za otroke in mlade
18.00 Lonček kuhanj: Jajca s kislo smetano
18.05 Po sledi ptice dodo, oddaja TV Sarajevo
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 Film tedna
20.25 Propagandna oddaja
21.00 Propagandna oddaja
21.25 Žrebanje lota
21.40 Osmi dan
21.50 Dinar
22.00 Ropot
22.45 Video strani

- II. program TV Ljubljana**
17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.30 Regionalni programi TV Ljubljana - studio Maribor
19.00 Halozani, dokumentarna oddaja
19.30 Beograd: Finale košarkarjev za pokal Radivoja Korača - Partizan : Vismara, prenos
20.55 Firence: Finale PEP v košarki (ž), Primigi : Jedinstvo Aida, prenos
22.30 Poročila
22.40 Znanstveni forum

- TV Zagreb I. program**
8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Super babica, angleška nadaljevanja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila

- II. program TV Ljubljana**
17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.30 Regionalni programi TV Ljubljana - studio Maribor
19.00 Halozani, dokumentarna oddaja
19.30 Beograd: Finale košarkarjev za pokal Radivoja Korača - Partizan : Vismara, prenos
20.55 Firence: Finale PEP v košarki (ž), Primigi : Jedinstvo Aida, prenos
22.30 Poročila
22.40 Znanstveni forum

- TV Zagreb I. program**
20.00 Panorama, politični magazin
21.00 Videoklub

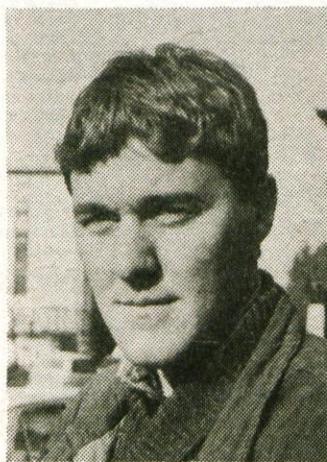
Začela se je nova kolesarska sezona

Kolesarji Save že v polnemu zagonu

Kranj, 15. marca — Začela se je letošnja tekmovalna kolesarska sezona. V polnem zagonu so že vsi kolesarji, med njimi tudi tekmovalci Save iz Kranja. Kot že nekaj let nazaj, se je sezona začela z državnim in republiškim prvenstvom v ciklokrosu. Sezono pa odprejo v Poreču za nagrado HTP hoteli Poreč.

Prvi sadovi kolesarskih priprav v vseh jugoslovenskih kolesarskih klubih so že vidni, tudi na vsakoletni otvoriti sezone v Poreču, kjer je bila mednarodna kolesarska dirka za nagrado HTP hoteli Poreč. V članski in mladinski konkurenči se po ciklokrosu za državno in republiko prvenstvo in tež mednarodni dirki že pozna, kdo bo v novi sezoni spet v ospredju. To so kolesarji Roga, Krke, Save in Čukaričkega, ki so lahko zaradi mile zime nemoteno trenirali za letošnjo sezono. Trenirali so seveda tudi tekmovalci kolesarskega kluba Save iz Kranja. Kako so pripravljeni, sta povedala trener članske vrste Vlado Marn in trener mladinske vrste Matjaž Zevnik.

● **Vlado Marn:** »S pripravami članov smo začeli prej kot lanskemu sezono. Po zaključku lanske sezone smo imeli le petnajst dni počitka, nato pa smo začeli s primi pripravami. Decembra smo bili petnajst dni na pripravah na

Hvaru, januarja na skupnih pripravah s Španci, petnajst dni pa na Pokljuki. Sodelovanje so nam Španci vrnili, saj smo bili tri tedne na pripravah v Španiji, kjer smo vozili tudi tri dirke po Španiji in Franciji. Tu so bili:

Škofja Loka, 15. marca — Mladinke Odeje pokalne prvakinje Slovenije — v nedeljo so svoj največji uspeh dosegli mladinke košarkske ženskega kluba Odeja iz Škofje Loke. V dvorani ŠRC na Ježici so odigrale finalno srečanje z mladinsko vrsto Iskra Delte Ježica za pokal SR Slovenije. V izenačeni igri so bile boljše mlade košarkarice Odeje in osvojile tako republiški mladinski pokal. Izid — ID Ježica : Odeja 53 : 55 (23 : 26). Pod vodstvom trenerja Iгорja Dolenca so pokal osvojile: Polona Maček, Maša Primožič, Lidija Hajnrihar, Alenka Žagar, Mateja Kržišnik, Alja Čajič, Nastja Čremožnik, Aljoša Luskovec, Petra Kalan, Katja Š Bizjak, Renata Frakelj in Mateja Korošec. (DH) — Foto: F. Perdan

Republiško prvenstvo za ml. mladince v smučarskih skokih

Andraž Kopač prvak

Rateče, 12. marca — Po tekmi smučarskih skakalcev na mladinskih igrah Alpe-Jadran je bil SSK Fužinar na 70-metrski skakalnici organizator letošnjega republiškega prvenstva za mlajše mladince. Za republiški naslov je tekmovalo triinpetdeset tekmovalcev iz enajstih klubov.

Naslov si je priskakal Andraž Kopač (Alpina Žiri), drugi je bil Knafel iz Iskre Delte Triglav in tretji Fras iz Elektrotehne Ilirije iz Ljubljane.

Rezultati — 1. A Kopač (Alpina) 210,4 (68,5-67,5), 2. Knafel (ID Triglav) 209,9 (67,5-66), 3. Fras (Elektrotehna Ilirija) 208,3 (67,5-67), 4. Jagodic (ID Triglav) 207,2 (66,5-69,5), 5. Pogorevcnik (Titovo Velenje) 204,9 (67-66,5), 6. Gostiča (Elektrotehna Ilirija) 203,6 (65-66,5).

D. H.

Odmevni uspehi plavalcev Triglava v Bonnu

Kranj, 15. marca — Z dobrimi rezultati so se z močnega mednarodnega mitinga vrnili plavalci in plavalke kranjskega Triglava. Na mitingu v Bonnu za starostne kategorije pionirjev in poinirjev je nastopalo okoli tisoč plavalcev in plavalk iz Avstrije, Avstralije, Belgije, Luksemburga, SZ, Turčije, Velike Britanije ter Triglava.

Se posebej so bili odmevni nastopi Triglavanov. V svojih starostnih pionirskih kategorijah so bili vedno v ospredju z dobrimi rezultati v vseh disciplinah. Se posebej se je izkazal Krešo Božkov, ki je bil kar petkrat prvi, Jure Kirbiš dvakrat, eno prvo mesto pa je zasedla Alenka Pirc.

Uvrstitev Triglavanov — 100 m kravlj — 4. Božikov 57,1, 5. Kirbiš 58,4; 200 m kravlj — 1. Božikov 2 : 02,9; 100 m prsno — 1. Kirbiš 1 : 13,3; 200 m prsno — 1. Kirbiš 2 : 39,2; 100 m hrbitno — 1. Božikov 1 : 05,0; 200 m hrbitno — 1. Božikov 2 : 18,6; 200 m delfin — 1. Božikov 2 : 21,1; 200 m mešano — 1. Božikov 2 : 20,5; pionirke — 200 kravlj — 4. Jamnik 2 : 14,7, 5. Bogataj 2 : 20,4; 200 prsno — 3. Jamnik 2 : 57,9; 100 m hrbitno — 3. Maša Jamnik 1 : 15,1; 200 m hrbitno — 3. Jamnik 2 : 38,5, 6. Grm 2 : 43,6; 200 m hrbitno (letnik 73) — 4. Pirc 2 : 33,2; 200 m delfin — 1. Pirc 2 : 29,6, 5. Mojca Jamnik 2 : 36,4; 200 m delfin (letnik 76) — 4. Bogataj 2 : 38,5; 200 m mešano — 3. Bogataj 2 : 39,3.

D. Humer

Kegljanje na ledu

Borut Berčič republiški prvak

Jesenice, 15. marca — Na ledeneh ploskvah na Jesenicah in na Bledu so organizirali letošnje republiško prvenstvo v kegljanju na ledu za posameznike v bližanju in zbijanju. Sodelovalo je 63 tekmovalcev iz Rateč, Kranjske gore, Jesenice, Žirovnice, Bleda in Mislinj. Odigrali so šest kol, vsa najboljša mesta pa so osvojili Jesenican. Naslov republiškega prvaka je osvojil Borut Berčič pred Rudijem Šapkom in Sandjem Lužnikom.

Rezultati: 1. Borut Berčič 530 točk, 2. Rudi Šapek 509, 3. Sandi Lužnik 507, 4. Roman Leban 487, 5. Franc Kralj 476 (vsi Jesenice), 6. Ivan Piber 471, 7. Sašo Obreza 465 (oba Bled), 8. Ante Bazo 464, 9. Milan Radanič 457, 10. Simon Bedene 447 (vsi Jesenice).

Sportniki za praznik Vodovodnega stolpa

Kranj, 15. marca — Krajevna skupnost Vodovodnega stolpa praznuje 21. marca svoj praznik. V praznovanje se s športnimi tekmovalnimi vključuje tudi Športno društvo Vodovodnega stolpa. Nekaj tekmovalnj bo v prazničnih dneh, nekaj pa kasneje, odvisno od vremena.

V soboto, 18. marca, ob 9.30 se bo na strelišču v vrtcu Janina začelo strelsko tekmovalanje. Sodelovali bodo člani, članice, mladinke in pionirji Iskre iz Novo Gorice, Vodovodnega stolpa in kranjske Zvezde gluhenemih. Istega dne se bo na kegljišču Triglava začelo kegljaško tekmovalanje. Tekmovalo bodo ženska in moška moštva novogoriške Iskre in Vodovodnega stolpa.

Tekmovalanja se bodo nadaljevala v tork, 21. marca. Na strelišču Janine bodo tekmovali strelci, člani organizacij Zvezde borcev Vodovodnega stolpa, Britofa, Kokrice in Zlatega polja, rezervne starešine in mladinke Vodovodnega stolpa, ekipa gluhenemih, vojaki kranjske vojašnice ter moštva Gorenjskih oblačil, Gorenjskega tiska in Ljubljanske banke.

Šahovsko, balinarsko in vaterpolo tekmovalanje pa bo kasneje. Pojasnila daje predsednik ŠD Vodovodnega stolpa Jože Zagorc na telefonu 23-004.

J. K.

V nedeljo Naklo : Izola

Naklo, 15. marca — V nedeljo, 19. marca, ob pol enajstih bo na nogometnem igrišču v Naklem tekma zaključnega dela tekmovalanja za pokal Nogometne zveze Slovenije. Naklanci, člani II. slovenske lige, bodo igrali z Izolo, članom prve slovenske nogometne lige. Izola je kakovostno moštvo, za Naklance pa je to prva preizkušnja pred nadaljevanjem tekmovalanja v slovenski ligi. D. Jošt

Šah

Pionirsko prvenstvo Gorenjske

Kranj, 15. marca — Šahovska zveza Gorenjske prireja jutri, v soboto, 18. marca, ob 9. uri v osnovni šoli Josipa Broza Tita v Predosljah pionirsko moštveno prvenstvo Gorenjske v šahu. V moštvu so štirje člani in ena rezerva. Zmagovalca bosta igrala na republiškem prvenstvu. Vsako moštvo mora imeti dve brezhibni šahovski uri. Kdor jih nima, naj sporoči Emilu Muriju na telefon 25 - 261. - V. Pešović

V Kranju za pokal

V torč, 21. marca, ob 16. uri se bo v kranjskem Domu JLA začel moštveni turnir za pokal maršala Tita. Moške ekipe imajo štiri člane, ženske in mladinske pa po dva šahista. Igralni čas je ena ura na igralcu. Uveljavljen bo sistem izpadanja. Vsako moštvo mora zagotoviti dva šahovska kompleta in dve brezhibni šahovski uri. - A. Drinovec

Začela se je nova kolesarska sezona

Polanc, Pagon, Tajhmajster, Benjamin in Tadej Žumer in Aleš Kalan, za člane pa bosta vozila še vojak Ječnik in še član Ahačič. Kaj bo pokazala sezona, bomo videli na močni mednarodni dirki Alpe-Adrija, ki se bo začela 5. maja v Novem mestu.«

● **Matjaž Zevnik:** »Starejši in mlajši mladinci praktično niso imeli počitka. Zadnja tekmovalna so imeli na koncu oktobra. Z načrtnimi pripravami in intenzivnimi treningi smo začeli 2. novembra. Trinajst dni januarja in v začetku februarja smo imeli skupne priprave na Malem Lošnju. Starejši mladinci vsak vikend trenirajo v Poreču. Zaradi mile zime so bile priprave kar se da uspeše. Za kategorijo starejših mladincov bodo nastopili Cvjetičanin, Sajovec, Sovinec, Pilar, Bertoncelj in Jenko, za mlajše pa Krišelj, Poljanec, Komar, Studen, Bajt, Mubi, Ažman, Konc, Rehberger in Pirc. Vozili so že otvoritvene dirke in na prvenstvu Slovenije v ciklokrosu je prvak naš Bertoncelj. V kategoriji starejših mladincov v novi sezoni računam na visoka mesta, saj je ta ekipa močna. Veliko bo domačih in močnih mednarodnih dirk po Italiji, Avstriji, ČSSR, Madžarski in Zahodni Nemčiji. Tudi mlajši mladinci bodo sodili v ospredje, čeprav sta iz teh vrst v višjo starostno kategorijo odšla Pilar in Jenko. Ekipa je torej pomiljena, vendar so to že dobri tekmovalci. Ni bojazni, da ne bi bilo uspehov.«

D. Humer
Foto: F. Perdan

OD TEKME DO TEKME

Vrhanov smuk na Jezerskem - Smučarski klub Jezersko je priredil tradicionalni Vrhanov smuk v spomin na borca in odličnega predvojnega smučarja Vrhana. Tekmovali so na 2 kilometra dolgem smuku na progi Mali vrh. Zmagali so Grega Selšnik pri cicibanah, Kristina Karničar pri cicibankah, Saša Slapar med pionirkami, Boris Piskernik pri pionirjih, Uroš Slapar med mladincami, Barbara Šavs med mladinkami, Peter Šušnik med člani, Karmen Karničar med članicami, Tone Karničar med starejšimi člani in Franci Tepina med veterani. - A. Karničar

Kranjska gora še naprej vodi - V gorenjski kegljaški ligi so odigrali 12. in 13. kolo. Rezultati - 12. kolo: Bled : Triglav 4991 : 4990, Jesenice : Elan 5140 : 4767, Simon Jenko : Lubnik 4909 : 4880, Ljubljelj : Sava 4915 : 4728, Adergas : Kranjska gora 4981 : 5039; 13. kolo: Adergas : Bled 4993 : 4809 (prva zmaga Adergas), Kranjska gora : Ljubljelj 5042 : 4875, Sava : Simon Jenko 5089 : 5033, Lubnik : Jesenice 5002 : 4839 in Elan : Triglav 4681 : 4703. Vodi Kranjska gora s 23 točkami, Triglav, Jesenice in Simon Jenko jih imajo po 16, Ljubljelj 15, Sava in Lubnik 14, Bled 12, Adergas in Elan pa po 2 točki. - T. Bolka

Slovenski sankarski pokal z naravnimi sanmi - Sankaška sekacija TVD Partizan Tržič je priredila na progi Zapotoki v Podljubelju ob prvem letošnjem snegu sankarsko tekmovaljanje za peti pokal Slovenskega sankarskega kluba. Tekmovali so v tekmovanju z naravnimi sanmi. Pokrovitelj tekme je bil Peško, domačini pa so imeli največ uspeha in osvojili pokal za najmnogočnejšo ekipo. Zmagali so v vseh kategorijah. Zmagovalci so postali Ahačič in Kokaljeva med pionirji in pionirkami, Meglič in Megličeva med mladinci in mladinkami, Rejčeva med članicami, Megličeva med starejšimi članicami, Perko med člani, Meglič med starejšimi člani, Megličeva pa sta bila najboljša v dvosedu. Kroparji Erman, Batos in Jelenc pa so zmagali v tekmovaljanju s samotežnimi sanmi. - J. Kikel

Praznično tekmovaljanje strelek

Kranj, 7. marca — Tekmovaljanje v počastitev dneva žena se je udeležilo 17 strelek iz kranjskih družin in sekcij. Tekmovali so z zraven puško serijske izdelave. Z odličnimi 186 krogovi je zmagala Darinka Smrtnik, presenetljivo druga pa je bila pionirka Andreja Matlovrh s 180 krogovi. Občinska strelska zveza je strelkam pripravila skromno pogostitev in jih obdarila s spominskimi darili.

Rezultati: 1. Darinka Smrtnik (Bratstvo in enotnost) 186, 2. Andreja Matlovrh (T. Nadižar) 180, 3. Sonja Hafner (BE) 178, 4. Jelka Bauman (T. Nadižar) 177, 5. Lidija Vodopivec (BE) 173 itd.

B. Matlovrh

Tečaj za nogometne sodnike

Kranj, 15. marca — Društvo nogometnih sodnikov Kranj bo aprila organiziralo tečaj za nogometne sodnike. Prijave bodo zbirali do konca marca. Interesenti naj jih pošljajo na naslov: Društvo nogometnih sodnikov Kranj, Stritarjeva 5, 6400 Kranj.

Vabilo pohodnikom

Štirinajstič na Porezen

Cerkno, 10. marca — Odbor za organizacijo zimskega pohoda na Porezen, planinsko društvo in krajevna organizacija ZZB NOV Cerkno ter nekdanji borci Gorenjskega vojnega področja, brigade Srečko Kosovel in inženirskega bataljona XXXI. divizije so se skladno s pravili pohoda odločili, da bo letošnji pohod na Porezen v nedeljo, 26. marca 1989. To množično zimsko pohoditev, ki bo letos z novo štirinajstič, organizirajo v spomin na padle partizane v boju na vrhu Porezna in njegovi okolici 24. in 25. marca 1945. leta.

Kot ponavadi bodo tudi tokrat pohod izvedli ob vsakršnem vremenu. Vzpon na Porezen bo možen iz več smeri; iz Cerknega bodo pohodnikih hodili po poti Kosovelove brigade, iz Železničnikov preko Davče po poti Gorenjskega vojnega področja, iz Podbrda po poti inženirskega bataljona XXXI. divizije, iz Jesenice po Dolgi poti in iz Petrovega brda po markirani planinski poti. Organizatorji priporočajo udeležencem pohoda, da se držijo teh poti, ker bodo označene in varne. Med pohodom naj upoštevajo nasvetne gorski reševalcev in planinovcev, predvsem pa naj vsak sam poskrbi za svojo varnost. Vse tudi prosijo, da se pri vpisu pohoda v izkaznice ravnavajo po objavljenem razporedju na vpisnih mestih in tako omogočijo nemoteno vpisovanje ter podelitev značk.

MERKUR

**V MARCU IZKORISTITE MOŽNOST
UGODNEGA NAKUPA SKORAJ
VSEGA BLAGA V SKUPNI
VREDNOSTI NAD 500.000 dinarjev**

ZA VEČINO BLAGA NUDIMO:

**15 % POPUST
ob gotovinskem plačilu**

**plačilo v
4 OBROKIH
brez obresti**

**PLAČILO S ČEKI
v 4-mesečnem zaporedju**

**10 % POPUST
članom stanovanjskih zadrug**

**POJASNILA DOBITE
V PRODAJALNAH**

MERKUR KRANJ

**GORENJSKI GLAS
Časopisno podjetje GLAS
Kranj, Moše Pijadeja 1**

Objavlja prosta administrativna dela in naloge
KOMERCIALNEGA REFERENTA OZ. FOTOSTAVLJALKE
za določen čas - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

Pogoji: V. stopnja izobrazbe v ekonomski ali administrativni usmeritvi,
uspešno opravljen preizkus.

Zaželeno: 2 leti delovnih izkušenj,
znanje za delo na osebnih računalnikih.

Prijava z dokazili o izobrazbi pošljite na naslov Časopisno podjetje GLAS Kranj, Moše Pijadeja 1 v 8 dneh po objavi.

NOVO V KINU

Gospodarstvenik srednjih let se zaplete z dvajsetletno manekenko, ki je ubita z njegovim revolverjem. Trojica producentov porno filmov ima "prepričljive" dokaze, da je on storilec zločina. Zgoda se začne zapletati... Vas zanima konec? Povsem preprosto, oglejte si film *Igraj ali umri* (52 Pick Up) z Royem Scheiderjem v glavnih vlogah.

Če pa bi želeli še več akcije in prisegate na mišice, potem pač ne boste mogli mimo nove uspešnice Arnolda Schwarzeneggerja - *Strahoviti udarec* (Raw Deal). Zgoda? Čisto preprosta, nekdo se med borbo odloči, da ne bo več spoštoval pravil...

Smeha željni obiskovalci velikih ekranov bodo lahko za uro in pol sprostili svoje ude ob Princu, ki odkriva Ameriko. Le-ta bo to zadnji storil v Kranju v soboto, potem pa se odpravita svoja odkritja predstavljati še v Tržič in Kamnik, Eddie Murphy ne razočara!

Tudi tisti, ki so že uspeli priti do svojega videorekorderja še vedno povsem nedvoumno prizegajo na kinodvorane, kajti veliki ekran je (in bo) še vedno nekaj povsem drugega kot diagonale tam do 72 cm. To se boste lahko prepričali tudi ob italijanskem erotičnem filmu *Grešna Nuna* (Monaca nel Paccato). Samostanske izkušnje so bile že od nekdaj privlačen prostor za razvemanje strasti...

Še informacija za vse tiste, ki že težko čakate na Moonwalkerja, premiera bo 23. marca na Jesenicah, potem pa Kranj...

Nasvidenje v gorenjskih kinematografi!

Delavska univerza Škofja Loka bo v sodelovanju z Višjo upravno šolo Ljubljana tudi v šolskem letu 1989/90 organizirala programe študija ob delu

VIŠJI UPRAVNI DELAVEC

Vpisne obrazce in podrobnejše informacije o pogoju za vključitev v program in o poteku študija dobite na Delavske univerzi Škofja Loka, Podlubnik 1/a, soba št. 160/1, nadstropje ali po telefonu 620-888.

PRIJAVE ZA VPIS V ZAČETNI LETNIK BOMO SPREJEMALI DO 30. MARCA.

DREVESNIČARJI!

PRAKTIČEN PLUG

**ZA IZKOPAVANJE SADIK
NA TRAKTORSKO VITLO
VAM BO OLAJŠAL DELO
V DREVESNICI**

**POJASNILA O MOŽNOSTI
NABAVE VAM DAJE**

MERKUR KRANJ

Oddelek za kooperacije
telefon: (064) 22-773

NOVO IZ ALPINE

Najnovejši modni vzorec
pomladanske kolekcije
ženskih čevljev iz kvalitetnega
materiala dobite v prodajalnah
Alpine

PRIMC MARIJA

Cesta na Klanec 3, Kranj (v
bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in
hitro izdelavo vseh vrst
očal.

Se priporoča.

KIRSCHENTHEVER 48 AVSTRIJA

GASTRO
ALVORADA
KAVA
1 kg 49.90 ATS

SUROVA KAVA
MINAS
1 kg 40.- ATS

MERKUR

**ŽE SEDAJ POPOLNITE
PORABLJENO ZALOGO KURJAVE!**

**S takojšnjo dobavo vam nudimo
ZELO KAKOVOSTEN**

ČEŠKI PREMOG

**kurilne vrednosti 18058 KJ/kg
(cca 4.300 cal)**

CENA: 620.000 din/t

**Naročila in vplačila sprejema
prodajalna**

KURIKO - NAKLO

telefon: (064) 47-000

**IZKORISTITE MOŽNOST
PLAČILA NA OBROKE!**

ALPETOUR

TURISTIČNA AGENCIJA ŠKOFJA LOKA

RABAC, Z DNEVNIM NA AKTIVNE PRVOMAJSKIE
POČITNICE, ODH. 27.4., IZKORISTITE 10 ODSTOTNI
POPUST

RABAC, UGODNE CENE ZA UPOKOJENCE
PRVOMAJSKIE POČITNICE OB MORJU

GRČIJA - KRETA ZA PRVI MAJ
OTOK **CAPRI - POMPEJI**, ODH. 26. 4. (NOVO)
RIM, KLASIČNI OGLEDI, ODH. 27.4.

ČEŠKI GRADOVI, 6 DNI, ODH. 27.4. (BOGAT
SPORED OGLEDOV, UGODNA CENA)

COSMOPROF, RAZSTAVA FRIZERSTVA V
BOLOGNI, ODH. 23.4.

BAUMA, GRADBENI SEJEM V MÜNCHNU, ODH. 10.
IN 12.4.

DALEČ IN POCENI
15 ENODNEVNIH IZLETOV ZA POSAMEZNIKE IN
SKUPINE

POSEBEN **IZBOR IZLETOV** ZA SKUPINE
INFORMACIJE TUDI PO TEL.: 061/211-118 IN
064/621-660

Pred Dravskim
mostom - desno

KAVA DISKONT

Loiblkauf

7 hr. Nah & Frisch Versorger

WC PAPIR
HERZBLATT

10 kom 19.90 ATS

DASH PRALNI
PRAŠEK

4 kg za ceno 3 kg
99.80 ATS

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE TRŽIČ
Cankarjeva 1

oðbor za gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami
pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Tržič objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ODDAO POSLOVNEGA PROSTORA

— na Trgu svobode 31 (staro mestno jedro) v izmeri 40 m²;
Javni razpis izvede komisija, ki jo imenuje oðbor za gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami.

Interesenti morajo predložiti program dejavnosti. Prostor je namenjen za pisarniško dejavnost.

Rok prevzema poslovnega prostora je takoj.

Javni razpis traja 15 dni od dneva objave.

Ponudbe skupaj s programom pošljite na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Tržič, Cankarjeva 1, Tržič 64290 z oznako »RAZPIS POSLOVNEGA PROSTORA«.

JUGOBANKA

EKSPOZITURA JESENICE
Titova 39/a (CENTER II)
Tel.: 84-361, 84-363
Poslovni čas:
pon. — pet. 7.30 - 18. sob
7.30 - 12.
**Stara enota na Titovi 20 bo
zaradi obnovitve
predvidoma zaprta do 1.
maja 1989**

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Poceni prodam električni ŠTEDILNIK, HLADILNIK in pomivalno KORITO. ☎ 78-979 3763

Prodam VIDEOREKORDER grundig VS 400. ☎ 69-905 3794

Zelo ugodno prodam nove sončne KOLEKTORJE jelovica. Lavrič, Trboje 57. ☎ 49-390 3798

Ugodno prodam MOTOKULTIVATOR honda F 600, PLUG, frezo in prikolic. Grašič, Galetova 24, Kranj - Kokrica 3809

Prodam zamrzovalno SKRINJO lth, 530-litrsko in AKVARIJ s stojalno. ☎ 064/631-568 3811

Prodam strojno ŽAGO tip C 2, za razrez kovin, tudi pod kotom ter nove RADIATORJE. ☎ 47-749, od 16. do 20. ure 3822

Dvorenni PLETILNI STROJ singer na kartice, tip 2320, malo rabljen, ugodno prodam. Informacije na ☎ 88-398 3828

Prodam električni ŠTEDILNIK, cena ugodna. ☎ 064/622-314, v večernih urah 3836

Prodam PRALNI STROJ gorenje superomat PS 663 bio. ☎ 33-428 3875

Kiperbusch - trajnožarečo PEĆ na trdo gorivo in PEĆ na kulinno olje, prodam. ☎ 21-217 3893

Prodam barvni TV iskra azur. ☎ 35-010 3895

Prodam nov barvni TV toshiba in zamrzovalno OMARO gorenje, še v garanciji. ☎ 35-364 3920

VIDEOREKORDER in otroški VOZIČEK, prodam. ☎ 73-876 3938

Prodam PRALNI STROJ candy 246. Kuželj, Pot za krajem 24, Kranj - Orehek 3945

• NAVIJALNI STROJ meteor v zelo dobrem stanju, z delom, prodam. ☎ 67-063 3957

Poceni prodam električni ŠTEDILNIK (razenj. ura), odlično ohranjen. ☎ 23-922 3973

Prodam barvni TV, star 12 let. Rezman, Frankovo nas. 52, Škofja Loka 3996

Prodam nerabljen kombiniran ŠTEDILNIK (2 + 2) gorenje, 30 odstotkov cene. ☎ 064/622-895 4000

VIDEOREKORDER, star 7 mesecev, z računi in samostojno, vgradno električno PEĆ iskra, nerabljen, prodam. ☎ 74-829 4007

Poceni prodam PRALNI STROJ gorenje. Zg. Bitnje 228 (pri Puščarni) 4012

VIDEOREKORDER technic in fischer, TV avtiodon, 37 cm ter TV orbiter, vse deklarirano, prodam. ☎ 57-529 4025

Prodam rabljen 180-litrski HLADILNIK. ☎ 37-657 4043

Prodam TRAK za nakladanje vreč, dolžine 6 m in leseni SILOS, višine 6 m, premera 2,5 m. ☎ 33-295 4046

Poceni prodam PRALNI STROJ, star 1 leto. ☎ 39-993 4057

Ugodno prodam starejši TV grundig, ekran 67 cm, z daljinskim vodenjem. Lamovec, Zg. Bitnje 60 4059

Prodam PRALNI STROJ candy. ☎ 64-011 4074

Ugodno prodam PRALNI STROJ candy, z garancijo, še zapakiran, star 14 dni. Miskič, Cankarjeva 26, Radovljica 4089

Prodam PUHALNIK tajfun brez elektromotorja. ☎ 064/621-207 4100

Prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO ali zamenjam za Z 750. ☎ 35-891 4119

Prodam rabljen barvni TV itt. Jože Rakovec, Zubukovje 11, Zg. Besnica 4121

VIDEOREKORDER sharp VCA - 111, ZVOČNIKE wharfede 130 W, techniques TUNER, prodam. ☎ 22-586 4130

Poceni prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO in 2 termoakumulacijske PEĆ 2 kW. Djurdjevič, Dražgoška 6, Kranj 4133

GRADBENI MATERIAL

Prodam 6 vratnih KRIL (mahagonij) in 12 kom. 5 cm KOMBI PLOŠČ. Tenetišče 33. ☎ 46-101. 2214

Prodam 2 OKNI inles ino 14 - 12, levi in desni, z roleto. Trboje 9. ☎ 49-152 3228

Prodam suhe smrekove OBLOGE (opaž), dolžine od 1 do 4 m. Cena zelo ugodna. IZDELUJEM tudi macesnov, borov in smrekov PARKEТ. ☎ 64-103 3274

Prodam 200 kosov POROLITA 12. ☎ 49-300 3699

TEGOLO canadese, 250 kvad. m., temno rjava, ugodno prodam. ☎ 21-263 3721

Prodam 24 vreč APNA, 8 vreč bele MIVKE, 35 m IZOTEKTA in 50 kg IBITOLA. ☎ 33-414 3765

Ugodno prodam betonske MREZE, dim. 6 x 2,0 m, deb. 10/6 mm, občagan LES raznih dimenzij in DESKE za šolanje. Voklo 96, Šenčur 3776

Prodam 27 kvad. m. KLINKERJA. ☎ 26-831 3777

Suhe smrekove OBLOGE, široke 8 cm, debeline 16 mm, prodam. ☎ 70-423 3789

Cementno siv STREŠNIK vesna, 1.200 kosov in 6 kosov betonskega ŽELEZA v palicah, premera 20 mm, dolžina palic 12 m, prodam 20 odstotkov ceneje. Informacije na ☎ 65-111 3861

Prodam bel PESEK za fasado - kamniški. ☎ 46-447, ob 18. uri 3872

Prodam rabljen STREŠNIK kikinda. ☎ 21-311, zvečer 3929

Ugodno prodam KULIRPLAST - dekorativni marmorni omet za cokel. Dolec, ☎ 65-161 3951

Prodam masivna smrekova garažna VRATA z zasteklitvijo. Informacije na ☎ 78-812 3983

Prodam rabljen STREŠNIK - špičak, 1.000 kosov. ☎ 78-689 3989

Prodam silikatno OPEKO. Dolhar, Predestoje 110, Kranj 4027

Prodam električni ŠTEDILNIK, cena ugodna. ☎ 064/622-314, v večernih urah 3836

Prodam PRALNI STROJ gorenje superomat PS 663 bio. ☎ 33-428 3875

Kiperbusch - trajnožarečo PEĆ na trdo gorivo in PEĆ na kulinno olje, prodam. ☎ 21-217 3893

Prodam barvni TV iskra azur. ☎ 35-010 3895

Prodam nov barvni TV toshiba in zamrzovalno OMARO gorenje, še v garanciji. ☎ 35-364 3920

VIDEOREKORDER in otroški VOZIČEK, prodam. ☎ 73-876 3938

Prodam PRALNI STROJ candy 246. Kuželj, Pot za krajem 24, Kranj - Orehek 3945

• NAVIJALNI STROJ meteor v zelo dobrem stanju, z delom, prodam. ☎ 67-063 3957

Poceni prodam električni ŠTEDILNIK (razenj. ura), odlično ohranjen. ☎ 23-922 3973

Prodam barvni TV, star 12 let. Rezman, Frankovo nas. 52, Škofja Loka 3996

Prodam nerabljen kombiniran ŠTEDILNIK (2 + 2) gorenje, 30 odstotkov cene. ☎ 064/622-895 4000

VIDEOREKORDER, star 7 mesecev, z računi in samostojno, vgradno električno PEĆ iskra, nerabljen, prodam. ☎ 74-829 4007

Poceni prodam PRALNI STROJ gorenje. Zg. Bitnje 228 (pri Puščarni) 4012

VIDEOREKORDER technic in fischer, TV avtiodon, 37 cm ter TV orbiter, vse deklarirano, prodam. ☎ 57-529 4025

Prodam rabljen 180-litrski HLADILNIK. ☎ 37-657 4043

Prodam TRAK za nakladanje vreč, dolžine 6 m in leseni SILOS, višine 6 m, premera 2,5 m. ☎ 33-295 4046

Poceni prodam PRALNI STROJ, star 1 leto. ☎ 39-993 4057

Ugodno prodam starejši TV grundig, ekran 67 cm, z daljinskim vodenjem. Lamovec, Zg. Bitnje 60 4059

Prodam PRALNI STROJ candy. ☎ 64-011 4074

Ugodno prodam PRALNI STROJ candy, z garancijo, še zapakiran, star 14 dni. Miskič, Cankarjeva 26, Radovljica 4089

Prodam PUHALNIK tajfun brez elektromotorja. ☎ 064/621-207 4100

Prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO ali zamenjam za Z 750. ☎ 35-891 4119

Prodam rabljen barvni TV itt. Jože Rakovec, Zubukovje 11, Zg. Besnica 4121

VIDEOREKORDER sharp VCA - 111, ZVOČNIKE wharfede 130 W, techniques TUNER, prodam. ☎ 22-586 4130

Poceni prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO in 2 termoakumulacijske PEĆ 2 kW. Djurdjevič, Dražgoška 6, Kranj 4133

SLOVENIALES

SORA
SALON POHITVVA
MEDVODE

Kupim samohodni OBRAČALNIK. Janez Bevk, Davča 20, Zelezniki 3781

Kupim 10 dni starega BIKA simentala. ☎ 64-111 3782

Prodam TRAK za nakladanje vreč, dolžine 6 m in leseni SILOS, višine 6 m, premera 2,5 m. ☎ 33-295 4046

Poceni prodam PRALNI STROJ, star 1 leto. ☎ 39-993 4057

Ugodno prodam PRALNI STROJ candy, z garancijo, še zapakiran, star 14 dni. Miskič, Cankarjeva 26, Radovljica 4089

Prodam PUHALNIK tajfun brez elektromotorja. ☎ 064/621-207 4100

Prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO ali zamenjam za Z 750. ☎ 35-891 4119

Prodam rabljen barvni TV itt. Jože Rakovec, Zubukovje 11, Zg. Besnica 4121

VIDEOREKORDER sharp VCA - 111, ZVOČNIKE wharfede 130 W, techniques TUNER, prodam. ☎ 22-586 4130

Poceni prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO in 2 termoakumulacijske PEĆ 2 kW. Djurdjevič, Dražgoška 6, Kranj 4133

STAN. OPREMA

Prodam alplesov REGAL, primeren za dnevno sobo, dolžine 280 cm, višine 220 cm, temnejši. Zupanc, ☎ 26-903 3603

Prodam garderobno OMARIC. ☎ 34-757 3744

Prodam suhe smrekove OBLOGE (opaž), dolžine od 1 do 4 m. Cena zelo ugodna. IZDELUJEM tudi macesnov, borov in smrekov PARKEТ. ☎ 64-103 3274

Prodam 200 kosov POROLITA 12. ☎ 49-300 3699

TEGOLO canadese, 250 kvad. m., temno rjava, ugodno prodam. ☎ 21-263 3721

Prodam 2 OKNI inles ino 14 - 12, levi in desni, z roleto. Trboje 9. ☎ 49-152 3228

Prodam suhe smrekove OBLOGE (opaž), dolžine od 1 do 4 m. Cena zelo ugodna. IZDELUJEM tudi macesnov, borov in smrekov PARKEТ. ☎ 64-103 3274

Prodam 200 kosov POROLITA 12. ☎ 49-300 3699

TEGOLO canadese, 250 kvad. m., temno rjava, ugodno prodam. ☎ 21-263 3721

Prodam 2 OKNI inles ino 14 - 12, levi in desni, z roleto. Trboje 9. ☎ 49-152 3228

Prodam suhe smrekove OBLOGE (opaž), dolžine od 1 do 4 m. Cena zelo ugodna. IZDELUJEM tudi macesnov, borov in smrekov PARKEТ. ☎ 64-103 3274

Prodam 200 kosov POROLITA 12. ☎ 49-300 3699

TEGOLO canadese, 250 kvad. m., tem

R 4 GTL, 1108 ccm, letnik 1983, dinitričan, garažiran, prodam. Seljakovo nas. 31, Kranj - Stražišče 4006
Prodam Z 101 GTL, letnik 1983. 4009
Prodam Z 750 LE, letnik 1980. Mošnje 21, 79-939 4011
Prodam VW 1300, letnik 1972. Cena 550 SM. L. Hrovata 5, stan. 41, Kranj - Planina II 4014
Prodam Z 101, letnik 1984. 25-316 4016
Ugodno prodam moško dirkalno KO-LO personal na 10 prestav. 66-469 4017
Prodam Z 101, letnik 1978. Pavle Stojčev, Delavska 5, Kranj - popoldne 4020
Prodam Z 750, letnik 1982, registrirana do decembra 1989. Ogled v petek po-poldne. Škofjeloška 3, Kranj 4021
Prodam PEUGEOT 205 GL, 30.000 km. 33-342 4023
Aluminijasta PLATIŠČA z gumami semperit 165/70, 20 odstotkov ceneje prodam. 51-057 4024
Prodam neregistrirana WARTBURG, letnik 1978. Voglje 49, Šenčur 4028
Prodam VW, letnik 1968, registriran do 8. 8. 1989 in VJEDOREKORDER fischer, star 1 mesec, z deklaracijo. Vlado Živković, Pristava 51, Tržič 4033
Nov avto BMW, serija 3, zelo ugodno prodam. 66-622-708 4034
Prodam APN 6. 73-238, od 17. do 20. ure, v soboto in nedeljo, od 9. do 14. ure 4037
Prodam Z 750, letnik 1977, registrirana. Hrastje 90 4039
Prodam OPEL ASCONA, letnik decembra 1978, registrirana celo leto. Begunje 160, stan. 13 4040
GOLF JGL, letnik 1982, prodam. Sp. Besnica 133 4048

Prodam JUGO 45, letnik 1983. Boris Zelič, Križe 18, 57-628 3764
Prodam VW 1200, letnik 1975. 064/633-501 4050
Poceni prodam JUGO 45, letnik 1984, prevoženih 39.000 km. Ostoja Šobot, Levstikova 1, Kranj 4053
Prodam novo aluminijsasto PRIKOLICO za osebni avto, 100 x 150 cm, 500 kg, 200 SM. 37-553 4053
Prodam Z 101 (Jugo 1.1 GX), letnik september 1987. Informacije na 064/622-024 4115
Prodam JUGO 45 AX, star 18 mesecev, prevoženih 18.000 km, kasko zavarovan. Vojnovič, Kopališča 4, Rado-vljica 4118
Prodam tomos AUTOMATIK A 3 MG, star 18 mesecev. 24-827, v nedeljo popoldne 4125
Ugodno prodam MOTOR APN 6, letnik 1984. Cegnar, Sp. Besnica 105 4129

ZAPOSLITVE

STRUGARJA sprejem za delo na stružnih avtomatih. 21-579 3779
Mi smo tisti, ki PRODAJAMO domačo lekarno. Dnevno izplačilo. 82-015 3818

Iščem honorarno delo na vašem domu, v popoldanskem času, v Medvodah, Kranju ali Škofji Loki. Sem priučen mizar. Lahko tudi kaj drugega. Šifra: RAZNO DELO 3859
Sprejemem kakršnokoli dodatno delo. Imam prevoz v poslovni prostor s telefonom. Šifra: REGISTRIRANA OBRT 3860

SIVILJO ali KROJAČICO z znanjem krojenja in samostojnega šivanja, takoj zaposlim. Pogoj je praksa. Šifra: ODGOVORNOST - DOBER OD 3874
Potrebujem tri SODELAVCE za prodajo tehničnega artikla. Informacije ob delavnikih na 23-148 3881

Starejši dostojni ženski - upokojeni, nudimo možnost dodatnega ZASLUŽKA za pomoč pri vzdrževanju čistoče v stanovanju, 2 x tedensko. Kranj, Planina. Naslov v oglašnem oddelku. 3901

Iščem PRODAJALCE za prodajo otroškega izdelka. 37-553, od 11. do 16. ure 3936

DOMUS: honorarno zastopniško delo dobi mlajša oseba z lastnim prevozom. 24-971, po 11. uri 3979

Iščem ROTNIKA za prodajo zanimivega, novejšega artikla. 35-815 4008

Iščem honorano DELO za stružnico, premera 250 x 1.250 mm. Šifra: STRUŽNICA 4026

K ostareli mami iščemo GOSPODINO, s prostimi dnevnimi in dobrim plačilom. Šifra: LJUBLJANA 4058

Honorarno zaposlim pridnega DELAVCA v čevljarski stroki, z Jesenic ali okolice. 37-452 4067

Prodam kompletne LAMELO za Golfa bencin, 15 odstotkov ceneje. Nikolić, Drolčeve nas. 18, Kranj - Orehok 3984

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do novembra in Z 750, letnik 1974, registrirana do maja. Špenko, Hotemaže 15, Predvor 3993

Prodam delno obnovljen WARTBURG. 36-701 3995

AUTOMATIK A 3 ML, odlično ohranjen, vožen sezono in pol, prodam za 180 SM. Sp. Besnica 76 3997

Prodam AUTOMATIK, letnik 1986. Savovič, Partizanska 34/a, Kranj, 26-947 3999

Prodam karambolirano Z 101, letnik 1978. Janez Kadivec, Pipanova 46, Šenčur, 41-095 4062

Prodam OPEL KADETT, letnik 1976. Pokljudkar, Poljšica 3, Zg. Gorje 4063

Prodam GOLF diesel, letnik 1987, prevoženih 29.000 km. 66-217, po 14. ur 4065

Prodam SIMCO horizon, letnik 1979. 73-859 4066

Prodam JUGO 45 L, letnik 1985. Soklič, Jelovška 36, Boh. Bistrica 4067

Prodam R 4, letnik 1983. Informacije na 28-023 4068

Prodam FIAT 126 P. Jerič, Poženik 29, Cerkle 4071

Prodam ALFO 33, 1.3, letnik julij 1987. ali zamenjam za GOLF diesel. 45-198 4075

Prodam Z 750, letnik 1980. 66-597 4076

Prodam JUGO 45 E, letnik 1987, 10.000 km. 66-492 4077

Prodam GOLF diesel, letnik 1984 in novo TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. 42-492 4081

Prodam OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1987. Mirko Bohinc, Zapoge 17, Vodice 4084

Prodam APN 6 in tomos AUTOMATIK. 26-979 4086

Prodam Z 101 GTL 55, letnik avgust 1985. 57-672 4087

Prodam JUGO, letnik 1981. Informacije na 51-891 4088

Prodam Z 750 LE, letnik 1980, registrirana do septembra 1989. Nuša Skantar, Vrba 17/d, Žirovnica, 80-198 4090

3 leta staro Z 128, prodam ali zamenjam z doplačilom za GOLF diesel. Ludvik Rekelj, Hraše 14/a, Lesce 4091

Prodam OPEL ASCONA 1.6 S, letnik 1977. 81-606 4096

Prodam GUME radial 155 x 14 za Škodo. Babič, Strahinj 19/a, Naklo 4098

Prodam 126 P, letnik 1977, registriran do 16. 2. 1990. Cena 480 SM. 79-642 4099

Prodam Z 101, letnik 1979, karoserija letnik 1983 in BMW, 250 ccm, letnik 1963. Podhart 41 4102

Prodam Z 750, letnik december 1983. Simona Kus, Hlebce 36, Lesce 4110

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. 21-647 4112

RAZNO PRODAM

Odstopim 4-dnevno potovanje v LON-DO za 2 osebi in prodam kombiniran HLADILNIK z zamrzvalno omaro. Kranj, Gradiščeva 2, stan. 19 3771

Ugodno prodam MOTOR APN 6, letnik 1984. Cegnar, Sp. Besnica 105 4129

Prodam tomos AUTOMATIK A 3 MG, star 18 mesecev. 24-827, v nedeljo popoldne 4125

Ugodno prodam moško dirkalno KO-LO personal na 10 prestav. 66-469 4017

Prodam Z 101, letnik 1978. Pavle Stojčev, Delavska 5, Kranj - popoldne 4020

Prodam Z 750, letnik 1982, registrirana do decembra 1989. Ogled v petek po-poldne. Škofjeloška 3, Kranj 4021

Prodam PEUGEOT 205 GL, 30.000 km. 33-342 4023

Aluminijasta PLATIŠČA z gumami semperit 165/70, 20 odstotkov ceneje prodam. 51-057 4024

Prodam neregistrirana WARTBURG, letnik 1978. Voglje 49, Šenčur 4028

Prodam VW, letnik 1968, registriran do 8. 8. 1989 in VJEDOREKORDER fischer, star 1 mesec, z deklaracijo. Vlado Živković, Pristava 51, Tržič 4033

Nova avto BMW, serija 3, zelo ugodno prodam. 66-622-708 4034

Prodam APN 6. 73-238, od 17. do 20. ure, v soboto in nedeljo, od 9. do 14. ure 4037

Prodam Z 750, letnik 1977, registrirana. Hrastje 90 4039

Prodam OPEL ASCONA, letnik decembra 1978, registrirana celo leto. Begunje 160, stan. 13 4040

GOLF JGL, letnik 1982, prodam. Sp. Besnica 133 4048

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA IMAMO ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE NA ZALOGI VSEH VRST SUHEGA MESA, MALE ŠUNKE S KOŽO ALI BREZ (od 4 do 5 kg), SUHE DOMAČE KLOBASE IN DOMAČO SALAMO PO ZNIŽANI CENI.

SE PRIPOROČA MESARIJA

KALAN STRAŽIŠČE

Prodam kompletno LAMELO za Golfa bencin, 15 odstotkov ceneje. Nikolić, Drolčeve nas. 18, Kranj - Orehok 3984

Prodam R 4, letnik 1979, registriran do novembra in Z 750, letnik 1974, registrirana do maja. Špenko, Hotemaže 15, Predvor 3993

Prodam delno obnovljen WARTBURG. 36-701 3995

AUTOMATIK A 3 ML, odlično ohranjen, vožen sezono in pol, prodam za 180 SM. Sp. Besnica 76 3997

Prodam AUTOMATIK, letnik 1986. Savovič, Partizanska 34/a, Kranj, 26-947 3999

Prodam karambolirano Z 101, letnik 1978. Janez Kadivec, Pipanova 46, Šenčur, 41-095 4062

Prodam OPEL KADETT, letnik 1976. Pokljudkar, Poljšica 3, Zg. Gorje 4063

Prodam GOLF diesel, letnik 1987, prevoženih 29.000 km. 66-217, po 14. ur 4065

Prodam SIMCO horizon, letnik 1979. 73-859 4066

Prodam JUGO 45 L, letnik 1985. Soklič, Jelovška 36, Boh. Bistrica 4067

Prodam R 4, letnik 1983. Informacije na 28-023 4068

Prodam FIAT 126 P. Jerič, Poženik 29, Cerkle 4071

Prodam ALFO 33, 1.3, letnik julij 1987. ali zamenjam za GOLF diesel. 45-198 4075

Prodam Z 750, letnik 1980. 66-597 4076

Prodam JUGO 45 E, letnik 1987, 10.000 km. 66-492 4077

Prodam GOLF diesel, letnik 1984 in novo TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. 42-492 4081

Prodam OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1987. Mirko Bohinc, Zapoge 17, Vodice 4084

Prodam APN 6 in tomos AUTOMATIK. 26-979 4086

Prodam Z 101 GTL 55, letnik avgust 1985. 57-672 4087

Prodam JUGO, letnik 1981. Informacije na 51-891 4088

Prodam Z 750 LE, letnik 1980, registrirana do septembra 1989. Nuša Skantar, Vrba 17/d, Žirovnica, 80-198 4090

Prodam 3 leta staro Z 128, prodam ali zamenjam z doplačilom za GOLF diesel. Ludvik Rekelj, Hraše 14/a, Lesce 4091

Prodam OPEL ASCONA 1.6 S, letnik 1977. 81-606 4096

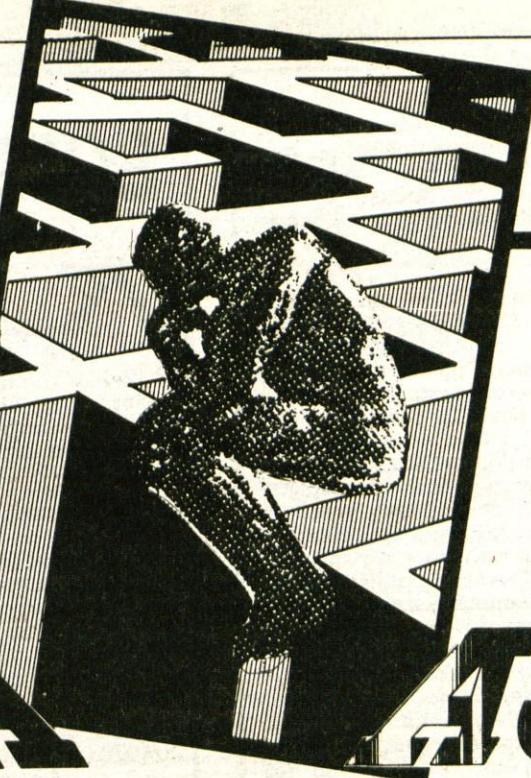
Prodam GUME radial 155 x 14 za Škodo. Babič, Strahinj 19/a, Naklo 4098

Prodam 126 P, letnik 1977, registriran do 16. 2. 1990. Cena 480 SM. 79-642 4099

Prodam Z 101, letnik 1979, karoserija letnik 1983 in BMW, 250 ccm, letnik 1963. Podhart 41 4102

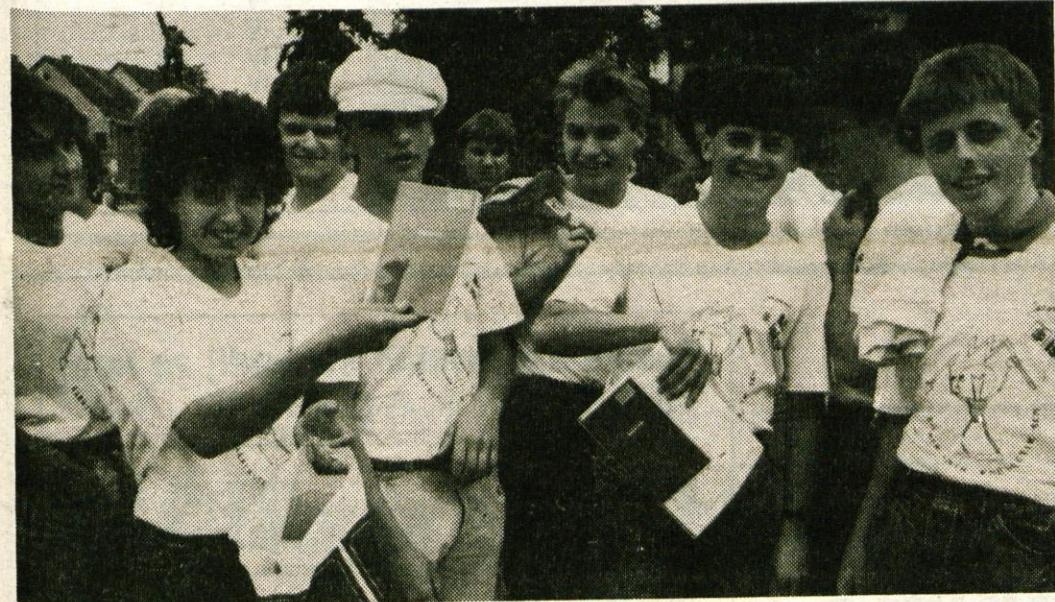
Prodam Z 750, letnik december 1983

PRED IZBIRO POKLICA

CETIČ OZKEŠY TOŽNOŠ

V torek in sredo je v dnevniku Delo izšel skupni slovenski razpis kadrovskih štipendij za naslednje srednješolsko in študijsko leto. Tej temi letos prvič posvečamo več pozornosti tudi v Gorenjskem glasu. V prilogi na osmih straneh ne ponavljamo razpisa po občinah, ki ste ga verjetno že temeljito prečesali v Delu, pač pa v sodelovanju s skupnostmi za zaposlovanje Gorenjske objavljamo celotna "pravila igre" za pridobitev kadrovske štipendije in nekaj opozoril, kje je kadrovska žeja gorenjskega združenega dela največja. Svoj "lonček" potreb pristavlajo tudi nekatera gorenjska podjetja, ki se posebej želijo, da šolarji (in starši) ne bi prezrli njihovega povabila.

V jeseni se bo v srednješolske klopi preselilo okrog 2850 gorenjskih osnovnošolcev, na univerzah bo prvič poskusilo srečo več kot 900 gorenjskih srednješolcev. Za učence, ki so izbiro snovali zložno in pretehtano daje časa, bo (končna) odločitev le pika na i, težje bo tistim, ki se prebujojo šezdaj ali jih različne želje vlečejo hkrati na več strani.

Za gorenjske osmošolcev (in njihove starše) je strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje v začetku marca pripravila publikacijo Ali boste lahko izpolnili namere. V njej smo predstavili razmerja med željami in možnostmi; nakazali smo šole in njihove programe, kjer verjetno ne bo težav v vključevanjem učencev, prav tako tiste, kjer se obeta presežek in kasnejši zapleti (omejitev vpisa, sprejemni izpit). Zanimalje mladine smo primerjali z razpisanimi kadrovskimi štipendijami. To je zlasti pomembno dandanes, ko se delovna mesta oziroma zaposlitve ne pobirajo več po cesti.

In kje je najbolj izraziti primanjkljaj v zanimanju mladine? V metallurgiji, kjer ponuja štipendije zlasti jeseniška železarna; v gradbeništvu, ki še vedno išče dobre strokovnjake, predvsem zidarje, tesarje, železokrivate; v gumarstvu, kjer so vsa šolska mesta »poprakita« s štipendijami za gumarske tehnike, a v minulih letih nismo uspeli zbrati učencev niti za oddelki; v tekstilni in obutveni stroki, kjer je obilica kadrovskih štipendij od skrajšanih programov do tehnikov; v kmetijstvu, kjer računamo, da se bo zanj opredelilo več fantov in deklet, zlasti tistih, ki bodo na svojih domačijah nadaljevali delo staršev in dedov; v živilstvu, za katerega so na razpolago štipendije za mesarje, peke, slastičarje, mlekarje, a tudi za tehnike... Poleg tega menimo, da osmošolci in njihovi starši ne

bi smeli spregledati nekaterih manj znanih poklicev, po katerih povprašujejo gorenjske delovne organizacije: to so kemijski procesničarji, steklarji, kamnoseki, pečarji, stavbni steklarji, papirničarji in papirniški tehniki, rudarji in rudarski tehniki... Podrobnosti si oglejte v preglednici razpisa!

Srednješolcem je služba za poklicno usmerjanje in štipendiranje pri skupnosti za zaposlovanje razdelila kratko informacijo Kam na študij. Poudarili smo, da dobre odločitve ni brez informacij in svetovali predvsem učencem, ki še omahujejo med različnimi možnostmi, da se dodatno seznanijo z visokošolskimi poklici ter študijem, s programi in predmetniki, s priročnikom o preizkusih znanj in sposobnosti v visokem šolstvu. Razpisana štipendijska mesta za prihodnje študijsko leto kažejo, da jih bodo najlaže našli učenci, ki se bodo odločili za študij elektrotehnike in računalništva, kemijske tehnologije, tekstilne tehnologije, metallurgije, gradbeništva, strojništva, matematike in fizike ter še nekatere, predvsem tehnikih strok.

Posebne ugodnosti pri šolanju – in kasnejšo zagotovljeno zaposlitve – nudi Kadetska šola za milicinike v Tacnu, poleg tega srednje vojaške šole ter vojaške akademije. O tem so bili učenci seznanjeni, lahko pa dobitjo še podrobnejše informacije.

Med novostmi, ki so bržkone še premalo znane, kaže omeniti prijene programe za potrebe obrti in drobnega gospodarstva. V bolj oddaljenem Mariboru je na tamkajšnji Srednji kovinarski strojni in metallurški šoli razpisana smer za poklic avtomehanika in avtokleparja, na Srednji šoli tehničnih strok in osebnih storitev v Ljubljani za poklic avtomehanika, na »domači« Srednji lesarski šoli v Škofji Loki za poklic lesar-

ja širokega profila. Pomeni, da se znova, čeprav počasi, odpira izobraževanje za obrtno dejavnost, zato pričakujemo, da se bodo s štipendijskimi ponudbami spet pojavit obrtniki.

Koledar vpisnega postopka

Vpisni postopek je natančno opredeljen v Poročevalcu Izobraževalne skupnosti Slovenije, ki so ga učenci prejeli na šolah. Zato le nekaj dodatnih pojasnil in poudarkov:

– Učenci osnovnih šol bodo oddali prijavo na svoji šoli, učenci iz tujine, delavci in drugi občani jo pošljajo neposredno ustrezni srednji šoli. Prijave za vpis bodo srednje šole sprejemale do vključno 28. marca 1989.

– Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje bo po tem roku zbrala podatke o prijavah po gorenjskih srednjih šolah – in bo s tem seznanila učence. Iz preglednice bodo razvidni morebitni presežki ali primanjkljaji prijavljenih učencev glede na razpisano število.

– Po možnosti bomo dodali še informacijo za šole v ljubljanski regiji, kamor se odloča precejšnje število Gorenjev. Kandidati, ki se bodo želeli na osnovi teh in drugih podatkov preusmeriti, bodo svojo prijavnico prenesti drugam. Do 28. aprila – torej v t. i. prvem krogu – bodo srednje šole sprejemale takšne preusmeritve neomejeno (torej tudi v primeru, da imajo že presežek prijav).

– Po tem roku bo skupnost za zaposlovanje znova zbrala podatke o prijavah in z njimi seznanila učence. Preusmerjanje bo še moogoče tudi v nadaljevanju, vendar v drugem krogu le še na šole, kjer število kandidatov ne bo bistveno preseglo števila, določene-

ga z razpisom. V primeru, da preusmerjanje ne bo uspešno – in da bodo bistveni presežki ostajali, bo izvedena omejitev vpisa. S tem bodo kandidati seznanjeni najpozneje do 1. junija, med 15. in 30. junijem pa bo tekla izbira med prijavljenci. Na šolo, ki bo omejila vpis, se za vpis lahko potegujejo tudi drugi kandidati, ki so se sicer pravčasno prijavili na drugi srednji šoli, pri čemer morajo svojo kandidaturo šoli ustrezno sporočiti najkasneje tri dni pred izvedbo izbirnega postopka.

– Enaki roki in postopki veljajo tudi za izobraževanje odraslih (ob delu oziroma iz dela). O vpisnem postopku za študij tukaj ne bomo pisali, kandidati se z njim lahko seznanijo v Poročevalcu Izobraževalne skupnosti Slovenije.

Ocenje razpisa kadrovskih štipendij za šolsko leto 1989-90

Zadnja leta s strahom pričakujemo, kdaj bodo teme sence zaposlovanja prekrite tudi kadrovski štipendirani. Za prihodnje šolsko leto ponujajo gorenjske delovne organizacije in skupnosti blizu 2.670 kadrovskih štipendij, kar pomeni okrog 430 štipendij ali 15 % manj kakor z zadnjim razpisom. Na prvi pogled se torej zle slutnje uresničujejo, vendar slika dejansko ni tako črna.

Skupno število razpisa je namreč blizu gorenjskega obsega, poleg tega je redčenje poseglo zlasti po poklicih s triletnim srednjim izobraževanjem, kjer v minutem razpisu niso uspeli podeliti skoraj polovice razpisanih štipendij. Pomeni, da razpis štipendij za triletno šolanje (IV. stopnjo) kljub občutnemu zmanjšanju še vedno ostaja obsežen (okrog 980 mest), za štiriletno šolanje (V. stopnjo) se je zmanjšal za 17 %, za

višje in visoke šole pa je absolutno domala nespremenjen.

Krepiti se torej težnja, ki jo zaznamo v zadnjem obdobju: manjša količina – višja kvaliteta. Delež razpisa za višje in visoke šole se približuje tretjini, v začetku osemdesetih let je bil le 13 %.

Na Gorenjskem je tokrat najbolj opazno izboljšanje v radovljiski občini, ki je sicer v zadnjih letih capljala v ozadju. Povečali so obseg razpisa za V. stopnjo ter za višje in visoke šole in v celoti spet ujeli priključek k ostalim občinam.

Kako do štipendije

Kandidati za kadrovsko štipendijo (kot temeljne oblike štipendira) morajo ustrezni kadrovski službi predložiti naslednje papirje: izpolnjeno vlogo za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic: potrdilo o vpisu v šolo: overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega pričevala, študenti potrdilo o opravljenih izpitih; potrdilo o premoženskem stanju in o dohodkih staršev v preteklem kolegarskem letu. Podrobnejša pojasnila bodo dobili v kadrovskih službah ali skupnostih za zaposlovanje.

Kandidati, ki bodo pri razdeljevanju kadrovskih štipendij ostali prazni roki (ker bodo pogoreli pri izbiri ali pa štipendij za njihov poklic v razpisih sploh ni), bodo pod določenimi pogoji lahko zaprosili za štipendijo iz združenih sredstev (vlogo oddajo pri pristojni skupnosti za zaposlovanje). O tem bodo še bolj natančno seznanjeni kasneje – po javni objavi razpisa, prav tako kandidati za ostale vrste štipendij (Štipendije Titovega sklada SRS, sklada Borisa Kraigherja ipd.).

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE GORENJSKE

— KRAJN

Alples Železniki

Pred leti, ko je vsa pohištvena industrija, z njo vrednudi Alples Železnikov, zaredila v hude težave in celo izgube, je zanimanje mladih za izobraževanje za poklice v lesarstvu bliskovito usahnilo. V Železnikih, kjer je žeja tovarn po delavcih že tako večja od generacijskega priliva, še zlasti fantovskega, so kadrovske štipendije ostajale nepodeljene. Žeja je prisilila Alples, da se je z različnimi spodbudami obrnil do mladih v domači in škofjeloških osnovnih šolah. Vabi jih na ekskurzije v tovarne, jim kaže filma (enega o tovarni in drugega o lesarski šoli), 1986. leta pa je v osnovni šoli v Železnikih na pobudo tovarne začel delati še lesarski krožek, ki ima vsako leto za cel razred učencev. Alples daje mentorja, opremo, materiale.

Pohištveni industriji se zdaj vremena spet jasnijo in v Alplesu pričakujejo, da bo na letošnji razpis za kadrovske štipendije odziv vendarle nekaj obilnejši kot lani, ko so podelili komaj polovico štipendij. Upanje je, po namernih osmošolcev sodeč pa so, žal, poklici v kovinarstvu in družboslovju še vedno bolj privlačni. Zanimiv je podatek, da se za Alplesove štipendije zanima več mladih iz škofjeloških šol kot iz domače.

V Alplesu sicer zelo spodbujajo izobraževanje delavcev ob delu, kljub temu pa so prepričani, da bodo kvalifikacijsko strukturo lahko iz-

boljšali predvsem s štipendiji. Trenutno štipendirajo 62 bodočih sodelavcev, od teh jih je blizu polovica na višjih in visokih šolah. Dodatek za deficitarnost dajejo za vse stopnje izobraževanja v lesarski, kovinarški in elektro usmeritvi. Vse štipendiste po končanem šolanju redno zaposljijo.

Največ štipendij razpisujejo za proizvodno-tehnične usmeritve, nekaj tudi za ekonomsko. Vsakemu, ki po srednji šoli želi še na študij v isti oziroma sorodni stroki štipendijo podaljšajo.

Za naslednje šolsko leto bodo podelili tele štipendije:

Poklic	Stopnja	Štev.
obdelovalec lesa	II.	2
lesar širokega profila	IV.	15
strojni mehanik	IV.	4
lesarski tehnik	V.	10
strojni tehnik	V.	1
elektrotehnik elektronik	V.	1
naravoslovno-matematični teh.	V.	1
inženir lesarstva	VI.	1
dipl. inž. lesarstva	VII.	3
dipl. inž. elektrotehnike	VII.	1
dipl. inž. strojnista	VII.	1
dipl. inž. kemijske tehnik.	VII.	1
dipl. ekonomist	VII.	1

Vse informacije o kadrovskih štipendijah dajejo v Alplesu Železniki, Češnjica 54, tudi po telefonu (064) 67-121, interna 357.

Izbira štipendij oziroma delovnih področij je, nasprotno kot bi pričakovali za pohištveno industrijo, zelo raznolika, sploh ne stroga lesarska.

Raznolik je namreč tudi proizvodni program Alpresa, kjer izdelujejo ploskovno in masivno pohištvo, ohišja za televizorje, stavno pohištvo in opravljajo inženiring; sem sodi izdelava vzorcev pohištva po naročilu, oprema hotelov in podobna "zunajserijska" dela. Delež le-teh se vztrajno povečuje, namesto velikoserijske proizvodnje ploskovnega pohištva prihaja manjše serije. Pomeni, da stopa v ospredje znanje, ustvarjalnost, nov način dela, ki velja tudi za Alplesovo strojegradnjo (izdelava lesnoobdelovalnih strojev in transportnih naprav) in je vsekakor vabljivejši od dolgočasnega "tekočega traku". Vabljivejši tudi za generacije mladih, ki prihajajo.

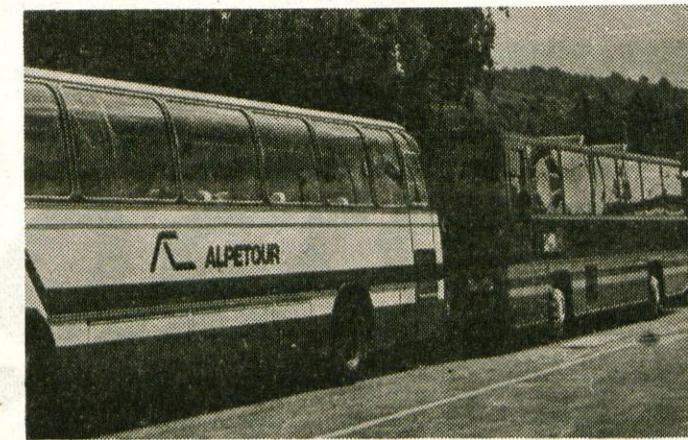
SOZD Alpetour Škofja Loka

Veliko zanimivih in predvsem ustvarjalnih poklicev je v dejavnostih, s katerimi se ukvarjam pri nas.

Prevažamo osebe in blago, tu sta gostinsko-turistična in speditorska dejavnost, proizvodnja kmetijskih strojev, obnova avtoplaščev, računalništvo in poslovna informatika, žičničarstvo. S temi dejavnostmi se vključujemo v enotni slovenski oziroma jugoslovanski prostor, s koperacijskimi odnosi pa v mednarodno delitev dela.

Za naš nadaljnji razvoj želimo novih idej, novih ustvarjalnih pristopov, ki jih iščemo tudi med vami, učencami in študenti - bodočimi sodelavci.

Za šolsko leto 1989/90 razpisujemo naslednje štipendije:

Poklic	Stopnja	Število
dipl. inž. strojništva	VII.	4
dipl. inž. elektrotehnike	VII.	1
dipl. org. dela-računalniško-po- slovna informatika	VII.	1
dipl. ekonomist turizma	VII.	1
ekonomist	VI.	2
strojni tehnik	V.	7
elektrotehnik	V.	2
tehnik kuharstva	V.	3
tehnik strežbe	V.	5
turistični tehnik	V.	1
avtomehanik	IV.	11
avtomehanik (z došol.za vozn.)	IV.	20
elektrikar energetik	IV.	1
elektrikar elektronik	IV.	2
avtoklepars	IV.	4
avtoličar	IV.	1
strojni ključavničar	IV.	3
kuhar	IV.	2
natakar	IV.	2

Za vse podrobnejše informacije se obrnite na kadrovski sektor - izobraževanje ali nas pokličite po telefonu (064) 621-961, int. 18.

Ker želimo prestopiti prag ustaljenih oblik dela, vas vabimo...

Tovarna vijakov Plamen Kropa, ki je del suda Slovenske železarne, bo v kratkem praznovala 95-letnico uspešnega delovanja. Od ustanovitve žebljarske zadruge leta 1895 do danes je tehnično in gospodarsko veliko napredovala in se razvila v delovno organizacijo, ki zdaj zaposluje okrog 480 delavcev, predvsem iz Lipniške doline. Čeprav je bilo treba včasih narediti tudi korak ali dva nazaj, da bi zajeli moči za nove in daljše razvojne korake, je pot vendarle vseskozi vodila navkreber - k boljšim delovnim možnostim, k posodabljanju proizvodnje, k novim izdelkom, k boljši kakovosti...

V kropskem Plamenu danes ne delajo več izdelkov, s kakršnimi so začeli kovači, temveč so se prilagodili tržnemu razmerju in so uveljavili tehniko hladnega preoblikovanja. V njihovi proizvodnji ima vse pomembnejše mesto izdelava posebnih odkovkov, zakovic in vijakov posebnih oblik (po načrtih). Ko razmišljajo, kaj delati v prihodnosti, ugotavljajo, da bo trg zahteval vse več nestandardnih izdelkov in da bodo temu morali prilagoditi tudi proizvodni program.

Plamen oskrbuje s svojimi izdelki jugoslovansko tržišče, četrino pa jih izvozi v Zvezno republiko Nemčijo, Italijo, Francijo in Češkoslovaško. Trg (ne le tuji, ampak tudi domači) postaja vse zahtevnejši in priznava le kakovost, natančnost, pravočasnost... Ker to ni odvisno samo od strojev in naprav, ampak predvsem od ljudi, v Plamenu posvečajo precej pozornosti kadrovski prenovi in strokovnemu usposabljanju. "Smo podjetje s skoraj stoletno tradicijo in želimo prestopiti prag ustaljenih oblik dela,"

je njihov iziv za prodorne, inventivne in ustvarjalne ljudi (strokovnjake), ki imajo izkušnje in želje za uveljavitev in so pripravljeni pomagati kolektivu pri uresničevanju visoko zastavljenih ciljev. K sodelovanju vabijo inženirje strojništva in ekonomiste za opravljanje zahtevnih strokovnih in vodstvenih del na tehničnem in finančno-komercialnem področju. "Obiščite nas in pogovoril si bomo o vaših željah in naših pričakovanjih," pravijo.

V Plamenu so pred tremi leti zamenjali del izrabljene strojne opreme s sodobnimi napravami, med katerimi je še posebej pomembna linija za topotno obdelovanje kovin, ki je veliko prispevala k temu, da se je delež kakovostnih izdelkov precej povečal. Nekaj posodobitev je bilo tudi v pomožnih oddelkih, predvsem v orodjarstvu. Letos bodo v tovarni prenovili parkirnico in začeli postopoma uvajati računalniški sistem, sicer pa je njihov dolgoročni cilj zamenjava obstoječe tehnologije s sodobnimi napravami.

Kaj nudijo štipendistom in sploh, kakšni so obeti za prihodnost? Štipendistom, ki se v solo vozijo z avtobusom ali vlakom, povrnjejo prevozne stroške. Tistim, ki se šolajo v deficitarnih poklicih v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah ali v srednji tehnični šoli Iskra v Kranju, plačajo topli obrok hrane. Višino štipendije določajo vsako leto na novo in sicer tako, da upoštevajo doseženi učni uspeh v minulem letu; pri učencih prvega letnika pa vzamejo kot osnovno za izračun dober učni uspeh. Štipendistom omogočajo letovanje v njihovih počitniških objektih po pogojih (in regresiranih cenah), ki so povsem enake kot za delavce. Vsem tudi preskrbijo po končanem šolanju delo, kar v kriznih časih ni tako nepomembno. Delavci s končano šolo ekonomske ali tehnične smeri in v drugih poklicih, ki so deficitarni, imajo vso možnost, da se izobražujejo ob delu. Delovna organizacija jim plača šolnilo in omogoči tudi študijski dopust.

Mlade, ki se odločajo za štipendijo v Plamenu ali za zapošljitev v tej delovni organizaciji kajpak tudi zanima, kakšni so osebni dohodki, kakšne so možnosti za reševanje stanovanjskih problemov, kakšna je prihodnost kolektiva... Če zavzemamo z odgovorom na zadnje vprašanje: čeprav ni brez težav (le katera tovarna pa je),

Razpis kadrovskih štipendij za leto 1989/90:

poklic	stop- št. šti- nja pendij
vzdrževalec in upravljalec strojev	II. 10
oblikovalec kovin (strugar, orodjar, frezalec, brusilec)	IV. 10
strojni mehanik (strojni ključavničar)	IV. 6
strojni tehnik	V. 5
ekonomski tehnik	V. 1
upravni tehnik (administrativni)	V. 1
inženir strojništva	VI. 2
inženir metalurgije	VI. 1
diplomirani ekonomist	VII. 2
diplomirani inženir strojništva	VII. 2

Čeprav je v Plamenu že zdaj več kot polovica delavcev s končano srednjo, višjo ali visoko šolo, si želijo kadrovsko sestavo še izboljšati. Ker naj bi v prihodnosti stare stroje in naprave zamenjali s sodobno tehnologijo, ki bo potrebovala manj delovnih rok, se bo število zaposlenih zmanjšalo.

ima dobro prihodnost, ki pa bi bila potem, ko bi "prestopili prag ustaljenih oblik dela", še jasnejsa in lepša. Kar zadeva osebne dohodki, velja poučiti, da so letos odločili za zelo smelo politiko. Povedano drugače: plača naj letos ne bi realno padala, ampak naj bi sledile življenjskim izdatkom. Stanovanjske probleme so v preteklosti, ko je bilo denarja več, lažje reševali kot zdaj, vendar pravijo, da so sposobni, delovni in ustvarjalni delavci že doslej pomagali s t.i. kadrovskimi stanovanji. Na Stočju, kjer so kupili štiri, so tri oddali po kadrovskih merilih.

JELOVICA

Škofja Loka

Dobri mizarji bodo vedno imeli delo

Jelovica, ki se ponaša s skoraj devetdesetletno tradicijo, se je razvila iz več manjših žagarskih in lesopredelovalnih obratov. Danes ima obrate na Trati, Sovodnju, v Gorenji vasi, Cerkljah, Kranju in Preddvoru, razen tega pa še dobro predpredno trgovsko mrežo z 22 poslovnicami po vsej Jugoslaviji in sedem predstavninstva.

V 1151-članskem kolektivu Jelovice izdelujejo okna, notranja, vhodna in garažna vrata, senčila ter omarice s PVC roletami, lesene obloge, vrtne garniture, montažne pregradne stene, stanovanjske in počitniške hiše ter poslovne objekte. V celoti izdelava Jelovica 15 odstotkov slovenskega in 8 odstotkov jugoslovenskega stavbnega področja. Glavni izvozni izdelki so montažni objekti, vrata in okna.

Razvoj delovne organizacije nujno zahteva več delavcev, učencev in predvsem več strokovno usposobljenih ljudi.

Jelovica zaposluje največ delavcev lesnoindustrijske usmeritve, v manjšem obsegu pa še iz kovinarske, elektro, gradbene usmeritve ter administrativne in ekonomske delavce na vseh stopnjah izobraževanja.

V Jelovici omogočajo priučevanje na delovnem mestu, redno in izredno šolanje za

poklice usmerjenega izobraževanja: obdelovalec lesa, lesar, lesar širokega profila, - redno in izredno šolanje za poklice lesarski tehnik, inž. lesarstva in dipl. inž. lesarska.

Razen tega dajejo v Jelovici velik poudarek funkcionalnemu izobraževanju na tečajih, seminarjih, izpopolnjevanju v znanju tujih jezikov ipd.

Poklicno usmerjanje učencev škofjeloških osnovnih šol je prav tako postalo del poslovne tradicije Jelovice kot kakovost njenih izdel-

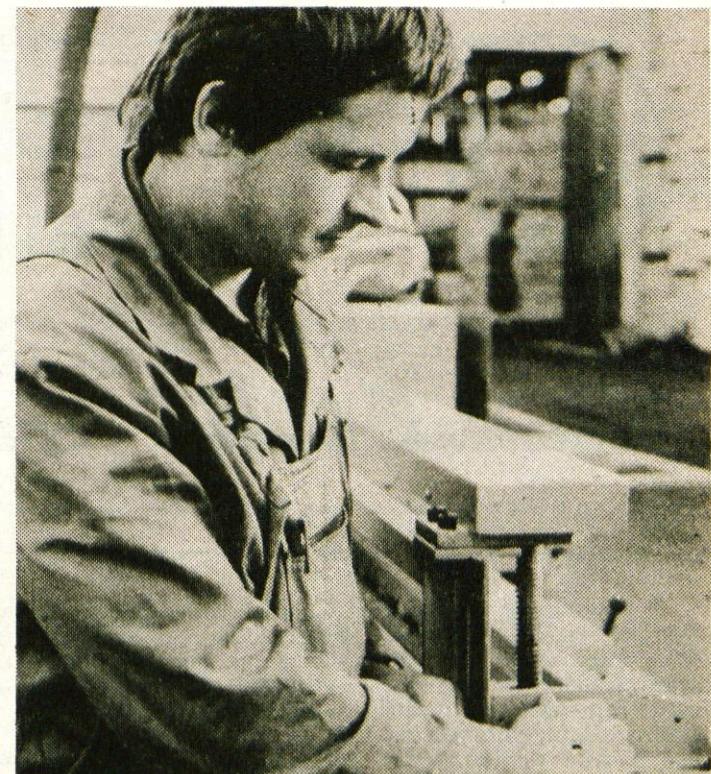
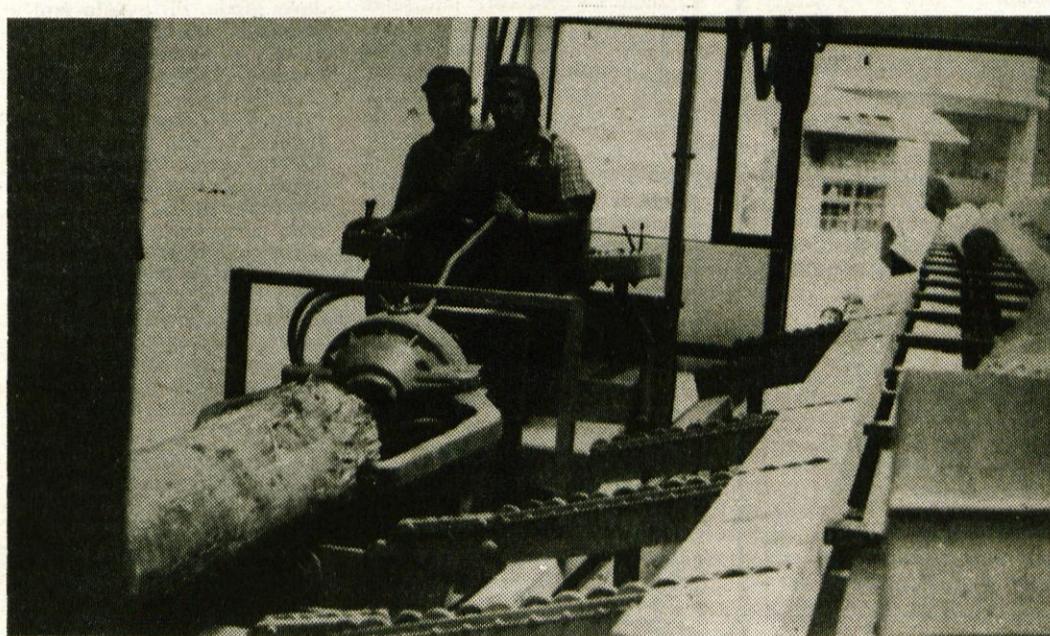
kov. Že od četrtega razreda naprej prihajajo šolarji v tovarno na ogled, pogovore. In ko pride čas odločitve, radi se že ponujeno roko in izkoristijo bližino šole.

Učencem in študentom v Jelovici dajejo stimulativne štipendije po učnem uspehu, medtem ko štipendisti srednje lesarske šole za četrto stopnjo izobraževanja "lesar širokega profila" prejmejo k osnovni štipendiji še poseben dodatek za deficitarnost. Štipendisti lahko opravljajo praktični pouk oziroma proizvodno delo pod vodstvom

usposobljenih inštruktorjev v učni delavnici v tovarni. Vsako leto tudi pridejo na enomesecno počitniško prakso, kjer se vezi z delovnim kolektivom še poglobijo.

Trenutno v Jelovici štipendirajo 136 učencev in študentov. Po končanem šolanju vsi štipendisti lahko opravijo pripravnštvo in se, če je uspešno, zaposlijo v tovarni ter se izpopolnjujejo v stroki.

Za šolsko leto 1989/90 Jelovica razpisuje naslednje kadrovske štipendije.

Poklic	
obdelovalec lesa	II. 10
lesar širokega profila	IV. 15
kovinar širokega profila	IV. 3
kuhar	IV. 1
lesarski tehnik	V. 5
komercialni tehnik	V. 1
ekonomski tehnik	V. 1
upravno-admin. tehnik	V. 1
inženir lesarstva	VI. 2
ekonomist	VI. 1
dipl. inž. lesarstva	VII. 3
dipl. inž. gradbeništva	VII. 1
dipl. ekonomist	VII. 1
dipl. org. dela-proizv.s.	VII. 1
dipl. inž. strojništva	VII. 1

Stopnja	Štev.
II.	10
IV.	15
IV.	3
IV.	1
V.	5
V.	1
V.	1
V.	1
VI.	2
VI.	1
VII.	3
VII.	1

Kandidati za štipendije naj pošljejo prijavo kadrovski službi Jelovice najkasneje do 15. maja 1989. Informacije tudi po telefonu (064) 631-241.

TERMIKA

Škofja Loka

Nove izolacije izziv za mlade strokovnjake

Termika ima v Škofji Liki tri dejavnosti:

- proizvodnjo oblikovanega ter vola s predelavo ter vola za industrijo,
- proizvodnjo neoblikovanega ter vola za nadaljnjo predelavo v gradbeništvu ter izolacij energetskih objektov,
- izdelavo elementov iz poliestrskih smol za gradbeništvo, avtomobilsko industrijo, kmetijstvo in izdelavo vgradnih elementov za ladnjedelništvo.

V treh obratih na Trati, v Bodovljah in Poljanah je zaposlenih 500 delavcev. Termika Škofja Loka je pred koncem minulega leta izvedla postopek za izločitev iz delovne organizacije Termika Ljubljana, da bi samostojna ob nižjih stroških poslovanja, povečanju deleža v izvozu, ki je že zdaj 30-odstoten, dviganju kakovosti izdelkov ter inženiringu na področju tehnologije dosegala boljše rezultate gospodarjenja. Obeti za to so dobri.

Ime škofjeloške Termike je zraslo tudi z uspešno opravljenim tehnološko-ekološko sanacijo proizvodnje kamene volne na Trati. Teh rezultatov ji zavajajo celo zahodne tovrstne industrije, o katerih pogostimo, da so daleč pred nami.

Za delavce je Termika Škofja Loka vselej skrbela predvsem sama. Števila zaposlenih ni bistveno menjala, je pa struktura z zaposlovanjem kvalificiranih, visokokvalificiranih, srednje, višje in visoko-strokovnih ljudi.

Vsako leto v Termiki razpisujejo okrog deset novih štipendij. Za naslednje šolsko oziroma študijsko leto so razpisali naslednje štipendije:

- 1 metalurški tehnik,
- 1 dipl. inž. računalništva,
- 2 ekonomista,
- 2 obdelovalci kovin,
- 1 strojni tehnik,
- 1 inž. strojništva,
- 2 elektrikarja,
- 1 organizator-programer

Ob teh potrebah "na daljši rok" pa bi v Termiki radi takoj pridobili sodelavca za vodenje komercialnega področja in za vodenje projekta za uvedbo računalništva.

Proizvodnja izolacijskih materialov je v svetu cenjena in potrebna, saj zmanjšuje potrošnjo energije, ki postaja vse bolj obremenjujoč izdatek v osebnem proračunu ali v stroških poslovanja družbenih organizacij. Zato v Termiki usmerjajo veliko truda v razvoj novih izdelkov. S tem postaja delo bolj zanimivo in je izziv predvsem za mlade strokovnjake, ki se želijo s svojim in pridobljenim znanjem uveljaviti.

LTH
Škofja Loka

Loške tovarne hladilnikov, na kratko LTH, poznamo predvsem po zamrzovalnih skrinjah, ki stoejo v večini naših domov, vendar pa je njihov program dela na področju hladilstva precej obsežnejši. Poleg velikoserijske proizvodnje hladilnih naprav, kot so že omenjene hladilne skrinje, namreč na Trati izdelujejo tudi individualne projektné hladilne sisteme za industrijo, kmetijstvo, živilstvo, turizem, gostinstvo, trgovine. S tako imenovanim komercialnim pohištvojem opremljajo, denimo, mlekarne, obrate za predelavo mesa, trgovine, hotele...

Tudi pri razvoju v LTH dajejo prednost temu področju. Za zahteven program rabijo predvsem dobre strokovnjake, ki se spoznajo na tehnologijo, projektiranje in ki ne nazadnje znajo lastne dosežke tudi prodasti. Delavci strojne stroke, najsi bo tehniki, inženirji, diplomirani inženirji ali celo magistri, v širokih pahljavih delovnih področjih lahko najdejo svojo izpolnitev; kogar ne zanima tehnologija predelave kovin, pločevin, ga bo morda pritegnil energetski del razvoja hladilne tehnike ali pa se bo poskusil v komercialni, zunanjji trgovini, kjer je tehnično znanje prav tako neobhodno.

V LTH so zatorej izjemno zainteresirani, da bi se že osmošolci opredeljevali za šolanje v strojni stroki, ki bi kasneje nadaljevali študij na

prvi ali drugi stopnji strojništva. Studij je zanimiv ravno tako za dekleta kot za fante. Žeja LTH po teh kadrih je huda, na kar kaže tudi podatek, da bi pri priči zaposlili dvajset diplomiranih strojnih inženirjev. Kako dobro se v "moškem" delu počutijo ženske, pa pove tudi tale številka: med šestdesetimi strokovnjaki je približno sedmi na nežnega spola.

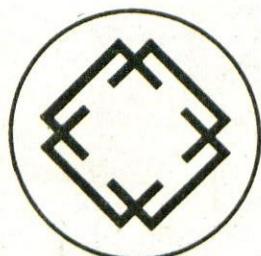
Seveda v LTH kadrovski že vseskozi tešijo s kadrovskimi štipendijami, ki pa ravnajo za šolanje na strojnem področju pogosto ostajajo nepodprtne.

Za naslednje šolsko leto v LTH razpisujejo 112 kadrovskih štipendij, od tega okroglo tretjino za učence in študente strojništva, ki k štipendiji dobivajo še dodatek za deficitarnost.

Poklic

Štev.	Stop.
15	II.
3	IV.
1	IV.
6	IV.
4	IV.
6	IV.
4	IV.
1	IV.
1	IV.
2	V.
10	V.
3	V.
1	VI.
5	VI.
3	VI.
1	VI.
1	VI.
14	VII.
1	VII.
8	VII.
1	VII.
1	VII.

Prijave sprejema kadrovska služba LTH Škofja Loka, informacije daje referentka za izobraževanje Saša Jemec, tel. (064) 632-451, int. 160.

NIKO**Železniki**

V kovinskem podjetju Niko v Železnikih negujejo dokaj širok proizvodni program. Izdelujejo mehanizme za registratorje, ki v deležih predstavljajo več kot dve tretjini celotne proizvodnje, papirne sponke in risalne žebličke, palične sponke za tapetniško, lesno, čevljarsko industrijo, pnevmatske zabijalne in spenjalne aparate, elektromagnete, vzmetne trakove in vzmeti, opravlja pa tudi razne storitve, predvsem na področju kaljenja.

Kadrovska oziroma štipendijska politika je seveda pisana na kožo proizvodnemu programu. V Niku razpisujejo v glavnem štipendije za kovinarske in metalurške poklice, in to predvsem za konstrukterska in tehnološka področja. Vse večji pomen dajejo višje in visokostrokovnim delavcem, ki bodo krojili razvoj obstoječe in nove proizvodnje.

Štipendistom za kovinarske in metalurške poklice v Niku dajejo poseben dodatek za deficitarnost, ravno tako pa jim povrnejo stroške prevoza v šolo. Nagrajujejo jih tudi za počitniško prakso. Vse svoje štipendi-

ste zaposlijo in jim omogočijo nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje v stroki.

Za naslednje šolsko leto v Niku razpisujejo tele štipendije:

Poklic	Stopnja	Štev.
oblikovalec kovin-orodjar	IV.	3
oblikovalec-strugar	IV.	2
strojni tehnik-tehnolog	V.	2
strojni tehnik-konstruktor	V.	1
inž. strojništva-tehnolog	VI.	1
inž. strojništva-konstruktor	VI.	1
inž. metalurgije	VI.	1
inž. kemije	VI.	1
dipl. inž. strojništva-tehnol.	VII.	1
dipl. inž. stroj.-konstruktor	VII.	1
dipl. pravnik	VII.	1
dipl. ekonomist-komerc.	VII.	1

Fantje, ki imate veselje do pekovskega poklica, oglasite se v Žitovi pekarni v Lescah!

Brez strokovno usposobljenih pekov ne bo mogoče prisluhniti željam kupcev

Triglav - Gorenjka

LESCE

ROŽNA DOLINA 8

V okviru Žitove temeljne organizacije Triglav Gorenjka Lesce so tri pekarne - osrednja in največja v Lescah ter manjši v Tržiču in Kranjski gori. V leški, v kateri je zaposleni okoli štirideset delavcev, specièejo na dan približno petnajst ton kruha. Z njim oskrbujejo prebivalstvo v radovljški, jesenški in tržiški občini. Kako pestra ponudba, pove že podatek, da pečejo trideset različnih vrst in oblik kruha in piceva.

Druga dejavnost, ki je našla "zavetje" pod okriljem Žitovega tózda v Lescah, pa je proizvodnja konditorskih izdelkov, predvsem čokolade in mehkega peciva, del Gorenjke pa so tudi slaščičarna na Jesenicah in tri prodajalne - v Radovljici, Lescah in Bohinjski Bistrici.

Še ne tako dolgo nazaj je bil pekovski poklic cenjen, potem pa ga je industrializacija neuopravičeno razvrednotila in povzročila, da so se pekarne znašle pred domale nepremostljivim problemom, kje in kako dobiti dobre peke. Med domačini ni bilo posebnega zanimanja za pekovski poklic, zato so jih pekarne poiskale v drugih okoljih, izven občinskih in pokrajinskih meja. Tudi v leški je bilo tako in tako je še zdaj. Ker jim dobrih, strokovno usposobljenih pekov primanjkuje (več kot polovica je nekvalificirani), vabijo vse, ki imajo veselje do peke kruha in do drugih pekarskih dejavnosti, da se oglasijo v Žitovi kadrovski službi v Lescah. Tam bodo zvedeli marsikaj o pekovskem poklicu in tudi o pogojih šolanja. Dovolj je, da ste končali osnovno šolo in da ste se pripravljeni dve leti strokovno izobraževati na šoli v Mariboru ali v Kamniku. Za vse ostalo bodo poskrbeli v Žitu. Vsem kandidatom nudijo kadrovsko štipendijo, delno plačajo stroške bivanja v Mariboru in

Kamniku ali stroške za vozilno, vsem pa zagotavljajo po končanem šolanju tudi delo. Prednost imajo seveda domačini, fantje iz radovljške občine.

nem času pridejo do stanovanja. Pa ne le to: vsem, ki imajo željo nadaljevati šolanje, omogočijo tudi to.

Delo v sodobno opremljeni pekarni ni fizično naporno, je pa strokovno dokaj zahteveno in natančno, saj testo ni jeklo ali žebelj, temveč "živa snov", pri kateri se vsako malomarno delo ("brez volje in srca") odraža na kakovosti. Prav kakovost pa postaja vse bolj pomembna. Tržišče (domači kupci, turisti in gostje v hotelih) zahteva vse bolj kvaliteten kruh in vse več ročno izdelanega kruha in piceva, pekarna pa brez strokovno usposobljenega kadra teh zahtev ne bo mogla uresničiti in bo ostalo le pri kupcevih željah. Ker se v Žitu zavedajo, da brez dobrih pekov ni dobrega kruha, skušajo kadrovke težave reševati z usposabljanjem v okviru delovne organizacije. Mladim, ki so pripravljeni tri meseca obiskati Žitovo šolo in potem še vsaj tri leta delati v proizvodnji, priznajo interno kvalifikacijo za poklic peka.

"Mnogi še vedno misljijo, da se kruh peče samo ponoči. Resnica pa je nekoliko drugačna: delo v pekarni poteka v dveh izmenah, v nočni in dopoldanski," pravi Jože Glavač, vodja proizvodnje v leški pekarni, in poudarja, da s kadri verjetno ne bi bilo težav, če bi bila šola nekoliko bližje in če ne bi bilo treba pekomo delati tudi tedaj, ko se drugi že pripravljajo na praznovanje ali veselijo. Kajpak - vsak poklic ima dobre in slabe strani, tudi pekovski, vendar slabih le ni toliko, da za mlade ne bi bil zanimiv vsaj zdaj, ko je vse težje dobiti dobro zaposlitev. V leški pekarni pravijo, da osebni dohodki niso slabi, vsaj v primerjavi s plačami v nekaterih drugih dejavnostih v občini. Stavovanjske probleme rešujejo dokaj sproti, tako da je tudi za mlade možnost, da v določenem

pozornost iskrašči posvečajo kako kovnosti izdelkov, ki omogoča prodajo na zahtevna zahodna tržišča. Več kot 70 odstotkov proizvodnje elektromotorjev izvozijo. Lani so na zahodu iztržili 21,5 milijona ameriških dolarjev, letos bo izvoz presegel 26 milijonov dolarjev. Po izvozu na delavca so prvi v škofjeloški občini in četrti v Iskrini družini.

Danes je v Iskri Elektromotorji zaposlenih 1529 de-

Osnovni usmeritvi ekonomija in pravo

Kranj - Za šolsko leto 1989/90 Gorenjska območna skupnost Zavarovalne skupnosti Triglav razpisuje 7 kadrovskih štipendij. Lani 3 kadrovske štipendije za šolsko leto 1988/89, ker ni bilo odziva, niso bile podeljene in jih zato ponovno razpisuje. Trenutno ima delovna skupnost Gorenjske območne skupnosti štiri štipendiste, v skladu z razvojem skupnosti in uresničevanjem kadrovskih politike pa naj bi imela delovna skupnost povprečno 8 do 10 kadrovskih štipendistov.

V Kranju je bila že 1946. leta organizirana podružnica takoj imenovanega DOZ-a za območje celotne Gorenjske oziroma takratnih okrajev Kranja in Radovljice. Od 1956. leta do konca 1961. leta je imela svoj sedež v Radovljici, 1962. leta pa je bila organizirana po takratnem komunalnem sistemu Zavarovalnica Kranj. Delovala je do konca leta 1967, v začetku naslednjega leta pa je bila v okviru Zavarovalnice Sava ustanovljena poslovna enota Kranj. Ob ustavnem preobrazbi zavarovalstva 1977. leta so zavorovanci z Gorenjske organizirali temeljne rizične skupnosti oziroma Gorenjsko območno skupnost v okviru Zavarovalne skupnosti Triglav s sedežem v Kranju. Od takrat naprej pa Gorenjska območna skupnost posluje na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič.

Danes ima Gorenjska območna skupnost poslovno enoto na Jesenicah in dve predstavništvi in sicer v Radovljici in v Škofji Loki. Na celotnem gorenjskem območju pa ima tudi 70 zastopstev. Lani je bilo v delovni skupnosti 215 zaposlenih in sicer 167 (znotraj) v delovni skupnosti in 88 zastopnikov. Zbrani podatki v Gorenjski območni skupnosti tudi kažejo, da ima Gorenjska danes okrog 190 tisoč prebivalcev, ki živijo v 60 tisoč gospodinjstvih. Zaposlenih pa je prek 86 tisoč ljudi.

Vodja sektorja za samoupravno organiziranost in kadre v Gorenjski območni skupnosti

Zavarovalne skupnosti Triglav Avgust Zupan ugotavlja, da je bilo lani na območju Gorenjske območne skupnosti sklenjenih in obdelanih 318.124 zavarovanj v 59 različnih zavarovanjih s področja premoženja in 12 s področja zavarovanja oseb. Sklenjenih premoženskih zavarovanj je bilo 265.755, osebnih pa 52.369. Vrednost plačanih premij je lani znašala 44,5 milijarde dinarjev in sicer pri premoženskih 41,7, pri osebnih zavarovanjih pa 2,8 milijarde dinarjev. Kar pa zadeva škode, jih je bilo lani v obdelavi 38.513 (1987. leta 41.221), za katere je bilo izplačano skoraj 30 milijard dinarjev odškodnin.

»Pri nas v zavarovalstvu oziroma v delovni skupnosti sta osnovni usmeritvi ekonomija in pravo,« pravi Avgust Zupan. »Dobren delež, če tako redčem, pa predstavljajo tudi različne tehnične stoke. Delovna skupnost območne skupnosti opravlja posle temeljne rizične skupnosti, zlasti kar zadeva sklepanje zavarovalnih pogodb v pravocasno plačilo zavarovalnih premij, obravnavo zavarovalnih primerov in izplačevanje zavarovalnih ter odškodnin, izravnavanje zavarovanih nevarnosti, izterjavo regresov, izvajanje ukrepov za preprečitev ali zmanjšanje škod, pripravo predlogov planov ter njihovo izvrševanje, uresničevanje sklepov upravljalcev o naložbah zavarovalnih sredstev, vodenje knjigovodstva in analiz poslovanja

Skratka, ob letošnjem razpisu sedmih kadrovskih štipendij, od katerih tri pravzaprav ponovno razpisujejo, velja opozoriti, da je tudi delo v zavarovalstvu lahko lep in zanimiv poklic.

možnosti za kulturno in športno-rekreacijsko udejstvovanje zaposlenih v številnih društvih, ki jim je mogoče.

Kajpak pa v Iskri ne pospravlja izobrazbene strukture zaposlenih le s spodbujanjem izobraževanja ob delu. Z načrtno kadrovsko in štipendijsko politiko usmerjajo mlade v redno izobraževanje za poklice, ki jih rabijo bodisi v Železnikih, bodisi v Retečah ali Ljubljani. Vsem svojim štipendistom omogočijo opravljanje prakse in jih, ko uspešno končajo šolanje, zaposlijo.

Za šolsko leto 1989/90 Iskra Elektromotorji razpisuje tele štipendije:

Iskra Elektromotorji Železniki

Iskri Elektromotorji, ki ji rojstni datum sega v leto 1946, je hiter razvoj, plod dobrega dela, omogočil, da je zrasla v vodilno proizvajalko malih elektromotorjev in gospodinjskih aparatov na domačem trgu.

Proizvodni program Iskrek sloni na kolektorskih motorjih, sesalnih enotah, asinhronskih, ventilatorskih motorjih in varnostnih sirenah, medtem ko so med široko paleto aparativ, ki jih potrebuje vsaka hiša, najbolj znani kavni mlinciki, mešalniki, električni noži, sokovniki, prhe za nego zob, masažni aparati, sušilniki in navijalniki za lase, kaloriferji, operkači kruha, plinske peči, štedilniki, varilniki folij in sesalniki.

V zadnjem času se Iskra Elektromotorji vse bolj uveljavlja na področju visoke tehnologije in robotike v proizvodnji specialnih motorjev kot so maloserijski motorji, namenski motorji, servomotorji, koračni motorji in pogoni, ter opreme.

Posebno pozornost iskrašči posvečajo kako kovnosti izdelkov, ki omogoča prodajo na zahtevna zahodna tržišča. Več kot 70 odstotkov proizvodnje elektromotorjev izvozijo. Lani so na zahodu iztržili 21,5 milijona ameriških dolarjev, letos bo izvoz presegel 26 milijonov dolarjev. Po izvozu na delavca so prvi v škofjeloški občini in četrti v Iskrini družini.

Danes je v Iskri Elektromotorji zaposlenih 1529 de-

Poklic	Stopnja	Štev.
dipl. ind. oblikovalec	VII.	2
dipl. ekonomist	VII.	3
dipl. inž. strojništva	VII.	3
dipl. inž. elektrotehnik	VII.	5
inž. strojništva	VI.	3
inž. elektrotehnik	VI.	4
ekonomski tehnik	V.	3
strojni tehnik	V.	8
elektrotehnik energetik	V.	5
elektrotehnik elektronik	V.	4
strojni mehanik	IV.	2
orodjar	IV.	2
brusilec	IV.	2
strugar	IV.	2
finomehanik	IV.	3
elektrikar elektronik	IV.	3
elektrikar energetik	IV.	3

Podrobnejše informacije dajejo v kadrovski službi Iskra Elektromotorji Železniki, telefon (064) 66-441.

Vse, kar potrebuje milijonsko mesto

Na brniškem letališču pri svojem delu potrebujejo ljudi s pisano paletto poklicev, malce v šali, malce zares so nam dejali, da vse, kar potrebuje milijonsko mesto.

Aerodrom Ljubljana kakor uradno pravimo brniškemu letališču je osrednje slovensko letališče, ki je od Ljubljane oddaljeno 26 kilometrov, od Kranja pa 8 kilometrov. V Jugoslaviji pa je to najbolj zahodno letališče in zato najbližje pomembnim zahodnoevropskim centrom letalskega prometa.

Slovenija in njen letališča Ljubljana-Bnik sta si nenačadno podobna: oba sta majhna, toda zanimiva. Slovenija je majhna, vendar pisana in zanimiva, tudi brniško letališče je majhno, s svojo dejavnostjo pa nudi celoten servis za obravnavanje letališča mednarodnega pomena.

Vzletno-pristajalna steza, ki je dolga 3 kilometre in široka 60 metrov, omogoča pristajanje in vzletanje najtežjih letal, z velikim razponom kril. Za sprejem takšnega letala pa mora biti letališče opremljeno kot največja na svetu, brniško letališče ima moderno radio navigacijsko opremo, meteorološko postajo, hitre spojnike, servisne službe, sodobne svetlobne sisteme, z vsemi temi napravami pa seveda upravlja vrhunski strokovnjaki. Za varnost na letališču skrbijo varnostna služba, seveda imajo tudi službe za posredovanje v primeru nesreč, kakršna je sodobno opremljena gasilska enota, s pomočjo dragih naprav in vozil pa skrbijo za zimsko vzdrževanje vzletno-pristajalne steze.

In nočnih ur. S tem opisom smo želeli povedati, da na letališču delajo ljudje najrazličnejših poklicev, zelo dolg bi bil seznam, če bi našteli vse, posebej, ker gre za veliko posebnih del. Ker na letališču smelo načrtujejo svoj razvoj, najprej nameravajo zgraditi nov terminal za mednarodni promet, seveda skrbi tudi za kadre. 400-članski delovni kolektiv ima trenutno 30 štipendistov, med njimi jih nekaj študira ob delu. Letos bodo zaposlili osem pripravnikov. Nekaj štipendij so razpisali tudi za šolsko leto 1989/90 in sicer:

dipl. inž. elektronike, VII. stopnja - 1 štipendija
dipl. inž strojništva, VII. stopnja - 1 štipendija
strežba, IV. stopnja - 2 štipendiji
kuhar, IV. stopnja - 2 štipendiji

Blejski LIP razpisuje vsako leto okrog štirideset štipendij

Za boljšo kakovost izdelkov in za večji izvoz

Vsem, ki ne pozna blejskega LIP-a, nekaj najosnovnejših podatkov. To je ena največjih delovnih organizacij v radovljški občini. Organizirana je v pet tozdov in v delovno skupnost skupnih služb in zaposluje okrog 1180 delavcev. Dve petini proizvodnje izvozi, predvsem na Zahod, ta delež pa želi še povečati. Za letos načrtuje za štirinajst milijonov dolarjev izvoza in za šest milijonov dolarjev uvoza.

Temeljna organizacija Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici je s 420 zaposlenimi največja med vsemi in izdeluje predvsem opažne plošče, masivno pohištvo, masivna sobna vrata, brikelite in lesno moko. Tozd Rečica je s 330 delavci drugi po številu zaposlenih in je znan kot izdelovalec notranjih, sobnih vrat, nosilcev za gradbeništvo, opaža, ladijskega poda in žaganega lesa. V tozd Mojstrana, kjer je zaposlenih 95 delavcev, izdeluje vhoda in garažna vrata. Okrog osemdeset delavcev v temeljni organizaciji Podnat je doslej glavnem izdelovalcem balzo (zaboje in palete), razne opaže in ladijske pade, po novem pa bodo "bio" plošče, ki jih bodo prodajali predvsem v zahodne države. Tozd Filbo v Bohinjski Bistrici zaposluje približno 120 delavcev in se je uveljavil predvsem z izdelavo strojnih, transportnih in ventilacijskih naprav (linija za optimirno dolžinsko razlagovanje lesa, spajala linija, lupilna linija za hladovino, sekalni ventilator, prevozni odpravševalni sistem...).

LIP je že zdaj znan po kakovostnih izdelkih in velikem izvozu na Zahod, vendar želi kakovost še izboljšati in še povečati prodajo na tuje. To ne bo lahko in bodo potrebna velika vlaganja - ne le v stroje in naprave, ampak predvsem v ljudi. Na leto razpišejo okrog štirideset štipendij, od tega več kot četrtino za šolanje na višjih in visokih šolah. Štipendistom nudijo več ugodnosti: plačujejo jim prevoz do šole, dajo za deficitarne poklice 200 do 500 točk dodatka na štipendijo, ki je izračunana na osnovi samoupravnega sporazuma, jim omogočajo uporabo njihovih počitniških zmogljivosti po regresivnih cenah... Od štipendistov zahtevajo, da pridejo vsako leto vsaj tri tedne na prakso, sicer pa na koncu šolanja vsem omogočijo zaposlitev. Vsaj doslej je bilo tako! Delavci pa imajo tudi potlej možnost za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje. Kar precej se jih izobražuje ob delu, največ na srednji lesarski in kovinar-

ski šoli, sicer pa tudi na višjih in visokih šolah ekonomskih, lesarskih in strojne smeri. Vsem plačujejo šolnino in prevozne stroške in jim po pravilniku omogočajo študijske dopuste. Ker je LIP med boljšimi slovenskimi lesarji, mu ostane dokhoda omogoča, da lažje rešuje stanovanjske probleme svojih delavcev. Tudi po osebnih dohodkih je nad povprečjem.

V LIP-u so doslej krizo dobro obvladovali in upajo, da jo bodo tudi v prihodnosti. Ker so s surovino omejeni, predelave lesa ne bodo širili, ampak je njihov cilj, da bi delali še zahtevnejše in kakovostnejše izdelke. Za to pa potrebujejo dobre in strokovno usposobljene delavce!

LIP Bled razpisuje za šolsko leto 1989/90 naslednje štipendije:

tozd Tomaž Godec, Bohinjska Bistrica: dve za lesarskega tehnika, pet za lesarja širokega profila in eno za obdelovalca lesa;

tozd Rečica: tri za lesarskega tehnika, pet za lesarja širokega profila in štiri za obdelovalca lesa;

tozd Mojstrana: dve za lesarja širokega profila in eno za obdelovalca lesa;

tozd Podnat: dve za lesarja širokega profila ter po eno za lesarskega tehnika, za oblikovalca lesa in za oblikovalca kovin (vzdrževalca);

tozd Filbo, Bohinjska Bistrica: dve za strugarno in eno za strojnega tehnika, rezkalca, elektrotehniko-elektronika in pleskarja; delovna skupnost skupnih služb: po dve za inženirja in diplomiranega inženirja lesarstva ter po eno za lesarskega tehnika, za inženirja strojništva in za diplomiranega inženirja strojništva, elektronike in gradbeništva.

Prijave z zaključnim spričevalom sprejema splošni sektor LIP-a do 30. junija 1989.

gorenjski tisk

Sposobni in usposobljeni ljudje - naša glavna skrb

Gorenjski tisk Kranj, doma in v tujini znana in priznana grafična hiša, ima danes okrog 600 zaposlenih. Čeprav sodi med tiste delovne organizacije oziroma hiše (tudi v svetu), kjer jim najnovejši tehnološki dosežki na področju grafične dejavnosti niso neznani (nasprotno, so sestavni del njihovega uspešnega poslovanja in proizvodnega procesa), v bližnjem obdobju ne načrtujejo povečanja števila zaposlenih. To pa, kar zadeva usposabljanje, ne pomeni pristajanje na se danje stanje in dosežke, marveč nenehno usposabljanje in bogatjenje z zanjem vseh v kolektivu.

Morda bi lahko rekli, da je opredelitev za pot, po kateri že precej časa stopa Gorenjski tisk in kakršno načrtuje tudi v prihodnje, po svoje samonikla; tudi na kadrovskem področju. Zajek! Trdno so namreč odločeni, da se sami »dokopljajo« do dobrih kadrov-delavcev. Prav gotovo je veliko težje pot, kot si jo morda včasih izbere ta ali ona delovna organizacija, vendar, ugotavlja, da ima takšen pristop do usposabljanja oziroma lastne vzgoje velike, da ne rečemo nenadomestljive prednosti.

Sicer pa najprej beseda, dve o delovni organizaciji. Že samo ime Gorenjski tisk pove, da je njena glavna dejavnost grafična, v katero sodi tudi poizvidnja papirnate in kartonske emballaze ter prodaja vseh vrst izdelkov in storitev iz tovrstne dejavnosti. Pri tem pa, niso nič manj pomembne tudi stranske dejavnosti, ki celovito zaokrožujejo in hkrati potrebujejo kakovost te hiše doma in v tujini. To so na primer tiskanje pol, izdelava izsekovalnih orodij, načrtovanje grafičnih izdelkov, foto-grafiske storitve, tehnički in organizacijski inženiring za grafično in kartonažno dejavnost in druge.

Že vrsto let je v primerjavi z zaposlenimi v Gorenjskem tisku

Anka Ilovar

oblikovanje, za grafični inženiring...

»V grafični dejavnosti že nekaj časa pogrešamo raziskovalno usmeritev. Rešitev iščemo in vidimo v višji in visoki grafični šoli v Ljubljani. Če bomo imeli srečo, da tako rečem, bo izobraževalni proces morda v njej stekel že naslednje šolsko leto (1990/91). Sicer pa že zdaj pri nas velja opredelitev, da se za grafično smer odločajo in opredeljujejo učenci, ki so na primer s prav dobrim oziroma odličnim uspehom končali obvezno osnovno oziroma osmestno šolanje. Gre namreč za to, da je grafični tehnik, ki si pridobi to izobrazbo, pri nas takoj predviden za nadaljevanje študija. Če pa se izkaže, da je nagnjen bolj k praktičnemu delu, da je torej, kot pravimo »praktik«, se seveda vedno tudi kasneje vse možnosti za dodatno usposabljanje oziroma študij. Skratka, zavedamo se, da sposobnih in usposobljenih kadrov v naši dejavnosti primanjkuje, zato ne poznamo

nikakršnih zavor za izobraževanje in napredovanje,« poudarja Anka Ilovar.

Pomembno je tudi spoznanje, v Gorenjskem tisku, ki je pred dobrim letom in pol z izgradnjijo v komunalni coni na Primskovem pri Kranju končal velik in zahteven programsko-razvojni projekt, v katerem se danes odvija visokokakovostna proizvodnja, da mora vsak projekt, do trenutka, ko naj bi se potrdil z rezultati, pravilno dozorevati. Glavni, da ne rečemo kar največji del takšnega procesa oziroma dozorevanja pa so vsekakor kadri, ki jih v primerjavi s tehnologijo in organizacijo ni mogoč najti oziroma usposobiti čez noč. Zato že danes v Gorenjskem tisku razmišljajo o letu 2000 in po njem.

»Naši cilji, dolgoročno gledano, so zato še naprej tako imenovana lastna vzgoja kadrov, in to predvsem na podlagi štipendiranja, pravi Anka Ilovar, »in kot rečeno, si veliko obetamo od višje oziroma visoke grafične šole, ki je za zdaj samo v Zagrebu. Če rečem besedo, dve o bočni šoli v Ljubljani oziroma o bodočem grafičnem inženirju in diplomirane grafičnem inženirju, naj povem, da naj bi divljantna višje grafične šole vladala znanja, ki so potrebna za vodenje procesov pri preoblikovanju slikovnih in tekstovnih informacij v obliko, ki je primerna za nadaljnje razmnoževanje po grafičnih tehničkih postopkih, kar na kratko povezano z informacijami o področju marketinga, industrijske psihologije in standardizacije...«

Takšno je danes delo tiskarja v Gorenjskem tisku...

kemijskimi procesi, ki so vezani na grafično tehnologijo. To pa je seveda le osnovni del izobraževalnega programa. Diplomirani grafični inženir Visoke grafične šole, pa naj bi bil usposobljen za vodenje dela in razvoja v grafičnih delovnih organizacijah in sicer predvsem na področju tehnologije, zagotavljanja kakovosti, standardizacije in informatike. Še posebej pa so pri tem po-

sti, kateri so tudi strokovnjaki iz Gorenjskega tiska.

Pa nazadnje poglejmo še načrt štipendiranja v Gorenjskem tisku za naslednje šolsko leto. Trenutno ima delovna organizacija 53 štipendistov, ki se šola na grafični, ekonomski, organizacijski, strojni, elektro, navoravlosni in oblikovni usmeritvi. V programu pa imajo naslednje štipendije:

2 štipendija
3 štipendije
1 štipendija
1 štipendija
1 štipendija

1 štipendija
5 štipendij
1 štipendija

grafični tehniki
naravoslovni, računalniški tehniki
diplomirani ekonomist
diplomirani strojni inženir
diplomirani elektroinženir - smer elektronika
diplomirani elektroinženir - računalniška smer
grafični inženirji
diplomirani oblikovalec

membra tudi znanja s področja marketinga, industrijske psihologije in standardizacije...«

Kaže, kot že rečeno, da se bo željal po takšni grafični šoli uresničila že prihodnje šolsko leto. Program zanjega pa je nastajal daje časa v Posebni izobraževalni skupnosti tiska in papirja. Pripravljala pa ga je delovna skupina strokovnega sveta te posebne izobraževalne skupnosti.

Pri načrtovanju in izboru štipendistov zagotavljajo tistim, ki so s pomočjo štipendij še doščitali, še nadaljnje izobraževanje. Tako se na primer 40 odstotkov štipendistov Gorenjskega tiska izobražuje na šestih in sedmih stopnjih. Pri načrtovanju in izboru štipendistov za peto stopnjo pa je poudarek na opredelitvi, da se najmanj ena tretjina teh štipendistov nato usmeri v nadaljevanje šolanja.

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO

Personalna uprava
objavlja

RAZPIS

ZA SPREJEM GOJENCEV NA VOJAŠKE AKADEMIJE V LETU 1989

V letu 1989 bodo sprejemale gojence vojaške akademije:

1. Vojaška akademija kopenske vojske

smeri: pehota, artilerija, oklepno mehanizirane enote, inženirstvo, zveze, atomsko-biološko-kemična obramba, elektronsko izvidovanje in protielektronika, dejstvovanja, intendantska služba, finančna služba in geodetska služba

2. Vojaška tehnička akademija kopenske vojske

smeri: elektronika (usmeritev: telekomunikacije), strojna (usmeritev: klasična oborožitev, motorji, motorna vozila in inženirski stroji), računalniška tehnika, prometna, kemičnotehnološka ter strelivo in minskoeksplozivna sredstva.

3. Letalska vojaška akademija

smeri: piloti letal in piloti helikopterjev.

4. Vojaška akademija vojnega letalstva in protiletalske obrambe.

smeri: protiletalska obramba (za rodove: artilerijsko rakete enote protiletalske obrambe ter letalsko opazovanje in obveščanje), letalskotehnološka meteorologija, zveze in elektronsko izvidovanje ter protielektronika dejstvovanja — štiri leta

5. Mornariška vojaška akademija

pomorska smer: (usmeritev: artilerijsko raketna, protipodmorniško torpedna, morsko protiminska, zveze ter opazovanje in navigacijsko hidrografska), tehnička smer (usmeritev: strojna, električarska, elektronska in oborožitvena)

ŠOLANJE, PRAVICE IN DOLŽNOSTI GOJENCEV VOJAŠKIH AKADEMIJ

Šolanje na vojaških akademijah se začne 1. septembra 1989 in traja:

- na Vojaški akademiji kopenske vojske — štiri leta
- na Vojaškotehnički akademiji kopenske vojske — pet let
- na Letalski vojaški akademiji — štiri leta
- na Vojaški akademiji vojnega letalstva in protiletalske obrambe: letalsko-tehnička in meteorološka smer — pet let; smer protiletalska obramba, zveze in elektronsko izvidovanje ter protielektronika dejstvovanja — štiri leta

— na Mornariški vojaški akademiji: pomorska smer — štiri leta; tehnička smer — pet let

Kandidati, ki bodo sprejeti na šolanje, bodo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo imeli stanovanje v internatu, prehrano, obutev, obleko, učbenike in šolski pribor, zdravstveno varstvo, denarno nadomestilo za prevoz domov in polletnih in letnih počitnicah in mesečne denarne prejemke.

Po končanem študiju bodo gojenci dobili čin aktivnega oficirja določenega rodu ali službe in bodo morali služiti v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kot to določa Zakon o službovanju o oboroženih silah.

Gojenec, ki konča Vojaško tehničko akademijo kopenske vojske, Vojaško akademijo vojnega letalstva in protiletalske obrambe — letalsko tehničko smer ali Mornariško vojaško akademijo — tehničko smer, si pridobi strokovni naziv: diplomirani vojaški inženir določene smeri oziroma stroke. Medsebojne obveznosti oseb, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, bodo določene s pogodbo.

KATERE SO SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE

● Letalska splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostaru

● Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo—enostnost« v Beogradu

● Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu

● Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman—Stane« v Ljubljani

(samo za kandidate z območja Slovenije)

V naštete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred.

Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu, smeri:

— pehota

— artilerija

— oklepno-mehanizirane enote

— inženirstvo

— zveze

— atomsko-biološko-kemična obramba

— elektronsko izvidovanje in protielektronika dejstvovanja

Tehnička srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu, smeri:

— strojna

— elektrotehnička

— prometna

Srednja vojaška šola vojaškega letalstva in protiletalske obrambe v Rajlovcu, smeri:

— letalsko-tehnička

— protiletalska obramba

— zveze

— elektronsko izvidovanje in protielektronika dejstvovanja

Mornariška srednja šola v Splitu, smeri:

— pomorska (usmeritvi ladijška in oborožitvena)

— tehnička (usmeritve: strojna, elektro in elektronska)

Na te sole vpisujejo v 1. in 3. razred.

Intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu:

V to šolo je možen vpis samo v 3. razred.

Sanitetna srednja vojaška šola v Novem Sadu, smer:

— medicinski tehnik

Glasbena srednja vojaška šola v Sarajevu:

V ti dve šoli je možen vpis samo v 1. razred.

Tehnička šola vojaških usmeritev v Zagrebu, mehaniki za:

— pehotno oborožitev

— artillerijsko oborožitev

— radiorelejne naprave

— naprave za avtomatsko upravljanje ognja

— optične instrumente in namerilne naprave

— goseničarje

— strelivo in minskoeksplozivna sredstva

KATERE PRAVICE IN OBVEZNOSTI IMAJO UČENCI IN GOJENCI VOJAŠKIH ŠOL

Šolanje se začne 1. septembra 1989 in traja štiri, tri in dve leti. Učenci in gojenci bivajo med šolanjem v internatih in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo zagotovljeno stanovanje, hrano, obutev, šolske potrebščine, zdravstveno varstvo, denarno nadomestilo za prevoz domov in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter mesečne denarne prejemke.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« morajo med šolanjem opraviti program padalskih skokov, leteti z jadralnimi in motornimi letali ter po končanih šoli nadaljevati študij na Letalski vojaški akademiji.

Učenci splošnih srednjih vojaških šol po končani šoli nadaljujejo študij na eni od vojaških akademij.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju spreteti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe, gojenci Glasbene srednje vojaške šole pa razporejeni v IX. razred vojaškega uslužbenca.

Učenci Tehničke šole vojaških usmeritev odidejo po končanem šolanju na služenje vojaškega roka, nato pa so spreteti v službo v enote — ustanove s statusom civilne osebe v službi v JLA in nazivom strokovnega delavca IV. stopnje za določeni poklic.

KAKO SE PRIJAVITE?

Kandidati, ki se želijo prijaviti na razpis, naj se zglasijo pri upravnem organu za ljudsko obrambo občine, kjer imajo stalno bivališče. Tam bomo dobili vsa pojasnila. Razpis traja do 31. marca 1989.

Na Tehnički šoli vojaških usmeritev v Zagrebu je razpis podaljšan do 15. junija 1989.

O rešitvi prijav na razpis bodo kandidati obveščeni do 30. junija 1989.

KJE DOBITE INFORMACIJE?

Vsa pojasnila v zvezi z razpisom lahko kandidati dobijo pri:

— Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo SR Slovenije, telefon (061) 223-112.

— Splošni srednji vojaški šoli »Franc Rozman—Stane« v Ljubljani, telefon (061) 319-761,

— Upravnem organu za ljudsko obrambo v občini,

— Skupnosti za zaposlovanje.

železniško gospodarstvo ljubljana

Po železni cesti se je vozilo, se vozi in se bo vozilo blago in ljudje

Železnica postaja najpomembnejši in najsodobnejši kopenski prevoznik. Z razširjivo avtomatiko in elektronike ima v težkih gospodarskih časih izredne razvojne možnosti. V Železniškem gospodarstvu Ljubljana se tega dobro zavedajo, priča tega, da brez ustreznega izobraženja ljudi tudi ni možno uspešno poslovanje in razvoj.

Na železnici je cela vrsta poklicev, ki že od nekdaj zanimajo mlade po vsem svetu. Razsežnost tehnološko-sportnega sistema, zanimivost dela in možnost izbire poklica in napredovanja v tem velikem sistemu vsako leto tudi pri nas pritegnejo mlade, ki vpišejo na Železniško srednjo šolo v Ljubljani ali Železniško srednjo šolo v Mariboru. Predstavljamo vam poklice, za katere si pričelite ustrezno izobrazbo na omenjenih šolah:

sprevodnik — skrbi za varno in redno vožnjo vlaka, nadzruje delo sprevodnikov, nadzira sestavljanje vlaka, razvrščanje vagonov in njihovo obremenitev. Šolanje traja tri leta.

potniški in blagovni blagajnik — prodaja vse vrste voznih kart, ureja listine za prevoz prtljage in ekspresnega blaga in vodi računsko-blagajniške posle. Šolanje traja tri leta.

strojedovja — je verjetno najpopularnejši in najbolj znan železniški poklic. Šolanje traja tri leta.

prometno — transportni tehnik — na komandni mizi dolga vozne poti vlaka, dajljino postavlja kretnice in signale, sprejema in odpremlja vlake in vodi delo pri premiku. Šolanje traja štiri leta.

transportni komercalist — prodaja uporabnikom prevozne storitve in skrbi za organizacijo prevoza. Šolanje traja štiri leta.

nadzorni vodja premika — usklajuje in nadzoruje delo premikalnih skupin, skrbi za varen in pravilen premik železniških vozil. Šolanje traja tri leta.

vlakovodja — skrbi za varno in redno vožnjo vlaka, nadzruje delo sprevodnikov, nadzira sestavljanje vlaka, razvrščanje vagonov in njihovo obremenitev. Šolanje traja tri leta.

potniški in blagovni blagajnik — prodaja vse vrste voznih kart, ureja listine za prevoz prtljage in ekspresnega blaga in vodi računsko-blagajniške posle. Šolanje traja tri leta.

strojedovja — je verjetno najpopularnejši in najbolj znan železniški poklic. Šolanje traja tri leta.

prometno — transportni tehnik — na komandni mizi dolga vozne poti vlaka, dajljino postavlja kretnice in signale, sprejema in odpremlja vlake in vodi delo pri premiku. Šolanje traja štiri leta.

transportni komercalist — prodaja uporabnikom prevozne storitve in skrbi za organizacijo prevoza. Šolanje traja štiri leta.

nadzorni vodja premika — usklajuje in nadzoruje delo premikalnih skupin, skrbi za varen in pravilen premik železniških vozil. Šolanje traja tri leta.

vlakovodja — skrbi za varno in redno vožnjo vlaka, nadzruje delo sprevodnikov, nadzira sestavljanje vlaka, razvrščanje vagonov in njihovo obremenitev. Šolanje traja tri leta.

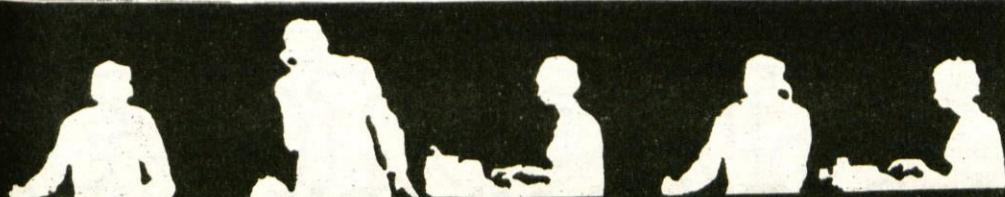
potniški in blagovni blagajnik — prodaja vse vrste voznih kart, ureja listine za prevoz prtljage in ekspresnega blaga in vodi računsko-blagajniške posle. Šolanje traja tri leta.

strojedovja — je verjetno najpopularnejši in najbolj znan železniški poklic. Šolanje traja tri leta.

prometno — transportni tehnik — na komandni mizi dolga vozne poti vlaka, dajljino postavlja kretnice in signale, sprejema in odpremlja vlake in vodi delo pri premiku. Šolanje traja štiri leta.

transportni komercalist — prodaja uporabnikom prevozne storitve in skrbi za organizacijo prevoza. Šolanje traja štiri leta.

nadzorni vodja premika — usklajuje in nadzoruje delo premikalnih skupin, skrbi za varen in pravilen premik železniških vozil. Šolanje traja tri leta.

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

STE RES ŽE KDAJ RAZMIŠLJALI O DELU V BANKI?

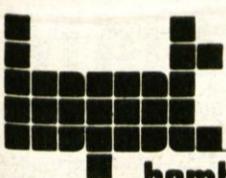
ZATO!
Oglasite se na razgovor, pričakujemo
vas!

LJUBLJANSKA BANKA, TEMELJNA
BANKA GORENJSKE KRANJ, Oddelek
kadrovsko socialnih poslov, C. JLA 1,
64000 KRAJN

Enajstim študentom ekonomije, kolikor vas v
— GORENJSKI BANKI v šolskem letu 1989/90
želimo štipendirati, ne nudimo le štipendije,
ampak še marsikaj drugega:

- opravljanje delovne prakse v naši delovni skupnosti pod strokovnim vodstvom,
 - zaposlitev,
 - organiziran potek pripravnosti,
 - stimulativni osebni dohodek,
 - možnosti nadaljnega strokovnega izpopolnjevanja doma in v tujini,
 - podiplomski študij,
 - solidno raven družbenega standarda.
- Štipendije razpisujemo tudi za:
- 8 ekonomskih tehnikov
 - 1 računalniškega tehnika
 - 4 diplomirane inženirje računalništva

DRŽAVA TO
SEM JAZ!
francoski kralj
Ludvik XIV
(sončni kralj)

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

64290 TRŽIČ, CESTA JLA 14, TELEFON (064) 50-571, TELEX 34507 YUTRBPT

Smo delovna organizacija z več kot 100-letno tradicijo, naši izdelki so znani tako na domačem kot na zahtevnem tujem trgu.

V osnovni proizvodni program sodijo:

oprema za gospodinjstvo in hotele (posteljina, namizne garniture, drobni program);
tkanine za široko potrošnjo (tkanine za gospodinjski program, tkanine za oblačila, tehnične tkanine za nadaljnjo predelavo);
tkanine z nanosi;
sanitetni program (plenice, bolniške halje, opreme za bolniške postelje) in netkani tekstil.

Trudimo se, da bi bili naši izdelki še boljši, še kvalitetnejši in še bolj konkurenčni. Pogoj za to pa je znanje - veliko znanje. Zato si nenehno prizadevamo, da bi izboljšali kadrovsko strukturo zaposlenih, ki ni ustrezna niti današnjim zahtevam tehnologije in tržišču, kaj šele jutrišnjim. Že sedaj štipendiramo precejšnje število bodočih strokovnjakov, vendar se zavedamo, da je teh še vedno premalo, če hočemo iti v korak s časom. Želimo imeti še več štipendistov predvsem na področju tekstilne tehnologije in elektrotehnike različnih usmeritev in stopnji.

Za to šolsko leto 1989 razpisujemo naslednje štipendije:

II. st. pomočnik tekstilnega mehanika
strojni predilec
strojni tkalec
IV. st. tekstilni mehanik
urejevalec tekst. strojev-predilec
urejevalec tekst. strojev-tpalec
IV. st. tekstilni kemik
plimentilec tekstil
IV. st. oblikovalec kovin
strojni ključavničar
vodovodni instalater
klepar
V. st. tekstilno mehanski tehnik
predilec
tkalec
V. st. tekstilno kemski tehnik
V. st. elektrotehnik - energetik
V. st. ESŠ - ekonomski tehnik
VI. st. FNT tekstilna tehnologija
mehanska tehnologija
konfekcijska tehnologija
Podrobnejše informacije dobite v naši kadrovski službi v delovni organizaciji, lahko pa poklicno tudi po tel.: 50-571.

7 žensk
12 žensk
4 moški
7 moških
4 moški
4 moški
1 moški
1 moški
5 moških
5 moških
1 moški
1 moški
2 moška
2 moška
1 moški

INDUSTRIJA SINTETIČNIH SMOL
BARV IN LAKOV
MEDVODE · JUGOSLAVIJA

PRAVA MALENKOST S PRAVO BARVO

pravimo v Industriji sintetičnih smol, barv in lakov COLOR Medvode

Leta 1932 je Adolf Hauptman zvaril prvi lončič barvne tekočine, in to je bil tudi začetek Colorja. Iz majhne obrtniške delavnice je zrasla močna delovna organizacija, ki se s sodobnimi sredstvi vključuje v domači in tuj poslovni svet.

Pisana paleta barv evropske kakovosti, ki vsak dan vre iz strojev, se je uveljavila v gradbeništvu, kovinski in lesni industriji in ladjedelnosti. Omeniti je potrebno tudi večdesetletne izkušnje na področju antikorozije, seveda pa ne smemo pozabiti tudi umetne smole, ki so veziva za premaze in pa nenasičene poliestre, ki se uporabljajo v proizvodnji tehničnih in širokopotropnih izdelkov, poliuretanskih pen itd. Navsezadnje ste tudi vi doma že kdaj uporabili katerega od Colorjevih pemanazov ali barv: Colofas, Hidrocol, Synkolit, Lesol, Aquales, Unicol, Colomin, Syntol, Bukolit itd., da ne naštavimo vseh naših izdelkov.

Prizadevamo si, da bi bili naši izdelki še kvalitetnejši, konkurenčnejši in upamo, da se nam boste v teh prizadevanjih v bližnji prihodnosti pridružili!

Opozarjammo vas na naš razpis štipendij na naslednjih usmeritvah:

stopnja	št. štipendij
IV.	3
V.	4
VII.	2
VI.	1
VII:	2
VII:	1
VII.	1

Podrobnejše informacije dobite v naši kadrovski službi na sedežu Colorja v Medvodah, C. kom. Staneta 4, tel.: 061/611-002

Sava Kranj, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, je nedvomno znana številnim potrošnikom naših kvalitetnih izdelkov doma in na tujem. Zdi pa se, da jo manj poznajo mlajše generacije in kolikor jo, je to vedenje o eni največjih jugoslovenskih gumarskih delovnih organizacij gotovo bolj pospoljeno.

Nikakor ne bi hoteli biti neskromni, a kar je res, je res: kakovost izdelkov Save Kranj - tako kot številni izdelki slovenske industrije sodijo v evropski vrh. Zato in samo zato lahko tretjino proizvodnje izvozimo.

Velik del proizvodnje je računalniško krmiljen, kakovost izdelkov ugotavljamo z najsvobnejšimi metodami. Zato se trudi 4600 delavcev Save Kranj, med katerimi je nad 200 strojnikov, 300 kemikov in dvesto ekonomistov.

Da bi se približali Evropi '92, potrebujemo še mlade, izobražene in ambiciozne ljudi s področja strojništva, elektrotehnike, informatike in drugih naravoslovno-tehničnih usmeritev.

Mlade sodelavce vsestransko podpiramo pri uresničevanju njihovih ambicij.

Naš naslov je:
SAVA KRAJN, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov
64000 Kranj, Škofjeloška c. 6, tel.: 064/25-461, 064/25-561!

Iskra TELEMATIKA BO PRIHODNOST TISTIH, KI STE SEDAJ MLADI!

Iskra Telematika kot nosilec pomembnega programskega področja teleinformaticke, v naslednjih letih predvideva obsežno prestrukturiranje lastne proizvodnje, kar obenem pomeni tudi prestrukturiranje širokega industrijskega zaledja slovenske elektroindustrije. Zanesljivo je, da sodobno življenje zahteva razvite komunikacijske zveze, katerih pomen bo v času, ki prihaja, v informacijski družbi, ki nastaja, še veliko večji, morda odločilen.

Tudi pri nas že vstopamo v novo dobo: razvijamo in građimo telekomunikacijske sisteme, ki temeljijo na mikroračunalniški in digitalni tehniki in so odprti v telematiko prihodnosti.

V naslednjih letih bo Iskra Telematika nadaljevala tehnološko prestrukturiranje z osvajanjem novega javnega digitalnega sistema EWS, nadaljnjam razvojem lastnega sistema SI-2000, razvojem terminalov, programske opreme in telematskih storitev. Uspelo nam je ustvariti solidno osnovo, toda veliko dela je še pred nami, ogromno ustvarjalnih snovanj, realizacija ambicioznih ciljev pa je v veliki meri odvisna predvsem od znanja in usposobljenosti zadostnega števila strokovnjakov vseh panog (zlasti elektrotehnike in računalništva), ki bodo omogočali dvig lastne tehnološko-

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1989/90

Naziv poklica (smer)	Štev. štip.	Stopnja zahtevnosti
Dipl. ing. elektrotehnike-avtomatika	3	VII.
Dipl. ing. elektrotehnike-elektronika	25	VII.
Dipl. ing. elektrotehnike-telekomuni-kacije	20	VII.
Dipl. ing. računalništva-program. oprema	30	VII.
Dipl. ing. računalništva-informatika	15	VII.
Dipl. ing. računalništva-rač. logika in sistem	15	VII.
Dipl. ing. strojništva-konstrukterstvo	10	VII.
Dipl. ing. strojništva-proizvodno strojništvo	10	VII.
Dipl. ing. matematike	2	VII.
Dipl. ekonomist-zunanja trgovina	2	VII.
Dipl. ekonomist-analize in planiranje	2	VII.
Ing. elektrotehnike-elektronika	10	VI.
Ing. elektrotehnike-telekomunikacije	10	VI.
Ing. računalništva-program. oprema	7	VI.
Ing. računalništva-rač. logika in sistemi	4	VI.
Ing. strojništva-konstrukterstvo	2	VI.
Ing. strojništva-proizv. strojništvo	5	VI.
Elektrotehnik-elektronik	50	V.
Elektrotehnik-telekomunikacije	10	V.
Strojni tehnik	10	V.
Računalniški tehnik	15	V.
Kemijski tehnik	1	V.
Oblikovalec kovin	4	IV.
Finomehanik	2	VI.

informacijske ravni in povečani možnost vključevanja v svetovni tehnološki razvoj.

Uvajanje digitalnih central pomeni prelomnico v razvoju telekomunikacij in

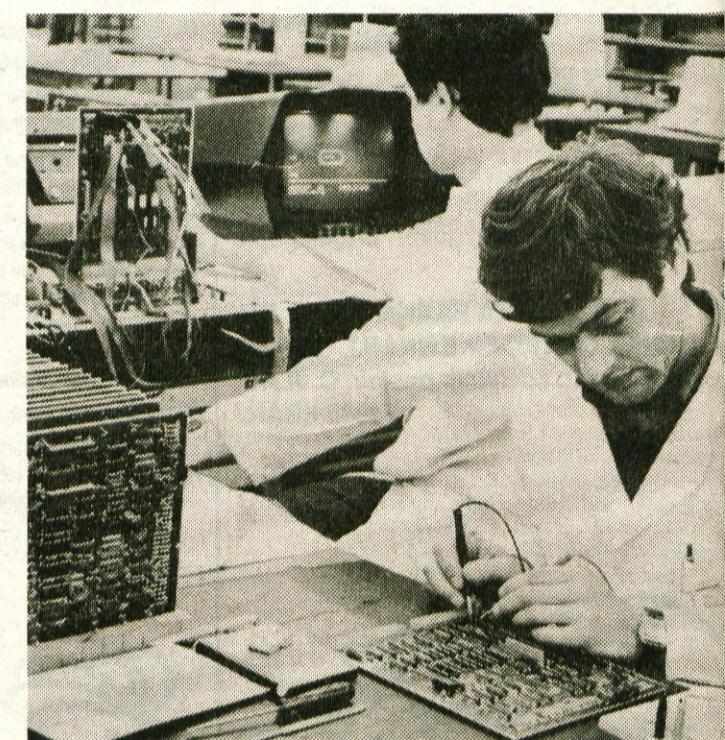
kommuniciranja sploh, saj bodo v prihodnosti preko njih potekale vse doslej znane in nove teleinformatske komunikacije in storitve: prenos govora podatkov, teksta in slik oziroma teleteks, tele-

tekst, telefaks, video-konferenca, videotekst, itd.

Naš glavni cilj je torej vpeljati najnovejše tehnologije, procese in obdelave, prestrukturirati proizvodnjo in s tem zmanjšati tehnološki zastanek za industrijsko razvitemi deželami ter postaviti osnovne temelje za lastno proizvodnjo in izgradnjo domače teleinformatske infrastrukture, ki bo omogočila hitrejšo pot v informacijsko dobo, ki prihaja.

Zato ni čudno, da smo uvodoma napisali, da bo Telematika prihodnost tistih, ki so sedaj mladi.

Si morda med tistimi, ki jim ni vseeno, kakšna bo prihodnost sveta? Se želiš dokazati z ustvarjalnim delom in uveljaviti svoje znanje v sodobnih profesijskih izdelkih? Prav gôtovo je v tebi takata težnja in lahko jo uresničiš pri nas.

Iskra KIBERNETIKA

ISKRA KIBERNETIKA se organizira kot družbeno podjetje s programskega enotami – tovarnami na področju števcev, instrumentov, stikal, mehanizmov, optične tehnike in inženiringa ter dejavnosti, ki so potrebne za normalno delovanje osnovnih programov.

Naši programi vključujejo računalniško tehniko in mikroelektroniko in obsegajo razvoj in proizvodnjo merilne in regulacijske opreme ter sredstev za upravljanje in avtomatizacijo v proizvodnji; izdelavo opreme za laboratorije, merilnih in kontrolnih instrumentov ter naprav za avtomatizirano upravljanje procesov; proizvodnjo orodja in naprav; predelavo in obdelavo polizdelkov in elementov za potrebe elektroindustrije.

Tovarne Iskre Kibernetike so locirane v Kranju, Otočah, Lipnici in Ljubljani.

Naša kadrovska politika je usmerjena v izboljšanje kadrovske strukture zaposlenih na osvajanje in izvajanje sodobnega programa, ki se vključuje v mednarodno tržišče.

V težkih časih gospodarstva potrebuje še boljše kadre. Pri izbiri poklica je pomembna odločitev za poklic, v katerem primanjkuje delavcev. Vsem kandidatom predlagamo, da se odločijo za poklice, ki jih razpisujemo, ker potem ne bodo imeli problema z zaposlitvijo.

Razpisujemo naslednje štipendije:

— ZA PROGRAME NA PODROČJU ŠTEVCEV, STIKAL IN INŽENIRINGA TER SPREMLJEVALNIH DEJAVNOSTI V KRAINU	
dipl. inž. elektrotehnike	26 štipendij (avtomatika, elektronika, močnostna elektrotehnika)
dipl. inž. računalništva	7 štipendij (rač. logika in sistemi, programska oprema in informatika)
dipl. inž. strojništva	19 štipendij (proizvodno strojništvo, konstrukterstvo in gradnja strojev)
inž. elektrotehnike	13 štipendij (avtomatika, elektronika, močnostna elektrotehnika)
inž. računalništva	6 štipendij (rač. logika in sistemi, programska oprema in informatika)
inž. strojništva	15 štipendij (proizvodno strojništvo, konstrukterstvo in gradnja strojev)
elektrotehnik elektronik	11 štipendij
elektrotehnik energetik	7 štipendij
strojni tehnik	17 štipendij
računalniški tehnik	2 štipendiji
naravoslovno matematični tehnik	1 štipendija
oblikovalec kovin	13 štipendij
elektrikar elektronik	5 štipendij
elektrikar energetik	7 štipendij
kemijski procesničar	2 štipendij
— ZA PROGRAM TOVARNE OPTIČNIH IN STEKLOPIHŠKIH NAPRAV VEGA V LJUBLJANI	
dipl. inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija
inženir strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija

strojni tehnik	2 štipendiji
oblikovalec kovin	1 štipendija
finomehanik	4 štipendije
steklar	3 štipendije
— ZA PROGRAM TOVARNE MEHANIZMOV V LIPNICI	
dipl. inž. elektrotehnike (elektronika)	3 štipendije
dipl. inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	3 štipendije
inž. elektrotehnike (elektronika)	3 štipendije
inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	3 štipendije
elektrotehnik elektronik	2 štipendiji
strojni tehnik	3 štipendije
oblikovalec kovin	5 štipendij
— ZA PROGRAM TOVARNE MERILNIH INSTRUMENTOV V OTOČAH	
dipl. inž. elektrotehnike (avtomatika, elektronika)	4 štipendije
dipl. inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija
inž. elektrotehnike (avtomatika)	2 štipendiji
inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija
elektrotehnik elektronik	4 štipendije
strojni tehnik	2 štipendiji
oblikovalec kovin	4 štipendije
— ZA PROGRAM TOVARNE OPTIČNIH IN STEKLOPIHŠKIH NAPRAV VEGA LJUBLJANA	
dipl. inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija
inž. elektrotehnike (avtomatika)	2 štipendiji
inž. strojništva (proizvodno strojništvo)	1 štipendija
elektrotehnik elektronik	4 štipendije
strojni tehnik	2 štipendiji
oblikovalec kovin	4 štipendije
finomehanik	2 štipendiji
elektrikar elektronik	4 štipendije

V bližnjem in daljnji perspektivi so nam najbolj potrebni diplomirani inženirji računalništva, strojništva, kemije, fizike in matematike. Potrebujemo tudi vrhunske orodjarje, monterje in vzdrževalce.

PRIJAVA ZA ŠTIPENDIJO MORA VSEBOVATI NASLEDNJE DOKUMENTE:

- Vlogo za uveljavljanje socialno varstvenih pravic na obrazcu DZS SPN-1 8,40 (dobite jo v knjigarnah DZS). Na vlogi je obvezen podatek ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA.
- Overovljen prepis ali fotokopija dokazila o učnem uspehu:
— letno spričevalo za šol. leto 1988/89 za dijake srednjih šol dostavite junija, trenutno pa priložite letno spričevalo,
— potrdilo o vseh do datuma vloge opravljenih izpitih za študente višjih in visokih šol.
- Potrdilo o vpisu v šolo (študenti predložijo potrdilo o vpisu v višji letnik v jeseni, takoj po zaključenemu vpisu na fakulteti).
- Potrjenja dokazila o osebnih dohodkih staršev (skrbnikov) se morajo v obrazcu za štipendijo nanašati na koledarsko leto 1988, pokojninski odrezek za upokojence pa na decembra 1988.
- Potrdilo Skupščine o premoženskem stanju in številu družinskih članov.

ZAHTEVAJTE DODATNE INFORMACIJE, OBIŠČITE NAS TER SI OGLEJTE NAŠ PROIZVODNI PROGRAM!

NASLOV:

Iskra Kibernetika Kranj, Savska loka 4,

telefon: 064 22-221, 24-351 ali 24-551, interna 27-82.

Informacije dobite tudi v Tovarni instrumentov Otoče, telefon 064 70-131, v Tovarni mehanizmov Lipnica, telefon 064 79-661 in v Tovarni Vega Ljubljana, telefon 061 311-455.

PRIJAVE za pridobitev kadrovske štipendije bomo sprejeli so 23. 6. 1989 in naknadno še do 15. 7. 1989. Pošljite jih na naslov ISKRA KIBERNETIKA, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.